

Īpašais ziņojums

**Vienotais uzraudzības
mehānisms — labs sākums,
bet vajadzīgi turpmāki
uzlabojumi**

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tālrunis: +352 4398-1
Uzziņām: eca.europa.eu/lv/Pages/ContactForm.aspx
Tīmekļa vietne: eca.europa.eu
Twitter: @EJAuditors

Plašāka informācija par Eiropas Savienību ir pieejama portālā *Europa* (<http://europa.eu>).

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2016. gads

Print	ISBN 978-92-872-6219-6	ISSN 1831-0877	doi:10.2865/106658	QJ-AB-16-029-LV-C
PDF	ISBN 978-92-872-6198-4	ISSN 1977-5717	doi:10.2865/603795	QJ-AB-16-029-LV-N
EPUB	ISBN 978-92-872-6226-4	ISSN 1977-5717	doi:10.2865/6437	QJ-AB-16-029-LV-E

© Eiropas Savienība, 2016. gads

Reproducēšana ir atļauta, ja tiek norādīts avots.

4. attēla izmantošanai vai reproducēšanai atļauja jālūdz tieši autortiesību īpašniekam.

Šajā ziņojumā izmantotie citu struktūru (piem., *BIS*, *SVF*) sagatavoto dokumentu tekstu tulkojumi ne vienmēr ir šo struktūru oficiālie tulkojumi.

Īpašais ziņojums**Vienotais uzraudzības
mehānisms — labs sākums,
bet vajadzīgi turpmāki
uzlabojumi**

(saskaņā ar LESD 287. panta 4. punkta otro daļu)

ERP īpašajos ziņojumos tiek atspoguļoti rezultāti, kas iegūti atsevišķu budžeta jomu vai vadības aspektu lietderības un atbilstības revīzijās. ERP atlasa un izstrādā šos revīzijas uzdevumus tā, lai tiem būtu pēc iespējas lielāka ietekme, konkrēti, tiek ņemts vērā risks, kādam pakļauta lietderība vai atbilstība, attiecīgo ienākumu un izdevumu apjoms, paredzami notikumi, kā arī politiskās un sabiedrības intereses.

Šo ziņojumu sagatavoja ERP locekļa *Baudilio Tomé Muguruza* vadītā IV revīzijas apakšpalāta, kura revidē tirgu regulējuma un konkurētspējīgas ekonomikas jomas. Revīziju vadīja ERP loceklis *Neven Mates*, un revīzijas darbā piedalījās locekļa biroja vadītājs *Georgios Karakatsanis*, biroja atašejs *Marko Mrkalj*, direktors *Zacharias Koliass* un darbuzdevuma vadītājs *Mirko Gottmann*. Revīzijas darba grupā strādāja *Boyd Anderson* (norīkotais eksperts) un revidenti *Paraskevi Demourtzidou*, *Helmut Kern* un *Giorgos Tsikkos*. Valodu pakalpojumus sniedza *Thomas Everett*.

No kreisās uz labo: G. Karakatsanis, G. Tsikkos, M. Mrkalj, P. Demourtzidou, Z. Koliass, N. Mates, T. Everett, M. Gottmann, H. Kern.

Punkts

Sāsinājumi

I–XV **Kopsavilkums**

1–12 **Ievads**

6–12 **Eiropas banku savienības izveide**

13–19 **Revīzijas pieeja un metodoloģija**

19 **Grūtības iegūt revīzijas pierādījumus**

20–77 **Pārvaldība**

21–27 **Ir izveidota sarežģīta organizatoriskā struktūra**

25 ECB darbinieku pieņemšana darbā VUM vajadzībām ir bijusi efektīva, ņemot vērā laika ierobežojumus...

26–27 ...bet tā lielā mērā paļaujas uz valstu kompetento iestāžu resursiem

28–39 **Saskaņā ar prasībām ir izveidotas iestāžu struktūras, ko atbalsta sarežģīts lēmumu pieņemšanas process**

32–35 Lēmumu pieņemšana ir sarežģīts process, kurā ietilpst daudzi informācijas apmaiņas slāņi un lielā mērā ir iesaistīts Uzraudzības valdes sekretariāts

36–37 Uzraudzības valdei ir jāpieņem ļoti liels skaits lēmumu...

38–39 ...kam ir rezonējoša ietekme uz Koordinācijas komitejas darbu

40–52 **Tiek piemērots princips, kas paredz monetārās politikas nošķirtību no uzraudzības funkcijām, bet ir apdraudēts priekšstats par neatkarību**

42–46 Būtu iespējams labāk novērtēt riskus, ko izraisa pakalpojumu koplietošana

47–52 VUM organizatoriskā un finanšu struktūra rada papildu riskus monetārās politikas un uzraudzības funkciju neatkarībai

- 53–57 **VUM vadībai un darbiniekiem piemēro ētikas procedūras un rīcības kodeksus**
- 53–57 Ir ieviests “VUM ētikas regulējums”, bet valstu kompetentajām iestādēm joprojām piemēro valsts tiesību aktus, un tām ir ievērojama rīcības brīvība, paredzot pašām savus noteikumus
- 58–77 **Iekšējais audits — inovatīva pieeja, izmantojot visaptverošu revīzijas plānu, taču īstenošanu kavē problēmas resursu sadalē un plānošanā**
- 62–65 Iekšējā audita direktorāta resursu sadale — lai gan vajadzīgais darbinieku skaits bija skaidri noteikts, galīgais darbinieku nodrošinājums bija nepietiekams
- 66–69 Plānošanas pamatā ir vispusīgs revīzijas aptvērums, taču ne vienmēr tiek ņemta vērā labākā prakse
- 70–77 Lai gan riska novērtēšanas metodoloģija kopumā ir atbilstīga, tai trūkst aizsardzības pasākumu, lai nodrošinātu, ka tiek savlaicīgi un pilnā mērā risināti problēmjautājumi augsta un vidēja riska jomās
- 78–103 **Pārskatatbildības noteikumi**
- 82–84 **i) Kopumā VUM uzdevumi un pienākumi ir skaidri noteikti un publiskoti attiecīgajos tiesību aktos**
- 85–87 **ii) Palātas revīzijas pilnvaras ir noteiktas Līgumā par Eiropas Savienības darbību**
- 88–97 **iii) Vēl nav izstrādāta oficiāla darbības rezultātu novērtēšanas sistēma, kas varētu sniegt pārlicību par VUM mērķu sasniegšanu**
- 98–99 **iv) Parlamenta demokrātiskās pārraudzības īstenošanu attiecībā uz uzraudzību kavē būtiski ierobežojumi, kas saistīti ar konfidencialitāti**
- 100–103 **v) Ir paredzēta atgriezeniskās saites kārtība, bet līdz šim tā nav ietvērusi vispārējus finanšu iestāžu apsekojumus**
- 104–149 **Kopējās uzraudzības komandas — organizācija un resursu sadale**
- 106–125 **Kopējo uzraudzības resursu vajadzību plānošana un aplēses, resursu sadale un darbinieku nodrošināšana**
- 107–110 Sākotnējās aplēses par VUM īstenošanai vajadzīgo darbinieku kopējo skaitu balstījās uz vienkāršotu pieeju...
- 111–112 ...kurā nebija pilnībā ņemta vērā pieaugošā darba slodze, kas saistīta ar uzraudzības pienākumiem
- 113–119 Kopu veidošanas metodoloģiju izstrādāja, lai sākumposmā atvieglotu darbinieku norīkošanu KUK sastāvā, taču šī metodoloģija ir jāatjaunina
- 120–121 ECB resursi tiek sadalīti saskaņā ar kopu veidošanas metodoloģiju
- 122–125 Koordinatoru iecelšanas politika tika izstrādāta, lai veicinātu saskaņotību, taču šo politiku ne vienmēr piemēro

- 126–137 **ECB sadarbība ar valstu kompetentajām iestādēm un paļaušanās uz tām**
- 126–128 KUK lielā mērā paļaujas uz valstu kompetento iestāžu darbiniekiem, tomēr ECB ir maz iespēju kontrolēt valstu kompetento iestāžu resursus
- 129 Lielākā daļa KUK darbinieku joprojām ir izcelsmes valsts kompetentās iestādes valstspiederīgie...
- 130–137 ...savukārt vairāki valstu kompetento iestāžu darbinieki neatbilst prasībām, ko ECB izvirza KUK personālam
- 138–149 **KUK struktūra, pakļautības kārtība un apmācība**
- 138–139 Starptautiskas komandas sekmē zināšanu un labākās prakses apmaiņu...
- 140 ...bet pretrunīga pakļautības kārtība...
- 141 ...skaidrības trūkums saziņas plūsmās un uzdevumu sadalē...
- 142 ...un atšķirības valstu kompetento iestāžu horizontālo funkciju izmantošanā un klasificēšanā var veicināt resursu neefektīvu izmantošanu
- 143–147 Netiek veikts saistošs KUK darbinieku — valstu kompetento iestāžu pārstāvju — darbības novērtējums, un tas var apgrūtināt stimulu un darbības rezultātu noteikšanu
- 148–149 VUM nav integrētas apmācības programmas vai uzraudzītāju sertifikācijas programmas
- 150–183 **Klātienas uzraudzība**
- 150–152 **Klātienes uzraudzības kārtība ir saskaņota un visaptveroša**
- 153–170 **Ir atklājušies praktiski trūkumi, kas saistīti ar klātienes pārbaudēm nepieciešamo darbinieku nodrošinājumu, plānošanu un izpildi**
- 153–158 ECB iesaistīšanās klātienes pārbaudēs ir ierobežota
- 159–164 Plānošana ir detalizēta un sarežģīta
- 165–170 Ir vajadzīgi IT uzlabojumi
- 171–175 **ECB plāno konkrētus pasākumus, lai uzlabotu inspektoru un misijas vadītāju kvalifikāciju un prasmes**

176–183	Skaidra ziņošanas struktūra, kurā nepietiekama uzmanība ir veltīta sīkākiem elementiem un kuras vērtību var samazināt ilgstošā procedūra
176–177	ECB ziņošanas procedūras struktūra ir pārdomāta
178 - 182	Tomēr konstatējumu paziņošanas noteikumi ir nepilnīgi
183	Ziņojumu izdošanas termiņš ir garš
184–197	Secinājumi un ieteikumi
185–187	Pārvaldība
188–189	Pārskatatbildība
190–194	Kopējās uzraudzības komandas
195–197	Klātienes pārbaudes
I pielikums.	Revīzijas pieejas kopsavilkums
II pielikums.	Informācijas pieejamības ierobežojumi
III pielikums.	Lēmumu pieņemšanas process
IV pielikums.	ECB budžeta process
V pielikums.	Banku uzraudzības revīzija konkrētās valstu jurisdikcijās
VI pielikums.	SVF ieteikumi par pārredzamību un pārskatatbildību ECB uzraudzības pienākumu kontekstā
VII pielikums.	Eiropas Komisijas pārbaudes darbības joma saskaņā ar VUM regulas 32. pantu
VIII pielikums.	Valstu kompetento iestāžu un uzraudzīto iestāžu apsekojums
IX pielikums.	ECB pārskatatbildības Eiropas Parlamentam galvenie elementi
X pielikums.	Klātienes pārbažu ziņošanas procesa struktūra
ECB atbilde	

- BCBS:** Bāzeles Banku uzraudzības komiteja
- BIS:** Starptautisko norēķinu banka
- BUCOM:** Eiropas Centrālās bankas Budžeta komiteja
- BUJ:** bieži uzdotie jautājumi
- COI:** ECB Centralizētā klātienes pārbaucēju nodaļa
- DGMS:** Mikroprudenciālās uzraudzības ģenerāldirektorāts
- EBI:** Eiropas Banku iestāde
- ECB:** Eiropas Centrālā banka
- ECBS:** Eiropas Centrālo banku sistēma
- EMS:** ekonomiskā un monetārā savienība
- FDIC:** Federālā noguldījumu apdrošināšanas korporācija
- HoM:** misijas vadītājs
- IAC:** Iekšējo auditoru komiteja
- IMAS:** informācijas pārvaldības sistēma
- KUK:** kopēja uzraudzības komanda
- LESD:** Līgums par Eiropas Savienības darbību
- MEL:** minimālais iesaistes līmenis
- RAS:** riska novērtēšanas sistēma
- SAI:** augstākā revīzijas iestāde
- SEP:** uzraudzības pārbaudes programma

SREP: uzraudzības pārbaudes un novērtējuma process

SVF: Starptautiskais Valūtas fonds

VCB: valsts centrālā banka

VKI: valsts kompetentā iestāde

VUM: vienotais uzraudzības mehānisms

Kas ir VUM?

I

Globālā finanšu krīze, kas sākās 2008. gadā, graujoši ietekmēja daudzu Eiropas valstu tautsaimniecību. Banku nozari, kuru gadiem ilgi neregulēja piemēroti noteikumi un kurā notika arvien lielāka riska uzņemšanās, skāra rezonējoša ietekme, proti, tirgus lejupslīdes apstākļos daudzu kredītiestāžu riska darījumu apjoms bija pārāk liels, un tās bija spiestas vērsties pie valdības pēc finansiāla atbalsta. Taču valstu īstenotie banku glābšanas pasākumi neizbēgami izraisīja valsts parāda pieaugumu, un tas savukārt kavēja ieguldījumu veikšanu, mazināja izaugsmi un negatīvi ietekmēja banku maksātspēju.

II

Lai palīdzētu izvairīties no turpmākām krīzēm un nostiprinātu uzticību banku nozarei, bija jāsarauj pārmērīgas riska uzņemšanās un valdību īstenoto banku glābšanas pasākumu apburtais loks. Cenšoties rast pastāvīgu risinājumu eurozonas problēmām, ES valstu vadītāji 2012. gadā oficiāli paziņoja par kopīgu regulējumu bankām ar Eiropas banku savienības starpniecību.

III

Banku savienības galvenajiem pilāriem jābūt eurozonas banku centralizētai uzraudzībai, mehānismam, ar kura palīdzību nodrošinātu, ka maksātnespējīgas bankas tiek likvidētas ar minimālām izmaksām nodokļu maksātājam un ekonomikai, un noguldījumu garantiju saskaņotai sistēmai. Pirmais solis, proti, centralizēta uzraudzība, bija saistīts ar vienotā uzraudzības mehānisma (VUM) izveidi 2014. gadā, lai pārņemtu lielu daļu no uzraudzības darba, ko iepriekš bija īstenojušas valstu iestādes. VUM tika uzticēts Eiropas Centrālajai bankai (ECB), taču tajā piedalās arī iesaistītās dalībvalstis.

Par ko ir šis ziņojums?

IV

Palāta ir pilnvarota izskatīt ECB vadības darbības efektivitāti. Tādēļ šajā revīzijā Palāta uzmanību koncentrēja uz to, kā ECB izveidoja VUM un organizēja tā darbu. It sevišķi Palāta aplūkoja jaunā mehānisma pārvaldības struktūru (tostarp iekšējā audita darbu), pārskatatbildības noteikumus (tostarp ārējo revīziju), banku uzraudzības komandu organizāciju un resursu nodrošinājumu (gan neklātienē, gan uz vietas banku telpās) un klātienes pārbaūžu procedūru.

V

Tomēr visās plānotās revīzijas jomās Palāta saskārās ar būtisku šķērslī, proti, radās domstarpības ar ECB attiecībā uz konkrētiem Palātas pilnvarojuma noteikumiem un tiesībām piekļūt dokumentiem. Apgalvojot, ka tie neietilpst Palātas pilnvarās, ECB atteicās Palātai nodot vairākus dokumentus, kas bija vajadzīgi Palātas darba pilnīgai veikšanai. Tāpēc Palāta spēja tikai daļēji novērtēt, vai ECB nodrošina efektīvu VUM vadību pārvaldības, neklātienes uzraudzības un klātienes pārbaūžu jomā.

Kādi ir Palātas konstatējumi?

VI

Palāta ieguva pietiekamu informāciju, lai secinātu, ka VUM tika ieviests paredzētajā termiņā. Tā kā VUM ir iesaistījušās valstu uzraudzības iestādes, uzraudzības struktūra ir samērā sarežģīta un paļaujas uz plašu koordināciju un saziņu starp ECB darbiniekiem un iesaistīto dalībvalstu norīkotajiem valstu kompetento iestāžu pārstāvjiem. Šī sarežģītība rada grūtības pārvaldības jomā, jo sarežģītas informācijas apmaiņas procedūras var kavēt vadības lēmumu pieņemšanas efektivitāti un lietderību.

VII

Saskaņā ar tiesību aktiem ECB ir skaidri jānošķir tās monetārā politika no uzraudzības funkcijām. Uzraudzības funkcijas pārrauga Uzraudzības valde, kas ierosina lēmumus ECB Padomei. Tomēr Eiropas Centrālajā bankā VUM Uzraudzības valde nekontrolē uzraudzības budžetu vai cilvēkresursus. Minētais, kā arī tas, ka dažas ECB nodaļas sniedz pakalpojumus abām funkcijām, lai gan nepastāv skaidri noteikumi un pakļautības kārtība, kas mazinātu iespējamās mērķu pretrunas, rada bažas par šo divu ECB darba jomu neatkarību.

VIII

Iekšējais audits ir viens no šādiem kopējiem pakalpojumiem. Palāta konstatēja, ka tam nepietiek resursu VUM izvērtēšanai, kurai tiek veltīta mazāka uzmanība nekā citiem revīzijas uzdevumiem. Lai gan ir veikts apmierinošs riska novērtējums, nosakot vajadzīgos revīzijas tematus, iekšējam auditam pašlaik pieejamie resursi ir nepietiekami, lai nodrošinātu VUM darbību riskantāko aspektu risināšanu saprātīgā laikposmā.

IX

ECB centienus nodrošināt VUM pārredzamību un pārskatatbildību Eiropas Parlamentam un plašākai sabiedrībai, iespējams, samazina tas, ka nav pienācīga mehānisma uzraudzības efektivitātes novērtēšanai un attiecīgu ziņojumu sniegšanai.

X

Uzraudzības darbinieku skaitu sākotnēji noteica, izmantojot ļoti vienkāršu pieeju, kuras pamatā bija aplēses par darbinieku skaitu līdzīgu funkciju veikšanai valstu kompetentajās iestādēs pirms VUM ieviešanas. Netika veikta detalizēta analīze jautājumā par nepieciešamajiem darbiniekiem jaunajai un daudz prasīgākajai VUM sistēmai, tāpēc nav izveidota tieša saikne starp uzraudzības pārbaudes programmu un resursu sadali, kā noteikts tiesību aktos. Dažas pazīmes liecina, ka pašreizējais darbinieku skaits ir nepietiekams.

XI

VUM darbs eurozonas ietekmīgāko banku uzraudzībā gan uz vietas, gan neklātienē ir lielā mērā atkarīgs no valstu iestāžu ieceltajiem darbiniekiem. Tādējādi, lai gan ECB ir vispārēja atbildība šajā jomā, tā nepietiekami kontrolē uzraudzības un pārbaužu struktūrvienību sastāvu un prasmes, kā arī resursus, ko tā spēj piesaistīt.

XII

Resursu piešķiršana kopējām neklātienes uzraudzības komandām, it sevišķi no valstu iestādēm, neatbilst sākotnējām vajadzību aplēsēm, un attiecīgie ierobežojumi darbinieku skaita ziņā daudzos gadījumos varētu ietekmēt komandu spēju pienācīgi uzraudzīt bankas, par kurām tās ir atbildīgas.

XIII

Arī par klātienes uzraudzību ir atbildīga ECB, taču šajā ziņā problēmu rada tas, ka pārbaužu komandās parasti ir ļoti neliels skaits ECB darbinieku. Turklāt lielākajā daļā gadījumu pārbaudes vada uzraudzītājs no bankas mītnes vai uzņēmējas valsts.

XIV

Palāta konstatēja arī citus aspektus, kas ietekmē klātienes uzraudzību, proti, trūkst norādījumu par prioritāšu noteikšanu attiecībā uz pārbaudes pieprasījumiem, ir nepilnības IT jomā, kā arī vajadzīgi labāk kvalificēti inspektori, kas veiktu valstu kompetento iestāžu klātienes pārbaudes. Turklāt, tā kā galīgo ieteikumu sagatavošana notiek ilgākā laikposmā, tie, iespējams, ir jau novecojuši tad, kad konstatējumus oficiāli nosūta pārbaudītajai bankai.

Kā varētu uzlabot VUM?

XV

Palātas ieteikumi ir uzskaitīti turpmāk.

- a) Pārvaldības jomā ECB ir
  - i) jācenšas uzlabot efektivitāti, turpinot racionalizēt lēmumu pieņemšanas procesu;
  - ii) jāizskata risks, ko funkciju nošķiršanai rada kopējo pakalpojumu sistēma, jāizveido nošķirta pakļautības kārtība gadījumiem, kas attiecas uz konkrētiem uzraudzības resursiem, un jāizskata iespēja Uzraudzības valdes priekšsēdētājam un priekšsēdētāja vietniekam piešķirt plašākas pilnvaras attiecībā uz budžeta procesu; kā arī
  - iii) jāsadala iekšējā audita prasmes un resursi tā, lai ar augstāku risku saistīti uzdevumi tiktu risināti atbilstīgā veidā un laikā.

- b) Pārskatatbildības jomā ECB ir
  - i) jānodrošina Palātai piekļuve visiem pieprasītajiem dokumentiem, lai tā varētu īstenot savas revīzijas pilnvaras, kā arī
  - ii) jāizstrādā un jāpublisko oficiāla darbības rezultātu novērtēšanas sistēma, lai parādītu savu uzraudzības darbību efektivitāti.
- c) Neklātienes uzraudzības jomā (kopējās uzraudzības komandas) ECB ir
  - i) jāveic pasākumi, lai nodrošinātu, ka valstu iestādes ir pilnībā un proporcionāli iesaistītas KUK darbā;
  - ii) ar valstu kompetentajām iestādēm jāizstrādā metodes, lai novērtētu potenciālo iecelto KUK pārstāvju piemērotību un viņu turpmākos darba rezultātus;
  - iii) jāizveido un jāuztur visaptveroša datubāze, kurā būtu informācija par visu KUK darbinieku prasmēm, pieredzi un kvalifikāciju;
  - iv) jāievieš oficiāla un atbilstoša mācību programma visiem uzraudzības darbiniekiem un jāapsver iespēja ieviest neklātienes uzraudzības sertifikācijas programmu;
  - v) jāizstrādā uz riska novērtējumu balstīta metodoloģija, lai noteiktu katras KUK vajadzīgo darbinieku skaitu un sastāvu; un
  - vi) periodiski jāpārskata kopu veidošanas modelis, ko izmanto uzraudzības plānošanā, un tas pēc vajadzības jāatjaunina. Pašai kopu veidošanai jābūt balstītai uz jaunāko informāciju par katru banku.
- d) Īstenojot klātienes uzraudzību, ECB ir
  - i) būtiski jāstiprina savu darbinieku klātbūtne klātienes pārbaudēs un jānodrošina, ka lielāku daļu pārbažu vada uzraudzītāji, kas nav no attiecīgās valsts; kā arī
  - ii) jānovērš nepilnības IT sistēmā un jāuzlabo klātienes pārbažu inspektoru vispārējās prasmes un kvalifikācija.

01

Finanšu sistēma ir ārkārtīgi svarīga ekonomikas funkcionēšanai. Stabilai finanšu sistēmai ir liela nozīme resursu efektīvā sadalē, tādējādi tā veicina ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi. Finanšu stabilitātes traucējumi var radīt lielas izmaksas valstij un ekonomikai kopumā.

02

Pirms pasaules finanšu krīzes Eiropas bankām galvenokārt bija raksturīgs riska nepareizs novērtējums (piemēram, attiecībā uz atvasinātajiem instrumentiem, nekustamo īpašumu, valsts parāda risku), un to bilances strauji palielinājās, nenodrošinot pietiekamas kapitāla un likviditātes rezerves. Šī nepietiekamā riska pārvaldība kopā ar zemām procentu likmēm izraisīja pārmērīgu risku uzņemšanos, kreditēšanas uzplaukumu un ilgtspējīgu sviras efektu, vienlaikus sekmējot lielu makroekonomikas nelīdzsvarotību vairākās ES dalībvalstīs. Diemžēl šīs nepilnības netika konstatētas pietiekami agri, lai tās pienācīgi novērstu. Tā kā mūsdienu finanšu sistēmas ir savstarpēji saistītas, problēmas vienā valstī ātri izplatās otrpus robežas, radot finansiālas grūtības citās ES valstīs.

03

Izsīkstot likviditātei un ekonomikas lejupslīdei vēl vairāk ietekmējot kredītu kvalitāti, atklājās, ka daudzas bankas ir ārkārtīgi neaizsargātas un ka tām ir vajadzīgs valsts sektora atbalsts. It sevišķi eurozonā tika konstatēti dziļi strukturāli trūkumi ekonomiskās un monetārās savienības (EMS) nosacījumos.

04

Viens no svarīgiem faktoriem bija tas, ka kredītiestāžu regulējums un uzraudzība ietilpa valstu atbildības jomā. Tā kā nav vienotas Eiropas uzraudzības iestādes, dažādās dalībvalstīs valstu uzraudzītājiem ir piešķirtas izteikti atšķirīgas pilnvaras¹.

1 Eiropas Komisija, "Report of the High-Level Group on Financial Supervision in the EU" [ES Finanšu uzraudzības jautājumu augsta līmeņa darba grupas ziņojums], Brisele, 2009. gads.

05

Vēl kāds trūkums bija tas, ka 2012. gadā EMS institucionālā struktūra netika uzskatīta par pietiekamu, lai novērstu “nelabvēlīgo mijiedarbību starp valstu un banku sektora vāmajām pusēm”². Valsts banku sistēmas krīze ietekmētu valdību un otrādi. Banku un valdību savstarpējā atkarība padarīja eurozonu neaizsargātu un vēl vairāk sarežģīja krīzes risināšanu (sk. **1. attēlu**).

2 Eiropadomes priekšsēdētājs *Herman Van Rompuy* sadarbībā ar Eiropas Komisijas priekšsēdētāju *Jose Manuel Barroso*, Eurogrupas priekšsēdētāju *Jean-Claude Juncker* un Eiropas Centrālās bankas priekšsēdētāju *Mario Draghi*, “Ceļā uz patiesu ekonomisko un monetāro savienību”, 2012. gada decembris.

1. attēls

Banku un valstu savstarpējā atkarība — lejupēja spirāle?

Avots: Eiropas Revīzijas palāta.

Eiropas banku savienības izveide

06

Eiropas valstu vadītāji 2012. gadā pieņēma lēmumu padziļināt EMS, izveidojot Eiropas banku savienību, lai *“sarautu apburto loku, kas izveidojies starp bankām un valstīm”*³ un risinātu nepilnības, kas skar eurozonas valstu banku nozari. Banku savienības galvenais mērķis ir padarīt Eiropas bankas pārredzamākas, vienotākas un drošākas stabilā un labi funkcionējošā finanšu sistēmā (sk. **1. tabulu**).

- 3 Paziņojumu par Eiropas banku savienības izveidi sniedza īpašā Eiropas samitā 2012. gada 29. jūnijā. Pēc tam 2012. gada 5. decembrī Eiropas Komisijas priekšsēdētājs ciešā sadarbībā ar Eiropas Komisijas priekšsēdētāju, Eurogrupas priekšsēdētāju un Eiropas Centrālās bankas priekšsēdētāju publicēja ziņojumu “Ceļā uz patiesu ekonomisko un monetāro savienību”. Pēc trim gadiem, 2015. gada 22. jūnijā, pieci priekšsēdētāji (tagad arī Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs) iepazīstināja ar turpmāko ziņojumu “Eiropas ekonomiskās un monetārās savienības izveides pabeigšana”.
- 4 Prudenciālie noteikumi ir tiesību akti, kas ieviesti, lai uzlabotu kredītiestāžu finanšu stabilitāti.

1. tabula

Banku savienības mērķis

Padarīt Eiropas bankas:

...pārredzamākas

konsekventi piemērojot kopīgus noteikumus un administratīvos standartus attiecībā uz uzraudzību, atvēršanos un banku noregulējumu

...vienotas

ar vienlīdzīgu attieksmi pret valsts un pārrobežu banku darbībām, kā arī likvidējot saikni starp banku un to atrašanās vietas valstu finansiālo stiprību

...drošākas

agrīni iejaucoties gadījumos, kad bankas saskaras ar problēmām, lai palīdzētu novērst to maksātspēju un, ja vajadzīgs, lai nodrošinātu maksātspējīgu banku efektīvu noregulējumu (likvidēšanu).

Avots: Eiropas Revīzijas palāta, balstoties uz ECB sniegto informāciju (ECB tīmekļa vietne par banku uzraudzību).

07

Saistībā ar banku savienības izveidi bija jāizstrādā:

- a) vienotais uzraudzības mehānisms (VUM), lai nodrošinātu prudenciālo noteikumu⁴ konsekventu piemērošanu eurozonas valstīs;
- b) vienotais noregulējuma mehānisms (VNM), lai nodrošinātu maksātspējīgu banku efektīvu likvidāciju ar minimālām izmaksām nodokļu maksātājiem un reālajai ekonomikai, iesaistot privātus kreditorus banku pārstrukturēšanā un noregulējumā; kā arī
- c) daļēji saskaņota noguldījumu garantiju shēmu sistēma.

08

VUM ieviešana 2014. gada novembrī ir aprakstīta kā “nozīmīgākais solis ceļā uz ciešāku ekonomisko integrāciju kopš Ekonomikas un monetārās savienības radīšanas”⁵. Tas ir pamats, kas vajadzīgs banku savienības pārējiem pilāriem, proti, vienotajam noregulējuma mehānismam un, iespējams, ES mēroga noguldījumu apdrošināšanas sistēmai. Likumdevēji arī uzskatīja, ka tam ir izšķiroša nozīme saiknes pārraušanā starp valstu valdībām un bankām, kā arī turpmāku sistēmisku banku krīžu riska mazināšanā. Turklāt VUM tiesiskā un uzraudzības regulējuma mērķis ir ņemt vērā nemitīgo attīstību pasaules finanšu vidē, kam raksturīgi sarežģīti starptautiskie nolīgumi un saistības (piemēram, Bāzeles vienošanās)⁶, tādējādi nedodot bankām iespēju riskantākas darbības pārvietot uz jurisdikcijām, kurās regulējums ir pielaidīgāks.

09

VUM ietver Eiropas Centrālo banku (ECB) un valstu iestādes, kas iesaistītajās dalībvalstīs atbildīgas par banku uzraudzību (turpmāk — valstu kompetentās iestādes). Saskaņā ar VUM regulu⁷ šīs struktūras ir atbildīgas par visu kredītiestāžu mikroprudenciālo uzraudzību iesaistītajās dalībvalstīs⁸. Regulas 6. panta 1. punktā noteikta ECB atbildība par VUM efektīvu un saskaņotu darbību. Saskaņā ar 5. pantu VUM īsteno arī makroprudenciālus uzdevumus (sk. **1. izcēlums**).

- 5 Mario Dragi [*Mario Draghi*] priekšvārds ECB 2014. gada pārskatā par uzraudzības darbību.
- 6 Eiropadomes priekšsēdētājs *Herman Van Rompuy*, Eiropas Komisijas priekšsēdētājs *José Manuel Barroso*, Eurogrupas priekšsēdētājs *Jean-Claude Juncker* un Eiropas Centrālās bankas priekšsēdētājs *Mario Draghi*, “Ceļā uz patiesu ekonomisko un monetāro savienību”, 2012. gada decembris.
- 7 Padomes 2013. gada 15. oktobra Regula (ES) Nr. 1024/2013, ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņiem, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību (OV L 287, 29.10.2013., 63. lpp.).
- 8 Visas eurozonas valstis (Beļģija, Vācija, Igaunija, Īrija, Grieķija, Spānija, Francija, Itālija, Kipra, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Austrija, Portugāle, Slovēnija, Slovākija un Somija) automātiski piedalās VUM. Dalībvalstis, kuras nav eurozonā, var izvēlēties piedalīties, izmantojot “ciešas sadarbības” sistēmu ar ECB.

Mikroprudenciālā un makroprudenciālā uzraudzība

Mikroprudenciālās uzraudzības mērķis ir nodrošināt labu finanšu stāvokli katrā bankā. Makroprudenciālā uzraudzība ir paredzēta tādu risku atklāšanai, kas apdraud finanšu sistēmas stabilitāti kopumā un kas galvenokārt izriet no makroekonomikas attīstības. Lai gan šiem diviem uzraudzības līmeņiem ir atšķirīgi mērķi, izmantotie instrumenti parasti sakrīt, proti, makroprudenciālo instrumentu var izmantot mikroprudenciālās uzraudzības izvērtēšanai un intervencei un otrādi. Atšķiras to izmantošanas pamatojums un darbības joma. It sevišķi vienu un to pašu instrumentu nereti uzskatīs par mikroinstrumentu, ja to selektīvi piemēro atsevišķām iestādēm, un par makroinstrumentu — ja to piemēro banku grupām vai visām kādas valsts bankām.

10

Trīs galvenie VUM mērķi⁹ ir:

- a) nodrošināt Eiropas banku sistēmas drošību un stabilitāti;
- b) paaugstināt finanšu integrāciju un stabilitāti;
- c) nodrošināt saskaņotu uzraudzību.

11

ECB un valstu kompetento iestāžu attiecīgos uzraudzības uzdevumus un atbildības jomas sadala, pamatojoties uz uzraudzīto struktūru nozīmīgumu. VUM ietvaros ECB ir atbildīga par “nozīmīgu” iestāžu tiešu uzraudzību¹⁰. Šim nolūkam ECB izveido kopējās uzraudzības komandas (KUK), kurās ir ECB un valstu kompetento iestāžu darbinieki. Katra KUK atbild par nozīmīgas bankas mikroprudenciālo uzraudzību, taču attiecīgos lēmumus pieņem ECB Padome pēc VUM Uzraudzības valdes priekšlikuma.

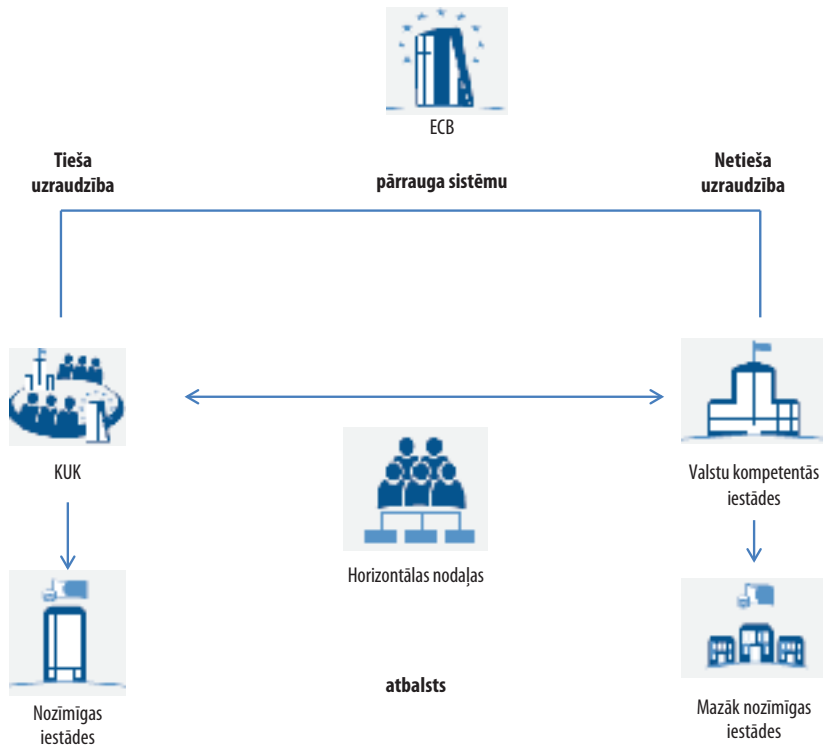
12

ECB arī pārrauga “mazāk nozīmīgu” banku prudenciālo uzraudzību. Šajā gadījumā tiešā uzraudzības iestāde ir attiecīgās valsts kompetentā iestāde, kas ir pilnvarota pieņemt visus vajadzīgos uzraudzības lēmumus. Tomēr ECB var jebkurā laikā uzņemties mazāk nozīmīgas iestādes tiešo uzraudzību, ja to uzskata par nepieciešamu. **2. attēlā** ir atspoguļots uzdevumu sadalījums VUM.

9 ECB Banku uzraudzības vadlīnijas.

10 Pašlaik 129 banku grupām (aptuveni 1200 uzraudzītajām struktūrām) ir aktīvi vairāk nekā EUR 21 triljona vērtībā, un to tiešo uzraudzību veic ECB, savukārt aptuveni 3200 bankas tiek uzskatītas par mazāk nozīmīgām. Kritēriji, lai noteiktu, vai banka uzskatāma par nozīmīgu un tādējādi pakļaujama ECB tiešai uzraudzībai, ir noteikti VUM regulas 6. panta 4. punktā. Šie kritēriji ir šādi: bankas kopējā aktīvu vērtība, tās ekonomiskā nozīme dalībvalstī vai ES kopumā, tās pārrobežu darbības nozīmīgums un, visbeidzot, vai tā ir pieprasījusi vai saņēmusi finansējumu no Eiropas Stabilizācijas mehānisma vai Eiropas Finanšu stabilitātes instrumenta. Var piemērot katru un jebkuru no šiem kritērijiem. Banku var uzskatīt par nozīmīgu arī tādā gadījumā, ja tā ir viena no trim nozīmīgākajām bankām, kas reģistrētas konkrētā valstī.

Uzdevumu sadalījums VUM

Avots: Eiropas Revīzijas palāta, pamatojoties uz ECB sniegto informāciju.

13

Palāta izskatīja, vai VUM kopējās uzraudzības komandas un klātienes pārbaūžu komandas ir izveidotas tā, lai tās varētu efektīvi strādāt atbilstīgā pārvaldības, revīzijas un pārskatatbildības vidē¹¹. It sevišķi Palāta analizēja:

- a) pārvaldības struktūras izveidoto darbības vidi KUK un klātienes pārbaūžu komandu darbam, tostarp ECB iekšējā audita funkcijas nozīmi un tās darba plānošanu saistībā ar VUM;
- b) procedūras un noteikumus, kas reglamentē pārskatatbildību, tostarp ārējo revīziju, un to piemērošanu praksē;
- c) KUK plānošanu un izveidi, koncentrējot uzmanību uz struktūru un resursiem; kā arī
- d) klātienes pārbaūžu ieviešanu, plānošanu, veikšanu un ziņojumu sagatavošanu.

14

Revīzijas kritērijus noteica, pamatojoties uz šādiem avotiem:

- a) juridiskajām prasībām un mērķiem VUM regulā un VUM pamatregulā¹²;
- b) Bāzeles Banku uzraudzības komitejas (BCBS) izdoto Efektīvas banku uzraudzības pamatprincipu 2012. gada pārskatīto redakciju;
- c) Iekšējo revidentu institūta (IIA) standartiem un Vācijas Federālās finanšu uzraudzības iestādes (BaFin) obligātajām prasībām attiecībā uz risku pārvaldību; kā arī
- d) ECB iekšējiem noteikumiem un procedūrām.

15

Palāta apkopoja revīzijas pierādījumus, tiekoties ar ECB galvenajiem uzraudzības darbiniekiem un iztaujājot tos, kā arī izskatot iekšējos dokumentus un publiski pieejamos datus. Palāta izmantoja pierādījumus, lai pārbaudītu ECB pārvaldības kārtības un organizatoriskās struktūras piemērotību pēc uzraudzības pienākumu uzņemšanās un novērtētu atbilstību tiesiskajam regulējumam, it sevišķi noteikumiem attiecībā uz neatkarību. Palāta aplūkoja lēmumu pieņemšanas procesa efektivitāti un novērtēja ieviesto ētikas regulējumu, kas piemērojams uzraudzības darbiniekiem. Tāpat Palāta salīdzināja VUM iekšējā audita funkcijas struktūru un plānošanu ar pieņemto labāko praksi.

11 Palātas pilnvaras izriet no ECBS Statūtu 27. panta 2. punkta un VUM regulas 20. panta 7. punkta.

12 Eiropas Centrālās bankas 2014. gada 16. aprīļa Regula (ES) Nr. 468/2014, ar ko izveido vienotā uzraudzības mehānisma pamatstruktūru Eiropas Centrālās bankas sadarbībai ar nacionālajām kompetentajām un norīkotajām iestādēm (OV L 141, 14.5.2014., 1. lpp.).

16

Attiecībā uz procedūrām un noteikumiem, kas reglamentē pārskatbildību, tostarp ārējo revīziju, Palāta izskatīja, kā tika veikta datu un informācijas atlase svarīgākajām ieinteresētajām personām, un pārbaudīja atbilstību piemērojamiem noteikumiem. Tāpat Palāta novērtēja VUM pārskatbildības un ārējās revīzijas kārtību un to salīdzināja ar kārtību, ko piemēro atsevišķās citās jurisdikcijās. Šajā nolūkā Palāta izmantoja informāciju, kas iegūta no augstākajām revīzijas iestādēm Austrālijā, Kanādā un ASV.

17

Attiecībā uz KUK darbu Palāta izskatīja izveides sākumposmā vajadzīgo uzraudzības resursu sākotnējo plānošanu un sadali, ko veikusi ECB, kā arī ECB sadarbību ar valstu kompetentajām iestādēm un paļaušanos uz tām, nodrošinot resursus neklātienas uzraudzībai un veicot to. Tāpat Palāta novērtēja KUK struktūru, šo komandu pakļautības kārtību un veiktos pasākumus piemērotas apmācības nodrošināšanai.

18

Papildus Palātas revīzijas darbam Eiropas Centrālajā bankā visām attiecīgajām valstu kompetentajām iestādēm un nozīmīgajām bankām tika nosūtīta anketa, lai saņemtu atgriezenisko saiti par jaunā uzraudzības režīma efektivitāti. **I pielikumā** ir detalizēti aprakstīts faktiski paveiktais darbs saistībā ar katru revīzijas tematu.

Grūtības iegūt revīzijas pierādījumus

19

ECB nodrošināja ļoti mazu daļu no informācijas, ko Palāta lūdza, lai novērtētu ECB veikto visaptverošo novērtējumu vadības darbības efektivitāti [*the operational efficiency of the management*], KUK darbības efektivitāti, uzraudzības darbību plānošanas un īstenošanas pasākumu efektivitāti, lēmumu pieņemšanas procesu un faktisko darbu, kas paveikts klātienes pārbaudēs. Pilnīga informācija ir sniegta **II pielikumā**. Turpmāk īsumā uzskaitīti revīzijas pierādījumi, kurus Palātai nebija iespējas izskatīt.

i) Pārvaldība

- Uzraudzības valdes lēmumi un protokoli (sk. 36.–39. punktu).

ii) Pārskatbildība

- Dokumentācija par *ad-hoc* viedokļu apmaiņu starp Eiropas Parlamentu un Uzraudzības valdes priekšsēdētāju un dokumentācija, ko pieprasījusi Komisija saistībā ar tiesību aktos noteikto prasību ziņot par VUM (sk. 92., 98. un 99. punktu).

iii) KUK

- Uzraudzības rokasgrāmatas daļas, kas attiecas uz uzraudzības pārbaudes programmas (*SEP*) darbībām, un *SEP* dokumenti par banku izlasi Palātas revīzijas ietvaros.
- Uzraudzības rokasgrāmatas attiecīgās nodaļas, modeļi un metodoloģijas, kā arī uzraudzības pārbaudes un novērtējuma procesa (*SREP*) ziņojumu un lēmumu paraugi.
- Konkrēti dati par katru nozīmīgo struktūru un aprēķini, kas izmantoti kopu veidošanas metodoloģijai un ECB īstenotai banku iedalīšanai konkrētās kopās (sk. 104.–149. punktu).

iv) Klātienē uzraudzība

- Informācija par konkrētiem pārbaudes pieprasījumiem, tostarp informācija par pieprasījumu iemesliem, to sakārtošanu prioritārā secībā un, ja tie tika noraidīti, noraidījuma iemesli.
- Informācija par valstu kompetento iestāžu resursiem un pārbažu plānošanu 2015. un 2016. gadam.
- Pārbažu ziņojumi un Uzraudzības rokasgrāmatas 6. nodaļas pielikumi, kur aprakstīta klātienē pārbažu metodoloģija (sk. 150.–183. punktu).

20

Šajā ziņojumā pārvaldība nozīmē iekšējos procesus un procedūras, kas nosaka uzraudzības funkcijas un nodrošina, ka uzraudzības darbības un lēmumi ir saskaņoti, lietderīgi, efektīvi un pārredzami. Laba pārvaldība ir saistīta ar uzdevumu un pienākumu skaidru sadali, pilnvaru pienācīgu deleģējumu un atbilstīgu darbības neatkarību, lai uzraudzītāji spētu veikt uzdevumus saskaņā ar savu pilnvarojumu un tehniskajām zināšanām. Cits labas pārvaldības aspekts ir iekšējais audits, kas palīdz noteikt un novērst krāpšanu, uzraudzīt atbilstību un mazināt riskus. Kā norādījusi BCBS, uzraudzītāja darbības neatkarība, pārskatatbildība un pārvaldība ir jāparedz tiesību aktos un jāpublisko (2. principa 1. būtiskais kritērijs).

Ir izveidota sarežģīta organizatoriskā struktūra

21

Svarīgākais noteikums, kas piemērojams VUM organizatoriskajai struktūrai, ir tāds, ka "personāls, kas iesaistīts to uzdevumu veikšanā, kas ECB uzticēti ar šo regulu, ir organizatoriski nodalīts no personāla, kas ir iesaistīts citu ECB uzticēto uzdevumu veikšanā, un uz to attiecas atsevišķa pakļautības kārtība"¹³.

22

ECB izdevās ātri izveidot jaunu organizatorisko struktūru, lai tajā izvietotu uzraudzības funkciju¹⁴. Jaunā struktūra ietver Uzraudzības valdi, kas ar sekretariāta palīdzību atbild par ECB uzraudzības uzdevumu plānošanu un veikšanu, un četrus ģenerāldirektorātus mikroprudenciālajai uzraudzībai (*DGMS I – IV*), kuri par funkcionāliem jautājumiem ziņo Valdes priekšsēdētājam un priekšsēdētāja vietniekam¹⁵ (sk. **3. attēlu**). ECB pārvaldības struktūrā *DGMS IV* ietvaros tika izveidota īpaša vienība, kuras uzdevums ir uzraudzības kvalitātes nodrošināšana attiecībā uz ECB uzraudzības funkciju. Uzraudzības kvalitātes nodrošināšana kalpo kā "otrā aizsardzības līnija" starp pamatdarbības nodaļām un iekšējā audita funkciju. Tā veic ECB nodevumu, procesu un rīku *ex post* kvalitātes nodrošināšanas pārbaudes. Ar vadībai sniegto ieteikumu starpniecību tā cenšas veicināt ECB banku uzraudzības kvalitāti un sekmēt paraugpraksi.

23

Pienņemtais modelis resursu nodrošināšanai nozīmīgu iestāžu uzraudzībai paredz, ka šo darbu veic gan ECB, gan attiecīgo valstu kompetento iestāžu darbinieki¹⁶. *DGMS I* un *DGMS II*, kas pilda ECB tiešās uzraudzības pienākumus, uzņem ECB darbiniekus, kuri iecelti par kopējo uzraudzības komandu (KUK) locekļiem un koordinatoriem. Attiecīgo valstu kompetento iestāžu darbinieki, kas ir KUK locekļi, pilda savus pienākumus no savām attiecīgajām mītnes iestādēm. Sākot no 2016. gada marta, valstu kompetentās iestādes bija norīkojušas 846 pilnslodzes ekvivalentus darbam KUK salīdzinājumā ar 455 pilnslodzes ekvivalentiem no ECB (215 no *DGMS I* un 240 no *DGMS II*).

13 VUM regulas 25. panta 2. punkta 2. daļa.

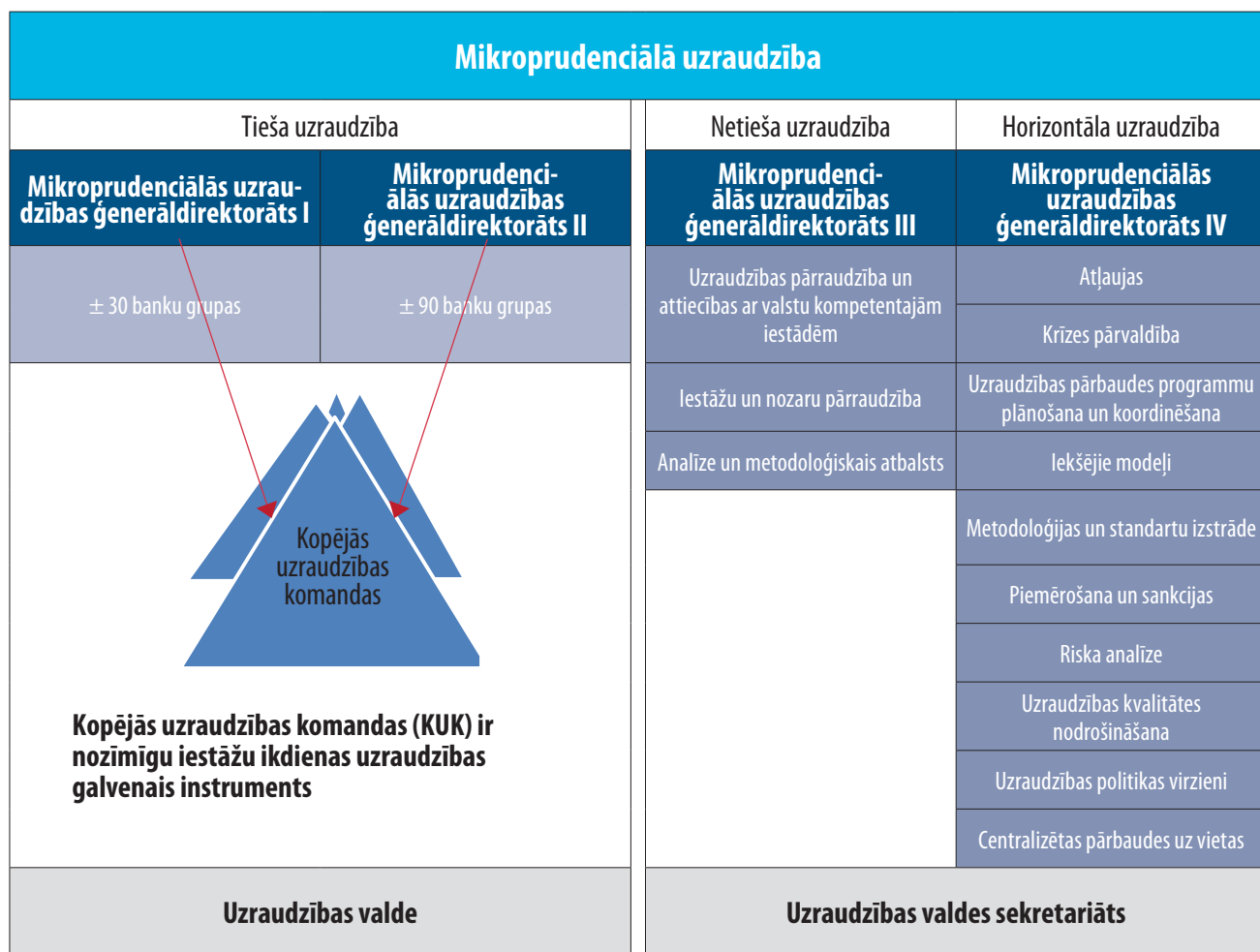
14 ECB pārvaldības struktūra ir noteikta LESD. VUM regula neskar Uzraudzības valdes atbildību par ECB iekšējās organizācijas vadību, tostarp par cilvēkresursu un budžeta jautājumiem.

15 VUM regulas 66. apsvērums.

16 Saskaņā ar VUM regulas 6. panta 2. punktu ECB un valstu kompetentajām iestādēm ir juridiski saistoši godprātīgi sadarboties un apmainīties ar informāciju. 6. panta 3. punktā noteikts, ka "valsts kompetentās iestādes ir atbildīgas par to, lai palīdzētu ECB sagatavot un īstenot visus aktus, kas saistīti ar 4. pantā minētajiem uzdevumiem, attiecībā uz visām kredītiestādēm (...)".

VUM organizatoriskā struktūra

Avots: Eiropas Revīzijas palāta, pamatojoties uz ECB sniegto informāciju.

24

Uzsākot VUM īstenošanu 2014. gada novembrī, jaunā organizatoriskā sistēma bija gatava pilnvērtīgai darbībai. Tomēr sarežģītā struktūra, par kuru bija panākta vienošanās, radīja ievērojamas problēmas. Lai panāktu kopīgu un efektīvu uzraudzības pieeju, izšķiroši svarīga ir augsta līmeņa koordinācija un netraucēta saziņa starp ECB un valstu kompetento iestāžu darbiniekiem.

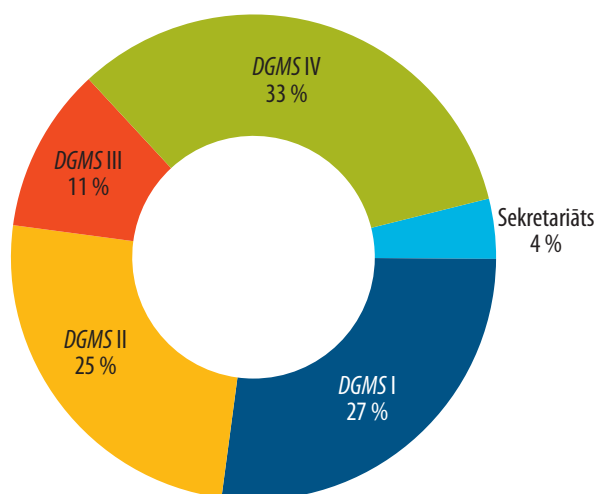
ECB darbinieku pieņemšana darbā VUM vajadzībām ir bijusi efektīva, ņemot vērā laika ierobežojumus...

25

Gatavojoties uzņemt uzraudzības pienākumus, ECB rīkojās, lai jaunajai funkcijai nodrošinātu resursus, un to paveica ļoti sekmīgi, ņemot vērā īso termiņus. Darbā pieņemšana sākās 2013. gadā, un uz 113 atsevišķiem vakanču sludinājumiem atsaucās 25 000 pieteikumu iesniedzēju. Līdz 2014. gada beigām bija aizņemti aptuveni 85 % no 1 073 apstiprinātajiem pilnslodzes ekvivalentu amatiem 2015. gadam. Darbā pieņemšana turpinājās 2015. gadā, un aptuveni 96 % no visiem apstiprinātajiem amatiem tika aizņemti līdz gada beigām. Palāta izlases veidā salīdzināja faktiski darbā pieņemto darbinieku CV ar prasmēm, kuras vajadzīgas attiecīgajiem amatiem. Šiem darbiniekiem bija vajadzīgās prasmes un kvalifikācija, lai veiktu ECB norādītos uzdevumus, kaut arī sistemātiskas atsauču pārbaudes (t. i., sazināšanās ar CV nosauktajām kontaktpersonām) tika īstenotas, tikai sākot no 2015. gada decembra. Sk. **4. attēlu**, kur atspoguļots darbam VUM norīkoto ECB darbinieku procentuālais sadalījums.

4. attēls

Apstiprinātie amati ECB banku uzraudzībai 2015. gada 31. decembrī — sadalījums pēc pilnslodzes ekvivalentiem

...bet tā lielā mērā paļaujas uz valstu kompetento iestāžu resursiem

26

Standarti, kas reglamentē resursu nodrošinājumu VUM, paredz, ka "ECB ir atbildīga par to finanšu resursu un cilvēku resursu iedalīšanu, kas vajadzīgi, lai izpildītu tai (..) uzticētos uzdevumus,"¹⁷ un ka "resursi jāiegūst veidā, kas nodrošina ECB neatkarību no valstu kompetento iestāžu un tirgus dalībnieku nepamatotas ietekmes (..)"¹⁸.

27

Pašreizējās sistēmas radītais būtiskākais risks ir tāds, ka saskaņā ar šo sistēmu, kas paredz kopēju darbinieku nodrošinājumu uzraudzības komandām, lielu daļu izmaksu, kuras saistītas ar nozīmīgu banku uzraudzību eurozonā, uzņemas valstu kompetentās iestādes¹⁹. Tādējādi kopējais uzraudzības budžets faktiski apvieno 27 atsevišķus budžetus²⁰, tostarp ECB budžetu. Ievērojamu daļu apvienoto resursu izmanto valstu kompetento iestāžu un centrālo banku darbinieku izmaksām. Valstu struktūrām ir noteicošā loma lēmumu pieņemšanā par finanšu un citiem resursiem, ko tās piešķir klātienē pārbaudēm un saviem norīkotajiem darbiniekiem KUK²¹, lai gan šīs uzraudzības jomas kopumā ir ECB atbildībā. Turklāt, lai gan ECB atklāj uzraudzības maksas summu, ko tā piemēro bankām, un šo maksu paziņo valstu kompetentajām iestādēm pirms galīgā lēmuma pieņemšanas par tās piemērošanu, pašreizējais tiesiskais regulējums neparedz noteikumus par VUM kopējo izmaksu konsolidētu atklāšanu.

Saskaņā ar prasībām ir izveidotas iestāžu struktūras, ko atbalsta sarežģīts lēmumu pieņemšanas process

28

Ir ieviests VUM tiesiskais regulējums. Kā paredzēts regulās, kā arī saskaņā ar BCBS 1. pamatprincipu²², tika izstrādāta un publiskota kārtība tādu VUM struktūru izveidei un reglamentiem, kas ir iesaistītas lēmumu pieņemšanas procesā.

17 VUM regulas 28. pants.

18 VUM regulas 77. apsvērumš.

19 Palātas revīzijas tvērumā netika iekļauta valstu kompetento iestāžu budžetu izskatīšana.

20 Šis skaits ietver valstu kompetento iestāžu budžetus un — attiecīgos gadījumos — citu iestāžu, ko norīkojušas iesaistītās dalībvalstis, budžetus.

21 VUM regulas 6. pantā ir paredzēti ECB un valstu kompetento iestāžu sadarbības noteikumi VUM ietvaros. Tomēr Palāta saņēma dokumentus un informāciju par valstu kompetentajām iestādēm tikai ar ECB un Palātas anketas starpniecību. Palāta neīstenoja revīzijas procedūras attiecībā uz konkrētajām valstu kompetentajām iestādēm.

22 <http://www.bis.org/publ/bcbs230.htm>

29

Uzraudzības valdes pienākums ir plānot un īstenot ECB uzticētos uzraudzības uzdevumus. Šajā saistībā Valde pabeidz pilnīgus lēmumu projektus, ko lielākoties sagatavojušas KUK, un tos nosūta ECB Padomei. Lēmumus uzskata par pieņemtiem, ja vien Padome konkrētā termiņā neizsaka iebildumus (to sauc par iebildumu neizteikšanas procedūru). Valdes sastāvs un attiecīgā iecelšanas procedūra ir noteikti VUM regulā²³. Palāta revīzijā nevarēja pārbaudīt, kā notiek valstu kompetento iestāžu pārstāvju Uzraudzības valdē iecelšanas un atsaukšanas procedūras²⁴. ES iestādes netiek iesaistītas šā jautājuma apspriešanā un arī citādi nepiedalās valstu kompetento iestāžu pārstāvju iecelšanas procesā.

30

Tāpat saskaņā ar VUM regulu²⁵ ECB ir izveidojusi Administratīvo pārskatīšanas padomi savu lēmumu iekšējai administratīvai pārskatīšanai. Līdz 2015. gada jūlijam to lūdza pārskatīt sešus lēmumus, un visos gadījumos tā sniedza atzinumu noteiktajā divu mēnešu termiņā. Vienā gadījumā Uzraudzības valde pēc Administratīvās pārskatīšanas padomes izskatīšanas jaunu lēmumu ECB Padomei iesniedza pēc trīsarpus mēnešiem, nevis 20 darba dienām.

31

Vēl nav izmantota Mediācijas grupa, kas izveidota²⁶, lai risinātu valstu kompetento iestāžu izteikto viedokļu atšķirības saistībā ar ECB Padomes iebildumu par Uzraudzības valdes lēmumu.

Lēmumu pieņemšana ir sarežģīts process, kurā ietilpst daudzi informācijas apmaiņas slāņi un lielā mērā ir iesaistīts Uzraudzības valdes sekretāriāts

32

Efektīviem iekšējās pārvaldības un saziņas procesiem ir jāsekmē lēmumu pieņemšana līmenī, kas atbilst jautājuma nozīmīgumam, un atbilstīgā termiņā atkarībā no steidzamības pakāpes²⁷.

33

VUM lēmumu pieņemšanas process, tostarp iebildumu neizteikšanas procedūra, ir atspoguļoti **5. attēlā**.

23 VUM regulas 26. pants.

24 Sk. BCBS 2. pamatprincipa 2. būtisko kritēriju.

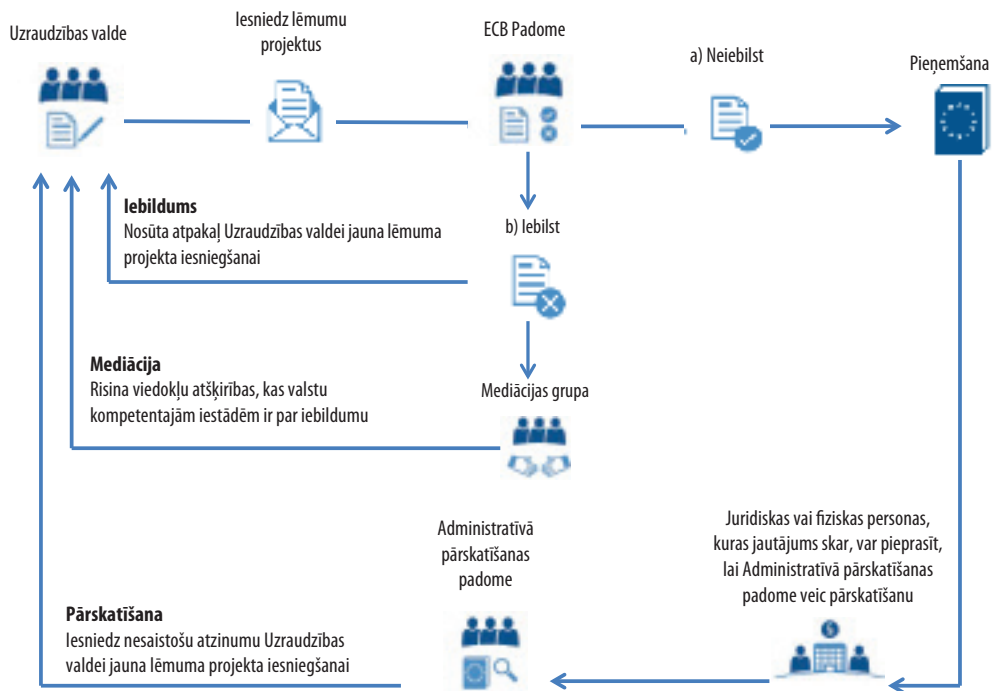
25 VUM regulas 24. pants.

26 Sk. Eiropas Centrālās bankas 2014. gada 2. jūnija Regulu (ES) Nr. 673/2014 par Mediācijas grupas izveidi un tās reglamentu (OV L 179, 19.6.2014., 72. lpp.).

27 BCBS 2. pamatprincipa 4. būtiskais kritērijs.

5. attēls

Lēmumu pieņemšanas procesa pārskats

Avots: Eiropas Revīzijas palāta, pamatojoties uz ECB sniegto informāciju.

34

III pielikumā aprakstīta sarežģītā un komplicētā informācijas apmaiņa lēmuma pieņemšanas procesa ietvaros, kurā lielā mērā ir iesaistīts Uzraudzības valdes sekretariāts. Saskaņā ar standarta procedūru (neņemot vērā KUK veikto sagatavošanās darbu) procesam jāaizņem aptuveni piecas nedēļas²⁸.

35

Uzraudzības valdes sekretariāts atbild par lēmumu pieņemšanas procesa koordinēšanu. Šajā nolūkā tas ir izstrādājis iekšējo praksi un procesus. Tomēr sekretariāts ir izdevis maz norādījumu (kontrolsarakstu, veidņu un diagrammu veidā) KUK un citām darbības jomām.

28 Tas ietver piecas darbadienas Uzraudzības valdes locekļiem, lai izskatītu dokumentāciju pirms lēmuma projekta apstiprināšanas, divas nedēļas kredītiestādes tiesībām tikt uzklautai un ne vairāk kā desmit darbadienas ECB Padomei, lai pieņemtu lēmumu bez iebildumiem, kā noteikts VUM regulā. KUK sagatavošanās darba posmi ir aprakstīti **III pielikumā**. Gadījumos, kad ir jāveic uzklaušana, piemēro standarta piecu nedēļu termiņu. Ja lēmumam nebūs negatīvas ietekmes, tiesības tikt uzklautam nav vajadzīgas, un standarta procedūra aizņem trīs nedēļas.

Uzraudzības valdei ir jāpieņem ļoti liels skaits lēmumu...

36

Līdz 2015. gada novembrim Uzraudzības valde bija pieņēmusi kopumā 1 450 uzraudzības lēmumu (sk. **2. tabulu**). Valdes priekšsēdētāja ir publiski izteikusies, ka, ņemot vērā ECB Padomei nosūtīto uzraudzības lēmumu apjomu, Padomei ir jāuzticas Valdes secinājumiem²⁹. 2016. gada janvārī tika uzsāktas debātes par dažu lēmumu pieņemšanas procesu racionalizēšanu³⁰.

2. tabula

Uzraudzības lēmumi no 2014. gada novembra līdz 2015. gada novembrim

Uzraudzības lēmuma kategorija	Lēmumu skaits
Lēmumi par atbilstību un piemērotību jeb <i>fit and proper</i> lēmumi	661
Nozīmīgums un nozīmīguma mainīšana	216
Saistīti ar visaptverošu novērtējumu	145
Uzraudzības pārbaudes un novērtējuma process	119
Pašu kapitāls (CET1 emisija, samazinājums)	103
Būtiskas līdzdalības iegūšana	80
Licencešana	27
Atbrīvojumi no prudenciālajām prasībām	18
Dažādi lēmumi	17
Uzraudzības procedūras nav pabeigtas	13
Norādījumi valstu kompetentajām iestādēm par nozīmīgām iestādēm	13
Citas atļaujas (pārdošana)	9
Apvienošanas	8
Lēmumi par izmaksu orderiem un maksas	7
Lēmumi par finanšu konglomerātiem	6
Iekšējie modeļi	5
Lēmumi par grupu struktūrām	2
Vispārēji norādījumi valstu kompetentajām iestādēm	1
KOPĀ	1 450

Avots: Eiropas Revīzijas palāta, pamatojoties uz ECB sniegto informāciju.

29 "Šeit ir runa par tūkstošiem lēmumu, kas tiek nosūtīti Padomei. Starp tiem ir lēmumi, kas nekad nav pat bijuši ne uz mana rakstāmgalda, ne uz nākamā lejupējā hierarhijas līmeņa rakstāmgalda, jo VUM regula neparedz deleģēšanu. Es neuzskatu, ka Padome spēj iedzīlināties visos sīkumos. Tai ir jāuzticas Uzraudzības valdei."
<https://bankingsupervision.europa.eu/press/interviews/date/2016/html/sn160125.en.html>

30 Runā priekšsēdētāja vietniece paskaidroja, ka Uzraudzības valde apsver iespēju ieviest sistēmu "rutinveida" lēmumu deleģēšanai zemākiem līmeņiem, ļaujot Valdei pievērsties sensitīvākiem, būtiskākiem un diskrecionāriem jautājumiem.
<https://bankingsupervision.europa.eu/press/speeches/date/2016/html/se160113.en.html>

37

Palātas izlasē bija 16 gadījumi, kuru vajadzībām tika nodrošinātas tabulas ar dažādu veidu lēmumu procedūras posmiem un datumiem. Tomēr Palāta nevarēja piekļūt pamatā esošajai dokumentācijai, tāpēc nevar izteikt atzinumu par procesa efektivitāti.

...kam ir rezonējoša ietekme uz Koordinācijas komitejas darbu

38

ECB 2015. gada pārskatā tika atklātas nepilnības Koordinācijas komitejas procedūru un sanāksmju organizācijā, kā arī citos saistītajos aspektos. Svarīgākais ir tas, ka sekretariātam ir grūti vienā un tajā pašā dienā sagatavoties gan Valdes, gan Koordinācijas komitejas sanāksmēm, tāpēc dokumenti nereti tiek nosūtīti novēloti un komitejas locekļi nav pietiekami sagatavojušies darba kārtības apspriešanai.

39

Pārskata nobeigumā bija ietverta piezīme ar dažādu variantu ieguvumu un trūkumu izklāstu. Pēc izskatīšanas Koordinācijas komiteja nolēma nemainīt darba organizācijas veidu, izņemot dažu elementu standartizāciju turpmāku pasākumu procedūrā.

Tiek piemērots princips, kas paredz monetārās politikas nošķirtību no uzraudzības funkcijām, bet ir apdraudēts priekšstats par neatkarību

40

ECB veic ar VUM regulu uzticētos uzdevumus, neskarot monetārās politikas un visus citus uzdevumus un atsevišķi no tiem³¹. Šīs regulas 65. apsvērumā ir noteikts, ka ECB monetārie un uzraudzības uzdevumi būtu jāveic pilnīgi atsevišķi, lai izvairītos no interešu konfliktiem un nodrošinātu, ka katra funkcija tiek izpildīta saskaņā ar piemērojamiem mērķiem. Personālam, kas iesaistīts to uzdevumu veikšanā, kas ECB uzticēti ar šo regulu, ir jābūt organizatoriski nodalītam no personāla, kas ir iesaistīts citu ECB uzticēto uzdevumu veikšanā, un uz to attiecas atsevišķa pakļautības kārtība. ECB bija jāpieņem un jāpublisko visi nepieciešamie iekšējie noteikumi, tostarp noteikumi par dienesta noslēpumu un par informācijas apmaiņu starp divām funkcionālām jomām, un jānodrošina, lai ECB Padomes darbība būtu pilnībā diferencēta attiecībā uz monetārajām un uzraudzības funkcijām³².

31 VUM regula, 25. pants.

32 Sk. it sevišķi VUM regulas 25. pantu.

41

ECB šajā saistībā ir pieņēmusi lēmumu un noteikumus par dienesta noslēpumu un informācijas apmaiņu starp šīm divām funkcijām. ECB ir ieviesusi grozījumus tās reglamentā, lai organizatoriskajā struktūrā paredzētu jaunās lēmumu pieņemšanas struktūras un lai precizētu to mijiedarbību lēmumu pieņemšanas procesā. Palātu informēja, ka atbilstīgi regulai ECB Padome strādā saskaņā ar divām atsevišķām darba kārtībām un abās jomās rīko atsevišķas sanāksmes. Šī prasība ir noteikta ECB Reglamenta 13l. panta 1. punktā.

Būtu iespējams labāk novērtēt riskus, ko izraisa pakalpojumu koplietošana

42

ECB lēmumā par nošķirtības īstenošanu³³ ir noteikts, ka konkrētas ECB struktūrvienības var norīkot "kopēju pakalpojumu" sniegšanai, lai nodrošinātu atbalstu gan monetārajai, gan uzraudzības funkcijai. Kopēji pakalpojumi ir ieviesti, lai nodrošinātu lietderīgu un efektīvu pakalpojumu sniegšanu nolūkā pēc iespējas mazināt darba dublēšanos. Neraugoties uz iepriekš izklāstītajiem pozitīvajiem aspektiem, šī kārtība ir arī saistīta ar riskiem (sk. **3. tabulu**).

43

Riski, ko rada pilnīgas nošķirtības principa neīstenošana, var skart arī citas ECB funkcionālās jomas. Šādi riski ietver (bet ne tikai) konfidenciālās informācijas kopīgošanu. Kopējie pakalpojumi ir atbrīvoti no noteikumiem par informācijas apmaiņu starp politikas funkcijām, kā noteikts ECB lēmuma par funkciju nošķirtības īstenošanu 6. pantā (t. i., konfidenciālās informācijas apmaiņai nav vajadzīgs Valdes iepriekšējs apstiprinājums)³⁴, lai gan ir piemērojami vispārējie principi par piekļuvi informācijai.

44

Ir pieņemti vispārēji noteikumi par konfidenciālas informācijas apstrādi (piemēram, juridiskās saistības, kas noteiktas ECBS un ECB Statūtu 37. panta 2. punktā, LESD 339. pantā, ECB ētikas regulējumā un Lēmuma ECB/2014/39 4. un 5. pantā). Bāzeles Banku uzraudzības komitejas 2. pamatprincipa 5. kritērijā uzsvērta vajadzība pēc noteikumiem par to, kā rīkoties interešu konfliktu gadījumā un pienācīgi izmantot informāciju. Tomēr ECB neveica konkrētu to risku analīzi, kas saistīti ar katru kopējo pakalpojumu, kā arī nenodrošināja vairākuma darbības jomu nošķirtību daļu vai nodaļu līmeni.

33 Eiropas Centrālās bankas 2014. gada 17. septembra Lēmums ECB/2014/39 par Eiropas Centrālās bankas monetārās politikas un uzraudzības funkciju nošķirtības īstenošanu (OV L 300, 18.10.2014., 57. lpp.).

34 Lēmums ECB/2014/39, 3. panta 4. punkts.

ECB kopējie pakalpojumi un riski, kas apdraud funkciju nodalīšanu

Kopējie pakalpojumi / darbības joma	Atsevišķas nodaļas pakalpojuma ietvaros?	Iespējamie konflikti	Konkrēti aizsardzības pasākumi, izņemot ECB lēmumu un ētikas noteikumus
Administrācija	Nav	Resursu sadale, prioritāšu noteikšana uzdevumiem.	Nav
Informācijas tehnoloģija	Nav	Resursu sadale, prioritāšu noteikšana uzdevumiem, atsevišķas IT prasības.	Nav
Saziņa	Nav	Pretrunīgu viedokļu gadījumā par kādu jautājumu saziņas atbalstu sniegtu nodaļa. Tas varētu novest pie abām pusēm nevēlamas vienošanās.	Nav
Cilvēkresursi, budžets un organizācija	Nav	Funkcionālie ziņojumi tiek sniegti tikai Valdei, nenodalot pienākumus attiecībā uz pieņemšanu darbā, budžetu, paaugstināšanu amatā, atbrīvošanu no darba un disciplinārām pilnvarām, un šajās jomās uzraudzības darbinieki faktiski atskaitās Uzraudzības valdes priekšsēdētājam.	Nav
Iekšējais audits	Ļoti nelielā mērā. Iekšējā audita komandas vadītājs kā Iekšējā audita direktorāta vadības komandas loceklis atbild par revīzijas darbu abās jomās, un šī komanda arī revidē statistikas datus (gan uzraudzības, gan monetāros).	Tā kā riska novērtējums attiecas uz organizāciju kopumā, svarīgākie riski vienā jomā, iespējams, netiek risināti vai netiek pietiekami agrīni risināti citā jomā. Resursu sadale, iespējams, ir neatbilstīga. Šī joma ir aplūkota iedaļā par Iekšējo auditu.	Nav
Juridiskie pakalpojumi	Ir izveidota atsevišķa uzraudzības nodaļa ar nodalījumu līdz pat ģenerāldirektora vietnieka līmenim. Ģenerāldirektors atbild par abām jomām. Uzraudzības pakļautības kārtība neparedz pakļautību Uzraudzības valdes priekšsēdētājam, bet gan priekšsēdētāja vietniekam, kas ir arī ECB Padomes un Valdes loceklis.	Juridiski novērtējumi var attiekties uz jebkuru no funkcijām ¹ . Tā kā ģenerāldirektora līmenī nav pilnīgas nodalīšanas, viena puse var dominēt pār otru pusi, it sevišķi ņemot vērā to, ka uzraudzība ir funkcionāli pakļauta Uzraudzības valdes priekšsēdētāja vietniekam, nevis priekšsēdētājam. Tas varētu kavēt atšķirīgu viedokļu paušanu par jautājumiem, kuros puses ir savstarpēji ieinteresētas.	Nav

1 Attiecībā uz juridiskajiem pakalpojumiem un konsultācijām par uzraudzības tiesību aktiem pakļautības kārtība paredz ne tikai pakļautību Uzraudzības valdes priekšsēdētāja vietniekam, bet arī ECB Valdes loceklim, kas atbild par juridiskajiem pakalpojumiem.

45

Izņemot Lēmumu ECB/2014/39, Palātai netika nodrošināta nekāda dokumentācija par nošķirtības principa īstenošanu, tostarp par dalījumu ("Ķīnas mūri")³⁵ kopējo pakalpojumu ietvaros vai par uzraudzības pierādījumiem, ka nošķirtības princips tiek ievērots.

46

Izņemot juridisko dienestu un statistikas datu direktorātu, uzraudzības un citi ECB uzdevumi kopējo pakalpojumu ietvaros nodaļu līmenī nav nošķirti, un nav funkcionālas pakļautības kārtības Uzraudzības valdes priekšsēdētājam. No 2016. gada 1. janvāra daži kopējie pakalpojumi (Informācijas sistēmu ģenerāldirektorāts, Administrācijas ģenerāldirektorāts, Cilvēkresursu ģenerāldirektorāts un Finanšu ģenerāldirektorāts) ir pakļauti Atbalsta funkciju vadītājam, kurš ar ECB priekšsēdētāja starpniecību atskaitās Valdei. ECB nav īstenojusi riska analīzi par iespējamajiem interešu konfliktiem, informācijas kopīgošanu šo pakalpojumu ietvaros un nepieciešamību ieviest aizsardzības pasākumus. Tāpat ECB nav uzraudzījusi šā jautājuma atbilstību katrā no darbības jomām, lai mazinātu riskus, kas varētu rasties, piemērojot kopējo pakalpojumu jēdzienu.

VUM organizatoriskā un finanšu struktūra rada papildu riskus monetārās politikas un uzraudzības funkciju neatkarībai

47

BCBS pamatprincipos ir noteikts, ka "uzraudzītāja darbībai jābūt neatkarīgai, (..) tā budžeta procesi neiedragā autonomiju un tā rīcībā jābūt pietiekamiem resursiem, kā arī uzraudzītājs ir pārskatatbildīgs par savu pienākumu izpildi un savu resursu izmantošanu"³⁶.

48

Valde ir atbildīga par ECB iekšējo organizāciju, tostarp par uzraudzības funkcijas budžeta resursu un cilvēkresursu aspektiem³⁷. **IV pielikumā** ir izklāstīts ECB budžeta process. Pirms katra finanšu gada beigām ECB Padome, rīkojoties saskaņā ar Valdes priekšlikumu, pieņem iestādes budžetu nākamajam finanšu gadam. Ar uzraudzības uzdevumiem saistītie izdevumi ir budžetā jānosaka atsevišķi, un par tiem vienojas pēc apspriešanās ar Uzraudzības valdes priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku³⁸.

35 Dalījums ("Ķīnas mūris") ir iekšēji informācijas šķēršļi, ko ievieš, lai novērstu interešu konfliktus.

36 BCBS 2. pamatprincips.

37 VUM regula neievieša izmaiņas ECB pārvaldības struktūrā (ECB Reglamenta 10. panta 1. punkts). Saskaņā ar ECBS un ECB Statūtu 11. panta 6. punktu Valde atbild par ECB pašreizējo darbību. Tomēr tas neizslēdz iebildumu neizteikšanas vai līdzīgu procedūru izmantošanu, lai Uzraudzības valdei būtu augsta līmeņa autonomija.

38 ECB Reglamenta 15. panta 1. punkts.

49

ECB Budžeta komiteja (*BUCOM*), kuras sastāvā ir valstu centrālo banku eksperti, palīdz lēmumu pieņemšanas struktūrām to darbā³⁹. Šajā kontekstā komiteja arī konsultē Padomi par resursu nodrošināšanu gan monetārajai, gan uzraudzības funkcijai, organizatoriski tās nenodalot.

50

Īstenojot ECB budžeta procesu, notiek apspriešanās ar Uzraudzības valdes priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieci par iestādes banku uzraudzības izdevumiem, taču ne *BUCOM*, ne Finanšu ģenerāldirektorāts, kura nodaļa (*BCO*, sk. **IV pielikumu**) ir kopīgi atbildīga par budžeta konsultācijām, novērtēšanu un kontroli, neatskaitās ne priekšsēdētājam, ne Uzraudzības valdei kopumā. Katru gadu pirms lēmumu pieņemšanas procesa pabeigšanas ECB paziņo Uzraudzības valdes locekļiem ECB lēmuma projektu par uzraudzības maksas kopējo summu, kas iekasējama no bankām.

51

Faktiski tas nozīmē, ka Uzraudzības valde, lai gan tā ir atbildīga par uzraudzības uzdevumu plānošanu un izpildi, nekontrolē vajadzīgos cilvēkresursus un finanšu resursus. Tas galu galā varētu ietekmēt Uzraudzības valdes un tās priekšsēdētājas spēju nodrošināt atbilstīgu pārskatatbildību, ņemot vērā uzraudzības resursu sadrumstalotību (sk. 26. un 27. punktu).

52

VUM regulas 66. apsvērumā⁴⁰ ir noteikts, ka ECB uzticēto uzdevumu veikšanā iesaistītajam personālam ir jāsniedz pārskats Uzraudzības valdes priekšsēdētājam. Praksē pakļautības kārtība ietver priekšsēdētāja vietnieci, kas ir arī ECB Padomes un Valdes locekle un uzsāk lēmumu pieņemšanas galīgo posmu Padomē. Tas pats attiecas uz uzraudzības nodaļām juridisko un statistikas datu kopējo pakalpojumu ietvaros, jo šīs nodaļas atskaitās tikai Uzraudzības valdes priekšsēdētāja vietniecei (sk. 46. punktu).

39 ECB Reglamenta 9. pants.

40 Lai gan regulas apsvērumiem pašiem par sevi nav juridiskas ietekmes, tajos ir sniegti svarīgi norādījumi par regulas pantu interpretēšanu un par nepieciešamajiem organizatoriskajiem nosacījumiem, piemēram, attiecīgā tiesiskā regulējuma vai reglamentu izstrādi.

VUM vadībai un darbiniekiem piemēro ētikas procedūras un rīcības kodeksus

Ir ieviests "VUM ētikas regulējums", bet valstu kompetentajām iestādēm joprojām piemēro valsts tiesību aktus, un tām ir ievērojama rīcības brīvība, paredzot pašām savus noteikumus

53

Visiem ECB darbiniekiem piemērojamie ētikas standarti ir paredzēti iestādes "ētikas regulējumā"⁴¹, kas ir ECB Civildienesta noteikumu neatņemama sastāvdaļa. Sistēma ir piemērojama visiem ECB darbiniekiem, bet, tā kā ECB kompetences jomā nav valstu kompetento iestāžu darbinieku nodarbinātības nosacījumi, šī sistēma neattiecas uz uzraudzības darbiniekiem, ko valstu kompetentās iestādes ir norīkojušas darbam KUK.

54

ECB 2015. gada martā pieņēma pamatnostādni⁴², kas noteica principus atsevišķam VUM ētikas regulējumam. Jaunajam regulējumam bija jāietver šī pamatnostādne, labākās īstenošanas prakses pieeju kopums (īstenošanas prakses) un ECB un katras valsts kompetentās iestādes atsevišķi pieņemtie iekšējie noteikumi un prakse. Valstu kompetentajām iestādēm deva laiku līdz 2016. gada martam, lai īstenotu šo pamatnostādni. Kopēja Ētikas regulējuma darba grupa regulāri uzrauga saskaņošanas centienus šajā kontekstā.

55

Pamatnostādne nav tik detalizēta kā ECB darbiniekiem piemērojamais ētikas regulējums, jo tajā ir tikai noteikti pamatprincipi kopējam regulējumam, kas valstu kompetentajām iestādēm ir jāpieņem, ieviešot savus iekšējos noteikumus, procedūras un mehānismus. Līdz ar to pastāv iespējas ievērojamām atšķirībām starp valstu kompetento iestāžu iekšējo noteikumu konkrētajām normām. Atšķirības starp valstu ētikas regulējumiem VUM ietvaros var iedragāt uzraudzības konverģences un saskaņošanas tiesisko mērķi un apdraudēt ECB reputāciju. Piemēram, lai gan pamatnostādne bija aplūkots jautājums par "nogaidīšanas periodiem"⁴³ ECB un valstu kompetento iestāžu uzraudzības uzdevumu veikšanā iesaistītajiem darbiniekiem un struktūru locekļiem, tajā ir vien noteikts, ka šādiem periodiem ir jābūt, nevis precizēts minimālais laikposms; tāpat nav aplūkoti uzraudzības vadošo darbinieku amata pilnvaru periodi⁴⁴, nav paredzēts norīkot iestādi, lai uzraudzītu atbilstību VUM ētikas regulējumam, un nav noteikta šādas kontroles regularitāte.

41 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2015.24.1.0003.01.ENG&toc=OJ:C:2015:204:FULL

42 Eiropas Centrālās bankas 2015. gada 12. marta Pamatnostādne (ES) 2015/856, ar ko nosaka Vienotā uzraudzības mehānisma ētikas regulējuma principus (ECB/2015/12) (OV L 135, 2.6.2015., 29. lpp.).

43 Periods, kura laikā personām, kas atstāj amatu ECB, ir jāatturas no tādas darbības uzsākšanas, kas var izraisīt interešu konfliktus.

44 Apvienotā Karaliste, piemēram, vadošajiem darbiniekiem uzraudzības jomā piemēro minimālos un maksimālos amata pilnvaru periodus.

56

Īstenošanas prakses kopums, ko ECB ir izdevusi papildus pamatnostādnei, ietver dažādus ECB ieteikumus⁴⁵ valstu ētikas regulējumiem. Tomēr atšķirībā no pamatnostādnes īstenošanas prakse nav valstu kompetentajām iestādēm juridiski saistoša.

57

Mērķis ir panākt, ka iesaistītās valstu kompetentās iestādes saviem darbiniekiem piemēro VUM ētikas regulējuma noteikumus (tostarp pamatnostādnes un īstenošanas prakses noteikumus). Tomēr pamatnostādnes vispārīgums, kā arī tas, ka īstenošanas prakse nav juridiski saistoša, katrai valsts kompetentajai iestādei netieši piešķir ievērojamu rīcības brīvību noteikt un piemērot savu ētikas regulējumu.

Iekšējais audits — inovatīva pieeja, izmantojot visaptverošu revīzijas plānu, taču īstenošanu kavē problēmas resursu sadalē un plānošanā

58

ECB iekšējo auditu veic Iekšējā audita direktorāts (IAD), kas pēc VUM ieviešanas uzņemas kopēja pakalpojuma funkcijas. IAD atbild par visu ECB darbību un pasākumu auditu, kā arī sadala resursus Iekšējo auditoru komitejai (IAC) — struktūrai, kuras sastāvā ir IAD augstākā līmeņa vadītāji un to kolēģi no valstu kompetentajām iestādēm un valstu centrālajām bankām.

59

IAC sanāk kopā trijos atsevišķos "sastāvos", risinot ar Eurosistēmas, Eiropas Centrālo banku sistēmas (ECBS)⁴⁶ un VUM revīziju saistītus jautājumus, piemēram, par plānošanu, kopēju revīzijas standartu noteikšanu, attiecīgo zināšanu kopīgošanu un revīziju un saistītu darbību veikšanu. IAC revīzijas pilnvaras tai piešķir "galvenās revīzijas izpildstruktūras" funkciju attiecībā uz Eurosistēmu/ECBS/VUM, par ko tās locekļi ir kopīgi atbildīgi. Tajā pašā laikā katrs IAC loceklis rīkojas kā atsevišķas juridiskās personas pārstāvis un uzņemas individuālu atbildību par vadību, izpildi un neatkarīgu ziņojumu sniegšanu par tam uzticētajām revīzijas projekta daļām.

45 Piemēram, īstenošanas prakse nr. 11 par ierobežojumiem pēc atbrīvošanas no amata: ECB un, ciktāl iespējams saskaņā ar valsts tiesību aktiem, valstu kompetentajām iestādēm ir ieteicams pieņemt proporcionālus nogaidīšanas periodus attiecībā uz struktūru locekļiem, kā arī vadošajiem darbiniekiem un ekspertiem, kas plāno strādāt kredītiestādē, kuras uzraudzībā tie bija iesaistīti, vai strādāt šādās kredītiestādes tiešiem konkurentiem. Struktūru locekļiem un augstākā līmeņa darbiniekiem nogaidīšanas periodam jābūt vismaz sešiem mēnešiem, ja šīs personas plāno strādāt kredītiestādē, par kuras uzraudzību tās bija atbildīgas.

46 ECBS ietver ECB un visu 28 ES dalībvalstu centrālās bankas, savukārt Eurosistēmā ir iesaistītas tikai ECB un eurozonas dalībvalstu centrālās bankas (kuru funkcija ir piemērot monetāro politiku, par ko ECB ir pieņēmusi lēmumu).

60

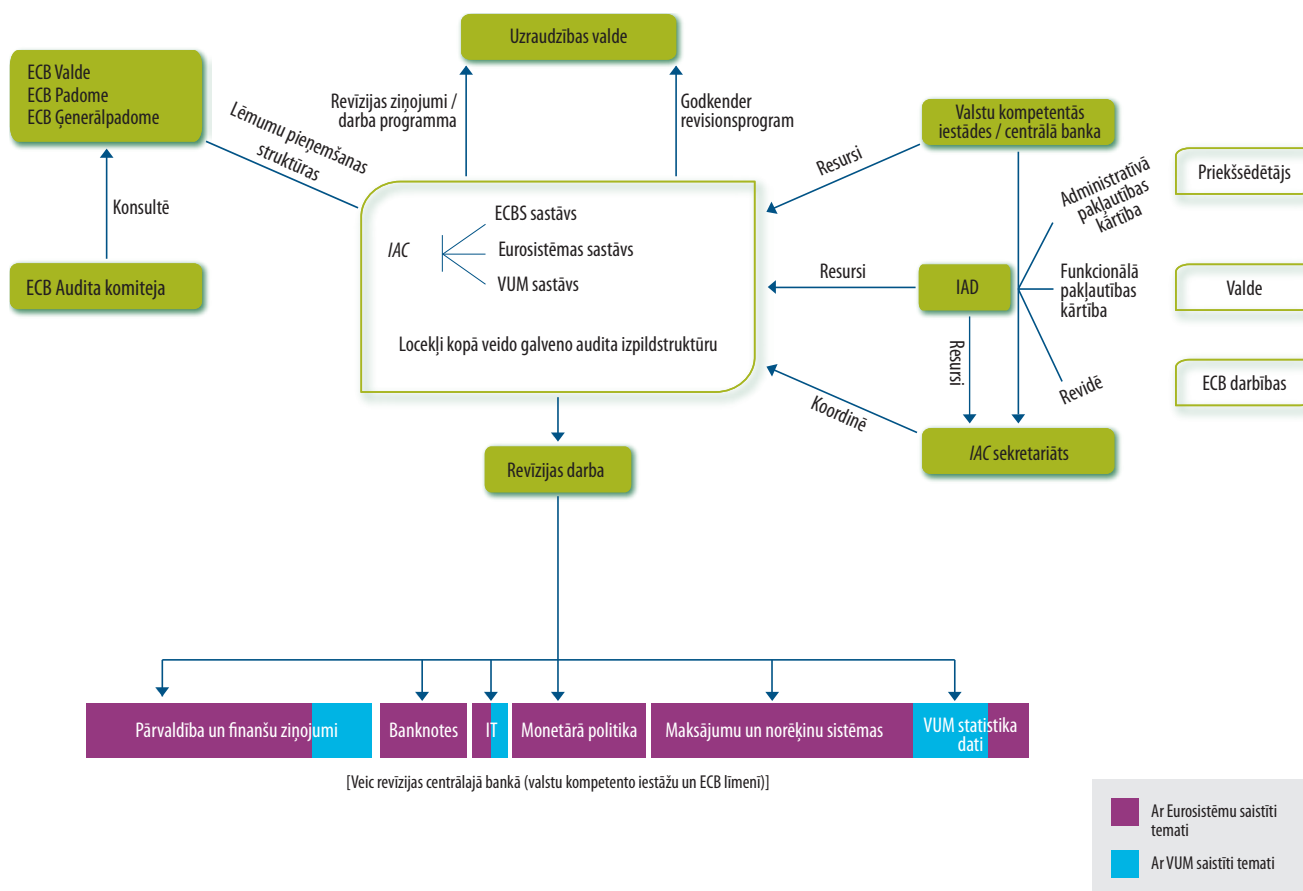
IAC struktūra ir atspoguļota **6. attēlā**. Sešas revīzijas darba grupas atbild par revīzijas uzdevumu plānošanu un veikšanu saistībā ar konkrētiem tematiem. Revīzijas darba grupās ietilpst ECB un valstu kompetento iestāžu/valstu centrālo banku darbinieki. Ikviens kopējās revīzijas komandas konstatējums IAC revīzijas gaitā vietējā līmenī ir jānovērtē saistībā ar tā ietekmi uz VUM kopumā. Šo inovatīvo pieeju ievieša, lai nodrošinātu, ka VUM ietvaros tiek konsekventi revidēti transversāli jautājumi. Palāta revīzijā koncentrēja uzmanību galvenokārt uz tās revīzijas darba grupas veikumu, kura atbild par VUM un statistikas datiem, proti, uz VUM un statistikas datu revīzijas darba grupas veikumu.

61

Palāta izskatīja IAC resursu, it sevišķi no IAD, sadali, kā arī revīzijas plānošanu un riska novērtējumu (tostarp risku segumu).

6. attēls

IAD nozīme VUM ietvaros un Eurosistēmas iekšējās revīzijas darbā

Avots: Eiropas Revīzijas palāta.

Iekšējā audita direktorāta resursu sadale — lai gan vajadzīgais darbinieku skaits bija skaidri noteikts, galīgais darbinieku nodrošinājums bija nepietiekams

62

Pēc ārēja kvalitātes novērtējuma, kurā konstatēja, ka ir jāmudina IAD sagatavoties VUM revīzijai, 2013. gada martā IAD noteica, ka neatkarīgas un objektīvas pārlicības nodrošināšanai šajā jomā būs vajadzīgi vismaz 16 pilnslodzes ekvivalenti. Tomēr 2013. gada augustā ECB Padome apstiprināja tikai trīs pilnslodzes IAD darbiniekus 2013. gadam un vēl četrus 2014. gadam, lai veiktu gan ar VUM, gan statistikas datiem saistītos uzdevumus⁴⁷. Pieprasītājiem nesniedza nekādu pamatojumu, kāpēc notikusi šāda atkāpe no sākotnējā priekšlikuma (sk. **4. tabulu**).

47 Statistikas datu revīzija ir uzdevums, kas saistīts gan ar banku uzraudzību (uzraudzības dati), gan monetāro politiku (centrālo banku dati).

4. tabula

Noteiktais vajadzīgo darbinieku skaits salīdzinājumā ar faktiski pieņemtajiem darbiniekiem

IAD noteiktais VUM vajadzīgais skaits (pilnslodzes ekvivalenti)	16
Kopējais apstiprināto amata vietu skaits	7
(viens darbinieks uzdevumiem izmeklēšanas nodaļā, kurš var darboties arī jomās, kas nav saistītas ar VUM)	(1)
(viens IT darbinieks, ko īpašiem projektiem nodrošina no citu IAD darbinieku vidus)	(1)
Amata vietas, kas piešķirtas VUM/statistikas uzdevumiem, kuri nav saistīti ar IT un izmeklēšanas darbībām, proti:	5
(viens galvenais auditors, kas pieņemts no ECB darbinieku vidus pēc tam, kad bija publicēts ārējs darbā pieņemšanas sludinājums)	1
(ārēji pieņemti darbinieki ar aktuālām konkrētām komercbanku darbības / banku uzraudzības prasmēm)	2
(pieņemts darbinieks ar aktuālām banku uzraudzības prasmēm īstermiņa norikojuma ietvaros)	1
(viena darbinieka iekšējā pārcelšana IAD ietvaros, uzmanību koncentrējot uz IT/statistikas datiem)	1

Avots: Eiropas Revīzijas palāta.

63

VUM un statistikas datu revīzijas darba grupas priekšsēdētājam ir iepriekšēja pieredze banku uzraudzībā (1995.–2000. gads), un viņš ir leikšējā audita direktorāta vadības komandas loceklis, tā ir atbildīga par revīzijas darba grupas revīzijām un centrālo banku revīzijām. Divi darbinieki ar attiecīgi trīs un četru gadu banku uzraudzības pieredzi pievienojās komandai 2015. gada martā. Vēl vienam komandas loceklim, kas pievienojās 2014. gada septembrī, ir privātā sektora pieredze riska pārvaldībā un Bāzeles II īstenošanā.

64

Lai gan leikšējā audita direktorātā darbinieku nav daudz, pašreizējā prasmju kombinācija aptver vairākas svarīgas jomas un vispārēju revīziju, bet, kad komanda sasniegs atbilstīgu lielumu, lai veiktu padziļinātas revīzijas par metodiskiem un konceptuāliem jautājumiem, būs vajadzīgas specializētākas prasmes un praktiskā pieredze (piemēram, makroprudenciālajā uzraudzībā, uzņēmumu kreditēšanas atbalsta nodaļā).

65

Tā kā revīzijas darba grupa paļaujas uz tās locekļu kopējo atbildību, grupas darbības rezultāti ir atkarīgi no sadarbības ar valstu kompetentajām iestādēm un to praktiskā ieguldījuma uzdevumā. Dažās jomās (piemēram, klātienē uzraudzībā, valstu kompetento iestāžu vietējo darbinieku ieguldījumā), atkarības līmenis var būt augstāks nekā citās (piemēram, pārvaldības jautājumos). Ir acīmredzams, ka vajadzību koordinācija palielina IAD noslogojumu VUM revidēšanas laikā.

Plānošanas pamatā ir vispusīgs revīzijas aptvērums, taču ne vienmēr tiek ņemta vērā labākā prakse

Revīzijas plānošanas pamatā ir vispusīgs plāns...

66

Sākotnējā resursu sadale iekšējam auditam bija nepietiekama un novēlota. Tāpēc sākumā plānošanas darbības bija ierobežotas.

67

Detalizētu revīzijas tematu aptvērumu⁴⁸ pabeidza izstrādāt 2015. gada maijā. Šajā aptvērumā ietilpst piecas revīzijas kopas, kas iedalās 14 revīzijas priekšmetos un 31 jomā un procesā, kā arī, visbeidzot, vairāk nekā 150 turpmākos apakšelementos.

48 Palātas pozitīvajam novērtējumam par revīzijas aptvērumu piekrita visas valstu kompetentās iestādes, kas atbildēja uz Palātas anketas jautājumiem. Tomēr trīs no 11 valstu kompetentajām iestādēm pauda bažas par pamatā esošo revīzijas priekšmetu precīzu tvērumu, kas turklāt tiktu veikts saprātīgā termiņā.

...taču plānošana neietver rezervi *ad-hoc* pieprasījumiem un neņem vērā ārpalpojumu sniedzēju piesaisti / kopīgu pakalpojumu sniegšanu

68

Kopumā revīzijas plānošanu kavē tas, ka pretēji labākajai praksei⁴⁹ nav iespēju veikt *ad-hoc* revīzijas vai paplašināt esošās revīzijas (jo tiek īstenota politika, kas paredz 100 % resursu izlietojumu).

69

Arī tas, ka IAD nav sistemātiskas procedūras attiecībā uz darbībām, kurām izmanto ārpalpojumus /kopīgus pakalpojumus, ir pretrunā labākajai praksei⁵⁰. Piemēram, nav līgumiskas prasības pakalpojumu sniedzēju iekšējā audita funkcijai ziņot ECB par darbībām, kuras tie veic kā ārpalpojumus / sniedz kā kopīgus pakalpojumus. Ne visos attiecīgajos līgumos ir atrunāti nosacījumi, kuri dotu ECB iekšējā audita funkcijai tiesības pašai revidēt ārpalpojumu sniedzēju / kopīgi sniegto pakalpojumu darbības.

Lai gan riska novērtēšanas metodoloģija kopumā ir atbilstīga, tai trūkst aizsardzības pasākumu, lai nodrošinātu, ka tiek savlaicīgi un pilnā mērā risināti problēmjautājumi augsta un vidēja riska jomās

Ir izstrādātas vispusīgas revīzijas priekšmetu veidnes, ko izmanto riska modelī, kurš, neraugoties uz dažām nepilnībām, konceptuāli ir atbilstīgs

70

Riska novērtējumu izmanto, lai atbalstītu lēmumu pieņemšanu par revīzijas tematu prioritāšu noteikšanu nākamajam periodam. Novērtējuma pamatā ir svarīgākā informācija, kas ietverta revīzijas priekšmetu veidnēs un kas sniedz detalizētu pārskatu par revīzijas aptvēruma galvenajiem tematiem, kā arī pilnīgu aprakstu par katru darbību, saistītajiem procesiem un nozīmīgākajiem galvenajiem kontroles mehānismiem. Šīs veidnes, ja tās izmanto riska novērtēšanā, ir ļoti labs sākumpunkts plānošanai.

49 Sk., piemēram, "Minimum requirements for risk management" [Riska pārvaldības obligātās prasības] BT 2.3. iedaļas 3. punktu (šīs prasības ir izstrādājuši Vācijas valsts kompetentā iestāde (*BaFin*) un Vācijas Valsts revidentu institūta (*IDW*) izdotā revīzijas standarta PS 240 20. punktu.

50 *BaFin*, "Riska pārvaldības obligātās prasības", AT 9. sadaļas 6. punkts; BT 2.1. sadaļas 3. punkts.

71

Palāta izskatīja trīs revīzijas jomu veidnes un konstatēja, ka tās ir atbilstīgas un tiek izmantotas pārdomāti. Tomēr papildus tam, ka ir skaidrāk jānosaka trešās puses risks, pastāv arī vispārēja nepieciešamība konsekventi piemērot kritērijus “finansiālā ietekme” un “tiesvedības risks”, kā arī — vienā gadījumā — koncentrēt uzmanību uz riskiem, ko rada monetārās un uzraudzības politikas nošķirtība.

72

Neraugoties uz šīm nepilnībām, riska modelis ir ļoti piemērots plānošanas instruments. Visas valstu kompetentās iestādes, kas atbildēja uz Palātas anketas jautājumiem, atzina, ka riska novērtēšanas process ir “atbilstīgs” un “pārredzams”.

Nav noteikti minimālie iesaistes līmeņi, lai nodrošinātu, ka tiek pilnībā aptvertas augsta un vidēja riska jomas un galvenie apakšelementi, un VUM revīzijas ar pārējām revīzijām “sacenšas” par resursiem...

73

Iekšējo auditoru komiteja (IAC) necenšas konkrētā plānošanas periodā (piemēram, piecu gadu ciklā) aptvert visus riskus un paļaujas tikai uz vidēja termiņa plānošanas mērķiem. Tā saglabā galveno rezultatīvo rādītāju par augsta riska jomu aptvērumu un izvirza mērķi katru gadu revidēt vismaz 30 % no augsta riska jomām un aptvert vismaz 90 % katrā triju gadu periodā. Tomēr šāds mērķis nav izvirzīts attiecībā uz vidēja riska jomām. Gada revīzijas programmā riska novērtējumu augsta un vidēja riska jomām katru ceturksni pielāgo, lai, rodoties jauniem riskiem, plānošanu varētu regulāri pārstrādāt. Lai gan vidēja termiņa grafiks 2015.–2018. gadam aptver visas augsta riska jomas, nav skaidrs, vai un kad tiks risināti visi šo jomu apakšelementi, un nav nodrošināts, lai revīziju plānošanai izmantotā formula sistemātiski ietvertu iepriekš neizskatītus elementus. Jomas, kas atzītas par vidēja riska jomām, piemēram, iekšējie modeļi, makroprudenciālā uzraudzība un mazāk nozīmīgas iestādes, līdz 2019. gadam vispār nav paredzēts revidēt, un nav skaidrs, kādā mērā tās tiks aptvertas.

74

Ja resursi ir ierobežoti, 73. punktā aprakstītā pieeja var izraisīt to, ka augsta vai vidēja riska jomas netiek revidētas, jo nav noteikti minimālie iesaistes līmeņi (konkrēts riska rādītājs, ar ko nosaka “obligātas revīzijas” statusu)⁵¹.

51 Šajā saistībā Vācijas valsts kompetentās iestādes izdotajās “Riska pārvaldības obligātajās prasībās” ir paredzēta ikgadēja revīzija “konkrētu” risku gadījumā un trīs gadu revīzijas cikls visiem pārējiem procesiem un darbībām (BaFin “Riska pārvaldības obligāto prasību” BT 2.3. sadaļa).

75

Iekšējā audita kopējā pakalpojuma funkcija un resursu trūkums ir radījuši situāciju, kad centrālo banku un VUM revīzijas priekšmeti "sacenšas" par resursiem (sk. **5. tabulu**). Tikai 15 % no faktiski rezervētā laika 2015. gadā tika pavadīti, pildot VUM uzdevumus. No 30 amatiem IAD tikai septiņi (ietverot izmeklēšanu un IT) ir norīkoti ar VUM un statistikas datiem saistītu uzdevumu veikšanai.

5. tabula

VUM plānotās revīzijas salīdzinājumā ar citiem revīzijas uzdevumiem sadarbībā ar valstu kompetentajām iestādēm

Revīzijas joma	Augsta atlikušā riska jomas, sākot no 2015. gada septembra	Revīzijas, kas veiktas vai uzsāktas 2015. gadā	Revīzijas, kas ierosinātas 2016. gadam	Revīzijas, kas ierosinātas 2017./2018. gadam
VUM/statistikas dati ¹	6	1	2	3
Eurosistēma/ECBS ²	9	11	9	14
Pārvaldība, risks, uzskaitē un IT	3	0	2	6
Kopā revīzijas, kas neattiecas uz VUM	12	11	11	20

1 Centrālo banku un uzraudzības statistikas dati netiek skaidri nodalīti.

2 It sevišķi ietver monetāro politiku un īstenošanu, statistikas datus, maksājumu un norēķinu sistēmas, banknotes, uzskaiti Eurosistēmas konsolidētajā bilancē un finanšu pārskatus.

Avots: Eiropas Revīzijas palāta, iegūts no ECB datiem.

...un praksē augstākā riska jomas netiek nekavējoties noteiktas par revīzijas prioritātēm

76

Kalibrēšana, lai panāktu dažādu revīzijas darba grupu ierosināto revīzijas priekšmetu konsekvenci, var novest pie pielāgotām riska izvērtējuma pakāpēm. Turklāt, ierosinot revīzijas IAC, kvalitātes vadības darba grupa var izraudzīties revīzijas priekšmetus, kam nav piešķirta augstākā riska izvērtējuma pakāpe, un jebkurā gadījumā IAC nav saistoši ievērot darba grupas priekšlikumus.

77

Lai gan visi VUM revīzijas darba grupas revīzijas priekšmeti saņēma augstāko un otro augstāko atlikušā riska izvērtējuma pakāpi, temati “Sistēmiski nozīmīgu banku nepārtraukta uzraudzība — *SREP*” un “Banku krīzes pārvaldība” pirmajā gadā netika revidēti un ir ietverti revīzijas plānā 2017./2018. gadam. VUM revīzijas priekšmeti, ko izraudzījās 2015. un 2016. gadam, bija attiecīgi “Nepārtraukta uzraudzība — plānošana un kontrole” (6.) un “Uzraudzības statistikas dati un informācijas pārvaldība” (līdzvērtīgs otrais). Nepārtrauktas uzraudzības plānošanas aspektu revīzija, padziļināti neizskatot *SREP*, kas ir svarīgākais nepārtrauktas uzraudzības process, nozīmē, ka šis temats nav vispusīgi aptverts.

78

Spēcīga pārskatatbildības sistēma ir ārkārtīgi svarīga, lai nodrošinātu banku uzraudzības kvalitāti, jo tā ir saistīta ar labas pārvaldības principiem, piemēram, pārredzamību un efektivitāti⁵². Pārskatatbildība paredz, ka uzraudzības iestādei ir jāsniedz atbilstoša, savlaicīga un precīza informācija dažādām ieinteresētajām personām, lai nodrošinātu un sekmētu plašu izpratni par savām darbībām un darbības rezultātiem, kā arī lai saņemtu vajadzīgo atgriezenisko saiti.

79

Standarti, pēc kuriem novērtēja VUM vispārējās pārskatatbildības sistēmu, bija Eiropas Revīzijas palātas vispārējā stāvokļa apskatā par ES pārskatatbildību un publiskā sektora revīziju aprakstītā sistēma (sk. 80. punktu)⁵³, VUM regulas 20. pantā paredzētie nosacījumi, 2012. gadā pārskatītie BCBS Efektīvas banku uzraudzības pamatprincipi (sk. **2. izcēlumu**) un tiesiskie regulējumi un prakse salīdzināmās jurisdikcijās.

52 Empīriskā analīze ir parādījusi ievērojamu pozitīvu saistību starp uzraudzītāja pārredzamību un banku uzraudzības efektivitāti. Sk., piemēram, *Arnone M. Salim M.D. un A. Gambini ("Banking Supervision: Quality and Governance" [Banku uzraudzība — kvalitāte un pārvaldība]), 2007. gads, darba dokuments 07/82, SVF.*

53 "Nepilnības, pārklāšanās un problēmas: ES pārskatatbildības un publiskā sektora revīzijas pasākumu vispārējā stāvokļa apskats", Eiropas Revīzijas palāta, 2014. gads (<http://eca.europa.eu>).

BCBS

Bāzeles Banku uzraudzības komiteja (BCBS) ir galvenā struktūra, kas globālā mērogā nosaka banku prudenciālā regulējuma standartus un nodrošina forumu sadarbībai banku uzraudzības jautājumos. Pārskatītajā šīs komitejas noteikto 29 pamatprincipu kopumā, kurā ir būtiski un papildu kritēriji, ir ietverti šādi aspekti:

- o uzraudzības pilnvaras, pienākumi un funkcijas, uzmanības koncentrēšana uz efektīvu, uz risku balstītu uzraudzību un nepieciešamība pēc agrīnas iejaukšanās un savlaicīgām uzraudzības darbībām (1.–13. princips); kā arī
- o banku prognozes attiecībā uz uzraudzību, uzsverot labas pārvaldības un riska vadības nozīmi, kā arī to, ka ir svarīgi nodrošināt atbilstību uzraudzības standartiem (14.–29. princips).

Lai gan šie principi nav juridiski saistoši, tie tiek plaši izmantoti kā starptautiski pieņemts standarts uzraudzības sistēmu kvalitātes un prakses novērtēšanai dažādās jurisdikcijās. Kā Bāzeles komitejas locekle ECB ir apliecinājus⁵⁴, ka atbalsta BCBS Efektīvas banku uzraudzības pamatprincipos (2012. gads) pausto apgalvojumu, ka tie "veido stabilu pamatu regulējumam, uzraudzībai, pārvaldībai un riska vadībai banku nozarē"⁵⁵.

54 ECB Banku uzraudzības vadlīnijas (2014. gada novembris), 6.–7. lpp.

55 BCBS Efektīvas banku uzraudzības pamatprincipi (2012. gads).

Pārskatbildības noteikumi

80

Vispārējā stāvokļa apskatā par ES pārskatbildību Palāta noteica šādus galvenos elementus, kas veido spēcīgu pārskatbildības sistēmu:

- i) precīzi noteiktas funkcijas un pienākumi;
- ii) neatkarīga ārējā revidenta plašās pilnvaras pārbaudīt finanses, atbilstību un darbības rezultātus;
- iii) vadības sniegta pārlicība par politikas mērķu sasniegšanu;
- iv) pilnīga demokrātiskā uzraudzība; kā arī
- v) atgriezeniskās saites nodrošināšana, lai varētu veikt koriģējošos pasākumus vai uzlabot esošos risinājumus⁵⁶.

81

Turpmāk ir aplūkots, kādā mērā VUM pārskatbildības sistēma atbilst katrai no šīm piecām prasībām.

i) **Kopumā VUM uzdevumi un pienākumi ir skaidri noteikti un publiskoti attiecīgajos tiesību aktos**

82

Runājot par pienākumu skaidrību pārskatbildības ķēdē, saskaņā ar regulām VUM uzraudzības uzdevumi ir uzticēti ECB. Ir ieviesti konkrēti noteikumi, kas paredz, ka ECB ir neatkarīga tās monetārās politikas un uzraudzības funkciju veikšanā, vienlaikus par darbībām, kas saistītas ar VUM, saglabājot pārskatbildību Eiropas Parlamentam, Padomei un Eurogrupai. Uzraudzības darbības plānošanu un izpildi īsteno Uzraudzības valde, savukārt ECB Padome joprojām ir galīgais lēmumu pieņēmējs un atbild par ECB vispārējo pārvaldību, kas ietver gan monetāro, gan uzraudzības funkciju. Sīkāka informācija par lēmumu pieņemšanas procesu sniegta **III pielikumā**.

83

Runājot par mērķu skaidrību, VUM regulā ir nepārprotami aprakstīts ECB mērķis attiecībā uz uzraudzības uzdevumiem, proti, veicināt "kredītiestāžu drošumu un stabilitāti un finanšu sistēmas stabilitāti Savienībā un katrā dalībvalstī"⁵⁷.

56 Visas šīs prasības ir atspoguļotas Bāzeles kritērijos, izņemot prasību par atgriezenisko saiti, kas galvenokārt ir prakse, kuru īsteno citas jurisdikcijas, lai saprastu prudenciālā regulējuma ietekmi un uzraudzības efektivitāti. Atgriezeniskās saites izveide ir mehānisms, lai nodrošinātu, ka likumdošanas procedūrā tiek ņemta vērā ieinteresēto personu atgriezeniskā saite (piemēram, apspriešanas vai uzraudzīto struktūru apsekojumi). Piemēram, apsekojumus var izmantot kā darbības rezultātu rādītājus, lai atklātu problēmjomas un iespējamus uzlabojumus tajās.

57 Regula (ES) Nr. 1024/2013, 1. pants.

Pārskatbildības noteikumi

84

Palāta atklāja dažas problēmas saistībā ar pienākumiem un dažādu VUM komponentu koordināciju (sk. iedaļu par kopējām uzraudzības komandām un iedaļu par klātienes pārbaudēm).

ii) Palātas revīzijas pilnvaras ir noteiktas Līgumā par Eiropas Savienības darbību

85

Daudzās jurisdikcijās ir paredzēta banku uzraudzītāju un to darbību publiska revīzija, lai ietvertu gadījumus, kad uzraudzību veic centrālās bankas. Revīzijas tiesību piešķiršanai augstākajām revīzijas iestādēm (SAI) attiecībā uz banku uzraudzītājiem būtu jāpalīdz uzlabot pārskatbildību un pārredzamību.

86

Palāta ir norīkotais ECB revidents. Tās pilnvaras ir noteiktas ECBS un ECB Statūtu 27. panta 2. punktā⁵⁸, ar ko saskaņā ir piemērojami LESD 287. panta noteikumi, kuri paredz, ka Palāta pārbauda ECB vadības darbības efektivitāti, arī attiecībā uz uzraudzības uzdevumiem.

87

Šajā pirmajā revīzijā nebija iespējams ietvert dažas svarīgas VUM darbības jomas (detalizētu informāciju par revīzijas tvērumu sk. 19. punktā un **I pielikumā**). ES augstāko revīzijas iestāžu Kontaktkomitejas ziņojumā tika salīdzinātas 27 (no 28) ES valstu augstāko revīzijas iestāžu tiesības veikt banku uzraudzītāju revīziju⁵⁹. Tika pieņemts paziņojums⁶⁰, kurā norādīja, ka "revīzijas tvēruma pārrāvums ir radies tajās eurozonas valstīs, kur valstu ARI iepriekšējās pilnvaras revidēt valsts banku uzraudzības iestādes nav aizstātas ar līdzīga līmeņa revīzijas pilnvarām, kas dotu ERP tiesības revidēt ECB uzraudzības darbības". **6. tabulā** sniegts salīdzinošs pārskats par revīzijas pilnvarām attiecībā uz mikroprudenciālo uzraudzību konkrētās jurisdikcijās ārpus ES, un **V pielikumā** sniegts kopsavilkums par šajās jurisdikcijās ieviesto banku uzraudzības revīzijas kārtību.

58 27. panta 2. punkta formulējums ir atspoguļots VUM regulas 20. panta 7. punktā.

59 Viena valsts neatbildēja uz apsekojumu.

60 ES dalībvalstu augstāko revīzijas iestāžu un Eiropas Revīzijas palātas vadītāju Kontaktkomitejas paziņojums "Pilnībā revidējamas, pārskatbildīgas un efektīvas banku uzraudzības kārtības nodrošināšana pēc vienotā uzraudzības mehānisma ieviešanas".

Pilnvaras revidēt mikroprudenciālo uzraudzību (tiesību aktos noteiktas tiesības) un pilnvarojuma apmērs

Uzraudzītājs	Darbības rezultātu revīzijas tiesības attiecībā uz uzraudzības darbībām	Darbības rezultātu revīzijas tiesības attiecībā uz darbībām, kas nav saistītas ar uzraudzību	Atbilstības revīzijas tiesības attiecībā uz uzraudzības darbībām	Atbilstības revīzijas tiesības attiecībā uz darbībām, kas nav saistītas ar uzraudzību
ASV	JĀ — PILNĪGAS revīzijas tiesības	JĀ — PILNĪGAS revīzijas tiesības	JĀ — PILNĪGAS revīzijas tiesības	JĀ — PILNĪGAS revīzijas tiesības
Kanāda	JĀ — PILNĪGAS revīzijas tiesības	JĀ — PILNĪGAS revīzijas tiesības	JĀ — PILNĪGAS revīzijas tiesības	JĀ — PILNĪGAS revīzijas tiesības
Austrālija	JĀ — pilnvaras pārbaudīt vai izskatīt jebkuru struktūras darbību aspektu	JĀ — pilnvaras pārbaudīt vai izskatīt jebkuru struktūras darbību aspektu	Pilnvaras sniegt papildu pakalpojumus (labākas prakses norādījumi, kā arī pārliecības un pārbaudes ziņojumi)	Pilnvaras sniegt papildu pakalpojumus (labākas prakses norādījumi, kā arī pārliecības un pārbaudes ziņojumi)

Avots: Eiropas Revīzijas palāta.

iii) Vēl nav izstrādāta oficiāla darbības rezultātu novērtēšanas sistēma, kas varētu sniegt pārliecību par VUM mērķu sasniegšanu

88

Pārskatatbildības pieņēmums ir uzraudzītāja darbību novērtējums, ņemot vērā konkrētus standartus un noteiktus mērķus. Darbības rezultātu sistēma, kurā izmantots plašs darbības rezultātu rādītāju un metrikas klāsts dažādos uzraudzības līmeņos, sniedz konsekventu un saskaņotu pārskatu par uzraudzības efektivitāti un parāda ieinteresētajām personām, kā uzraudzības prakse sekmē mērķu sasniegšanu.

89

Līdz šim ECB vēl nav izstrādājusi oficiālu VUM darbības rezultātu sistēmu. ECB ir izstrādājusi VUM uzraudzības paneļa pilotriku, kas ļauj izsekot un novērtēt ECB uzraudzības darbību svarīgākos aspektus un kontrolēt, cik efektīvi uzraudzības prioritātes tiek īstenotas praksē. Tomēr šis rīks ir pieejams tikai Uzraudzības valdei un augstākā līmeņa vadībai, tādējādi tas nesniedz pārliecību citām ieinteresētajām personām par VUM mērķu sasniegšanu.

90

Oficiāli darbības rezultātu rādītāji ir ierasts komponents citu jurisdikciju uzraudzības funkcijā. Orientējoša izlase ir parādīta **7. attēlā**.

7. attēls

Darbības rezultātu rādītāju piemēri

	Metrikas piemēri
Rādītāji, kas saistīti ar bankrotiem, vai zaudējumu līmenis, kuru izraisa saistību neizpilde	<ul style="list-style-type: none"> uzraudzības riska rādītāji pirms bankrotiem, bankrotu skaits zaudējumi maksātnespējas dēļ (līdzekļu aizsardzības rādītājs¹, darbības rezultātu struktūras rādītājs²) koordinēts bankrots salīdzinājumā ar nekoordinētu bankrotu
Rādītāji, kas saistīti ar (sabiedrības) ticību banku nozarei vai banku uzraudzītājam	<ul style="list-style-type: none"> uzņēmumu un sabiedrības apsekojumi patērētāju noguldījumu tendences
Rādītāji, kas saistīti ar pārvietošanos starp dažādiem uzraudzības režīmiem vai riska rādītājiem	<ul style="list-style-type: none"> ilgtermiņa tendences saistībā ar banku uzraudzības riska rādītājiem, kuri tiek kontrolēti un paziņoti
Rādītāji, kas balstās uz ieinteresēto personu apsekojumiem	<ul style="list-style-type: none"> anketa, ko aizbilda iestādes pēc klātienes pārbaudes, nozares novērotāju viedokļi, apsekojumi starp līdzvērtīgiem uzraudzītājiem

1 Drošu saistību attiecība pret kopējām saistībām.

2 To iestāžu attiecība, kas pilda savas saistības, pret kopējo iestāžu skaitu.

Avots: "BIS Report on the impact and accountability of banking supervision" [BIS ziņojums par banku uzraudzības ietekmi un pārskatbildību], 2015. gada jūlijs; Austrālijas Prudenciālā regulējuma iestāde.

91

Pirms VUM ieviešanas SVF tehniskajā piezīmē bija ierosināts pārredzamības un pārskatbildības pasākumu kopums, lai veicinātu uzraudzības politikas ticamību⁶¹. Cita starpā dokumentā tika ierosināts Uzraudzības valdei publicēt politikas sanāksmju protokolus un izveidot ārēju ekspertu grupu, lai nodrošinātu VUM neatkarīgu pārraudzību. Sīkāk sk. **VI pielikumu**.

61 SVF, "European Union: Publication of Financial Sector Assessment Program Documentation, Technical Note on Issues in Transparency and Accountability" [Eiropas Savienība — finanšu nozares novērtēšanas programmas dokumentācijas publicēšana; tehniskā piezīme par pārredzamības un pārskatbildības problēmām], Ziņojums par katru valsti Nr. 13/65, 2013. gada marts. Dokumentā paustie viedokļi ne vienmēr atspoguļo Eiropas Savienības pārstāvju SVF vai SVF Valdes viedokļus.

Jautājumi par dokumentācijas nodrošināšanu Komisijai

92

VUM regulas 32. pantā ir konkrēti noteikts, ka Eiropas Komisijai ik pēc trim gadiem ir jāpublicē vispusīgs pārskats par VUM pārvaldības, pārskatatbildības un finanšu nosacījumu piemērošanu, atbilstību un efektivitāti, par ECB uzraudzības un sankciju pilnvaru efektivitāti un par VUM iespējamo ietekmi uz iekšējā tirgus darbību (sk. **VII pielikumu**). Pirmais pārskata ziņojums, kas bija jāpublicē līdz 2015. gada 31. decembrim, aizkavējās. Lūgums sniegt informāciju ECB pirmo reizi tika iesniegts 2015. gada jūlijā. Abas iestādes 2015. gada novembrī tikai parakstīja saprašanās memorandu par publiski nepieejamas informācijas sniegšanu, pēc tam ECB 2015. gada 16. decembrī pabeidza informācijas sniegšanu, atbildot uz Komisijas pieprasījumu. Pēc detalizētāka pieprasījuma saņemšanas 2016. gada februārī ECB 2016. gada 19. aprīlī iesniedza papildu informāciju. Komisija nesauņēma prasīto informāciju par konkrētām bankām (banku datus, lai novērtētu uzraudzības maksas), jo ECB puda bažas par noslēpumu.

Informācijas adekvāta atklāšana plašākai sabiedrībai

93

Publiskā pārredzamība ir svarīgs pārskatatbildības elements. Saskaņā ar labāko praksi, lai nodrošinātu uzraudzības iestāžu pārredzamību un lai izskaidrotu to noteikumu un darbību pamatojumu⁶², ECB banku uzraudzības tīmekļa vietnē⁶³ tiek publicēta vispusīga informācija plašākai sabiedrībai, tostarp par tiesisko regulējumu un reglamentējošo vidi, kā arī BUJ, Banku uzraudzības vadlīnijas, SREP metodoloģijas brošūra, Uzraudzības valdes priekšsēdētājas un priekšsēdētāja vietnieces nedēļas un mēneša sanāksmju kalendāri (ar aptuveni trīs mēnešu aizkavēšanos), kā arī citi dokumenti, kuros izklāstītas ECB uzraudzības nostājas un prakse. Tīmekļa vietnē arī publicē regulu projektu sabiedriskās apspriešanas gaitā iesūtītos komentārus, kā arī ECB atbildes uz tiem.

62 Sk. Bāzeles komitejas 2015. gada jūlija ziņojumu par banku uzraudzības ietekmi un pārskatatbildību.

63 <https://www.bankingsupervision.europa.eu/home/html/index.en.html>

Ierobežota informācijas pārredzamība uzraudzītajām struktūrām

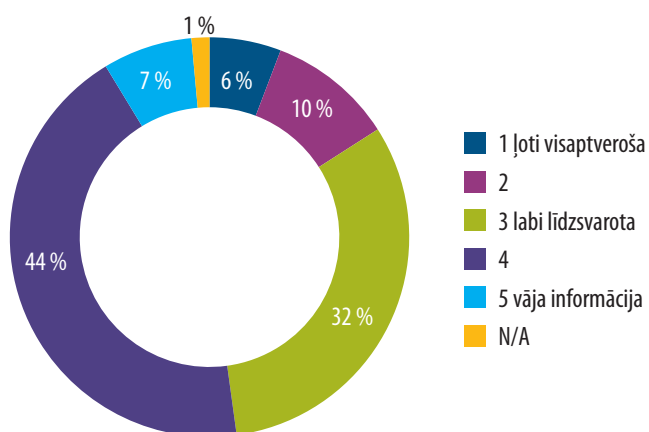
94

Uzraudzītajām struktūrām atklātā informācija nav pietiekama visos aspektos, lai pienācīgi izprastu VUM metodoloģiju. Atklājot informāciju, kas pausta VUM uzraudzības rokasgrāmatā, kurā noteikti *SREP* procesi un metodoloģija kredīties-tāžu uzraudzībai, kā arī procedūras sadarbībai gan VUM ietvaros, gan ar citām iestādēm, ECB ir piemērojusi selektīvu pieeju (t. i., atklāj tikai īsas iedaļas). Citās jurisdikcijās piemēro dažādas publiskošanas pieejas. Piemēram, Amerikas Savienotajās Valstīs uzraudzības rokasgrāmatas tiek publicētas uzraudzības iestāžu oficiālajā tīmekļa vietnē, savukārt Anglijas Bankas Prudenciālā regulējuma iestāde savu iekšējo rokasgrāmatu nepublicē.

95

Attiecībā uz informācijas sniegšanu ECB īstenotās pieejas dēļ uzraudzītās struktūras nespēj pilnībā izprast *SREP* iznākumu. Aptuveni puse banku, kas atbildēja uz Palātas anketu (sk. **VIII pielikumu**), pauda bažas par šo pārredzamības trūkumu, kas, viņuprāt, varētu palielināties, proti, kāda banka norādīja uz “uzraudzības patvaļas risku”. Šajā saistībā sk. **8. attēlu** par *SREP* informācijas atklāšanu.

8. attēls

Banku viedoklis par *SREP* informācijas atklāšanu

Piezīme. Apsekojuma lielums: no 129 bankām, kuras saņēma anketu, atbildēja 69 bankas.

Avots: Eiropas Revīzijas palātas anketa, kas nosūtīta uzraudzītajām nozīmīgajām iestādēm.

96

Uz kādu citu jautājumu 29 % banku sniedza vērtējumu, kas mazāks par "3" (1 = izcili, 5 = vāji), raksturojot saņemtās informācijas kvalitāti attiecībā uz procedūrām, kuras izriet no uzraudzības rokasgrāmatas un skar banku ikdienas sadarbību ar uzraudzītāju, jo "svarīgi jautājumi saistībā ar ikdienas sadarbību ar uzraudzītājiem netiek pietiekami aprakstīti" (sk. **9. attēlu**).

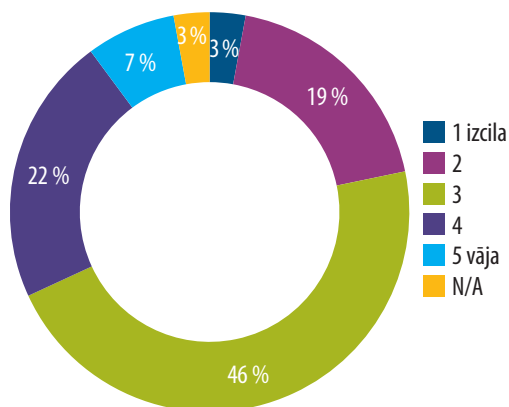
97

Eiropas Parlaments 2015. gada ziņojumā par banku savienību pauda līdzīgas bažas un prasīja nodrošināt lielāku pārredzamību attiecībā uz otrā pīlāra *SREP* lēmumiem un pamatojumiem⁶⁴.

9. attēls

Pretrunīgi viedokļi par informācijas kvalitāti saistībā ar uzraudzības procedūrām

Kā jūs vērtētu jūsu rīcībā esošās informācijas kvalitāti par procedūrām, kas izriet no uzraudzības rokasgrāmatas un kas attiecas uz jūsu ikdienas sadarbību ar uzraudzītāju?

Piezīme. Apsekojuma lielums: no 129 bankām, kuras saņēma anketu, atbildēja 69 bankas.

Avots: Eiropas Revīzijas palātas veiktais uzraudzīto nozīmīgo iestāžu apsekojums.

64 EP, Ekonomikas un monetārā komiteja, "Ziņojums par banku savienību — 2015. gada ziņojums", 19.2.2016., 37. punkts.

iv) **Parlamenta demokrātiskās pārraudzības īstenošanu attiecībā uz uzraudzību kavē būtiski ierobežojumi, kas saistīti ar konfidencialitāti**

98

VUM regulā ir paredzēti plaši nosacījumi par pārskatbildību Eiropas Parlamentam un Padomei. Turpmāki VUM pārskatbildības komponenti tika noteikti Iestāžu nolīgumā ar Eiropas Parlamentu⁶⁵ un Saprašanās memorandā ar Padomi⁶⁶. Savā 2015. gada ziņojumā par banku savienību Eiropas Parlaments norādīja, ka "atzinīgi vērtē to, ka ECB līdz šim efektīvi un atklāti pildījusi savus pārskatbildības pienākumus pret Parlamentu"⁶⁷. Pārskatbildība attiecībā pret Eiropas Parlamentu tiek izpildīta, izmantojot vairākus kanālus (sk. **IX pielikumu**), tostarp Uzraudzības valdes sanāksmju protokolu iesniegšanu.

99

Visai informācijai, ko atklāj Eiropas Parlamentam, piemēro dienesta noslēpuma prasības, kā noteikts Iestāžu nolīgumā, un šīs prasības būs saistošas arī tad, ja nolīgumu pārtrauks. Savā ziņojumā Parlaments aicināja ECB vēl vairāk veicināt Parlamenta spēju izvērtēt VUM politikas nostādnes un darbību⁶⁸ un ieteica apsvērt Palātas revīzijas pilnvaru pastiprināšanu⁶⁹.

v) **Ir paredzēta atgriezeniskās saites kārtība, bet līdz šim tā nav ietvērusi vispārējus finanšu iestāžu apsekojumus**

100

ECB pārskatbildības pienākumus nedrīkst interpretēt kā ierobežojumu tās tiesībām pilnīgi neatkarīgi īstenot tai uzticētos uzraudzības uzdevumus, jo īpaši esot brīvai no nepamatotas politiskas ietekmes un nozares pārstāvju intervences (VUM regulas 75. apsvērums). Tas atbilst Bāzeles pamatprincipiem, kuros noteikts, ka (..) nav nekādas valdības vai nozares pārstāvju intervences, kas apdraud uzraudzītāja darbības neatkarību. Uzraudzītājam ir pilnīga rīcības brīvība īstenot uzraudzības darbības vai pieņemt lēmumus par bankām un banku grupām, ko tas uzrauga⁷⁰.

- 65 Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu un Eiropas Centrālo banku par praktisko darba kārtību, kā īsteno demokrātisko pārskatbildību un pārrauga uzdevumus, kas Eiropas Centrālajai bankai uzticēti saistībā ar vienoto uzraudzības mehānismu.
- 66 Saprašanās memorands starp Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Centrālo banku par sadarbību attiecībā uz procedūram, kas saistītas ar vienoto uzraudzības mehānismu (VUM).
- 67 EP, Ekonomikas un monetārā komiteja, "Ziņojums par banku savienību — 2015. gada ziņojums", 19.2.2016., 39. punkts.
- 68 Turpat.
- 69 Turpat, 40. punkts.
- 70 *BCBS* Efektīvas banku uzraudzības pamatprincipi (2012. gads), 2. principa 1. būtiskais kritērijs.

101

Tas nozīmē, ka Eiropas Parlaments un Padome nedrīkst nosūtīt norādošu atgriezenisko saiti vai pieprasīt korektīvus pasākumus, kā tas notiek saistībā ar citām ES iestādēm vai struktūrām, uz kurām attiecas tiešāki pārbaudes līmeņi. ECB ir lielāka atbildība rūpīgi ņemt vērā jebkādu Parlamenta, Padomes vai ārējo revidentu nosūtītu atgriezenisko saiti. No ECB arī sagaida, ka tā īstenos efektīvu pašnovērtējumu, tostarp pieprasot atgriezenisko saiti no savām tiešajām ieinteresētajām personām.

102

ECB ir paredzējusi skaidru un atbilstīgu kārtību, lai finanšu iestādes varētu sniegt atgriezenisko saiti par tās uzraudzības darbībām: i) nepārtraukti uzturot dialogu ar KUK un ECB vadību; ii) nosūtot oficiālus komentārus saskaņā ar tiesībām tikt uzklusītām saistībā ar lēmumiem; iii) piedaloties sabiedriskajās apspriešanās; kā arī iv) ar valstu vai Eiropas banku asociāciju starpniecību, kuras ECB iesniedz apsvērumus vai regulāri tiek ar to. No bankām, kas atbildēja uz Palātas anketu, 61 % pauda viedokli, ka ECB ieviestā atgriezeniskās saites kārtība nodrošina to vajadzības.

103

Lai gan pagājis vairāk nekā gads kopš VUM ieviešanas, tā ietvaros vēl nav veikts uzraudzīto struktūru apsekojums, lai uzzinātu šo struktūru viedokļus par to, kā VUM spēj sasniegt savus mērķus. Šādam apsekojumam ir pieejami pārdomāti modeļi. Piemēram, Komisija ir izmantojusi apsekojuma pieeju, lai apkopotu empīriskus pierādījumus un konkrētu atgriezenisko saiti cita starpā par nevajadzīgu reglamentējošo slogu, ko rada ES noteikumi par finanšu pakalpojumiem⁷¹. Uzraudzītāji citās jurisdikcijās (piemēram, Kanādā un Austrālijā) arī ir veikuši apsekojumus, lai izzinātu, par kādā mērā efektīvu tiek uzskatīta viņu īstenotā uzraudzība (sk. **3. izcēlumu**). Nozares apsekojumus nedrīkst uzskatīt par traucēkli, kas apdraud uzraudzītāja darbības neatkarību.

71 Sk., piemēram, http://ec.europa.eu/finance/consultations/2015/financial-regulatory-framework-review/index_en.htm

Daži piemēri banku komentāriem par atgriezeniskās saites kārtību

- Četras bankas atbalstīja apspriešanās kārtības pārskatīšanu (piemēram, ilgāki apspriešanās periodi un labāka saskaņošana, lai iztīrītu ar ierobežotiem resursiem).
- Sešas bankas ieteica ECB īstenot turpmākas apspriešanas par tehnisko saturu, piemēram, par *SREP* metodoloģiju un kapitāla definīcijām.
- Piecpadsmit bankas pieprasīja strukturētāku un vispusīgāku atgriezeniskās saites kārtību. Piemēram, vienpadsmit bankas norādīja, ka būtu jāizmanto regulāri apsekojumi, lai atjauninātu šo banku viedokli par uzraudzības darbības efektivitāti un lietderību.

Avots: Eiropas Revīzijas palātas veiktais uzraudzīto nozīmīgo iestāžu apsekojums.

Kopējās uzraudzības komandas — organizācija un resursu sadale

104

VUM tiešā nepārtrauktā banku uzraudzība ir uzticēta kopējām uzraudzības komandām (KUK)⁷², kurās ir banku uzraudzības darbinieki no ECB un iesaistīto dalībvalstu kompetentajām iestādēm. Pavisam ir 129 KUK — pa vienai katrai nozīmīgajai uzraudzītajai struktūrai ar galveno biroju iesaistītajā dalībvalstī⁷³.

105

KUK izveides un darbības revīzijā Palāta izskatīja:

- ECB sākotnējās aplēses un plānošanu attiecībā uz kopējiem uzraudzības resursiem, kas vajadzīgi VUM uzsākšanas posmā, kā arī uzraudzības resursu sākotnējo sadali, nodrošinot darbiniekus KUK;
- ECB sadarbību ar valstu kompetentajām iestādēm un paļaušanos uz tām, nodrošinot darbiniekus KUK un veicot nepārtrauktu uzraudzību;
- KUK struktūru, pakļautības kārtību un apmācības režīmu.

Kopējo uzraudzības resursu vajadzību plānošana un aplēses, resursu sadale un darbinieku nodrošināšana

106

KUK ir inovācija banku uzraudzības sfērā. Tās ir starptautiskas komandas, kuru sastāvā ir banku uzraudzītāji no visām ES valstīm un uzraudzības vidēm; viņi ar uzraudzītajām struktūrām sazinās dažādās valodās (VUM ietvaros darba valoda ir angļu valoda). Šīs komandas piemēro vienotu mehānismu, lai uzraudzītu bankas 19 eurozonas dalībvalstīs, kurām ir tiesiskie regulējumi, kas vēl nav pilnībā saskaņoti.

Sākotnējās aplēses par VUM īstenošanai vajadzīgo darbinieku kopējo skaitu balstījās uz vienkāršotu pieeju...

107

Lai sagatavotu sākotnējās aplēses par VUM īstenošanai vajadzīgo darbinieku skaitu KUK, tika piemērota vienkārša pieeja. Sākotnējās aplēses par VUM nepieciešamo ECB un valstu kompetento iestāžu darbinieku skaitu KUK balstījās uz diviem atsevišķiem, bet saistītiem procesiem, kurus īstenoja paralēli.

72 VUM regulas 3. panta 1. punktā ir nepārprotami paredzēta kopējo uzraudzības komandu izveide.

73 Attiecībā uz banku grupām, kuru galvenais birojs nav iesaistītajā dalībvalstī, ECB nebūs vienīgais grupas banku uzraudzītājs. Tādēļ tiks izveidota atsevišķa KUK katram bankas meitasuzņēmumam, kura galvenais birojs ir VUM valstī, ar nosacījumu, ka šo meitasuzņēmumu uzskata par nozīmīgu struktūru. Ja uzņēmējai iestādei, kas atrodas iesaistītā dalībvalstī, ir "konsolidējoša" struktūra, uzraudzība notiek konsolidētajā līmenī.

Kopējās uzraudzības komandas — organizācija un resursu sadale

108

ECB resursu sākotnējās aplēses un resursu sadale KUK paredzēja katras bankas klasificēšanu vienā no sešām kopām saskaņā ar vairākiem faktoriem (sk. 113.–120. punktu, kur ir detalizēti aplūkota kopu veidošanas metodoloģija). Katrā KUK būtu minimālais ECB darbinieku skaits uz katru kopu, ar vairākiem papildu darbiniekiem kā rezervi, kuru varētu piesaistīt tur, kur tas būtu visvairāk vajadzīgs. ECB pieņēma šo ļoti vienkāršo pieeju, lai KUK varētu sākt ātri darboties. Dienā, kad ECB pārņēma tiešu atbildību par uzraudzību, tā no budžetā paredzētajiem 403 pilnslodzes ekvivalentiem nodarbināja 330 pilnslodzes ekvivalentus DGMS I un II.

109

Valstu kompetento iestāžu resursu sākotnējās aplēses balstījās uz vairākiem ECB veiktiem apsekojumiem vai "inventarizācijām", kuru ietvaros visas valstu kompetentās iestādes sniedza informāciju par darbinieku skaitu, kas tiks nodrošināts katrai KUK attiecībā uz nozīmīgām struktūrām, kuras pēc VUM ieviešanas atradīsies ECB tiešā uzraudzībā. Pirms ECB uzņēmās tiešu uzraudzību, tika veikti trīs šādi apsekojumi, proti, 2013. gada oktobrī, 2014. gada jūnijā un 2014. gada septembrī. Pamatojoties uz 2013. gada oktobra apsekojuma rezultātiem, panāca vienošanos par 1005 pilnslodzes ekvivalentu nodrošināšanu KUK no valstu kompetentajām iestādēm. Pēc otrā darbinieku nodrošinājuma apsekojuma 2014. gada jūnijā šis skaits tika samazināts līdz 834 pilnslodzes ekvivalentiem, ko apņemas nodrošināt valstu kompetentās iestādes. Kā norādījusi ECB, pārskatītais pilnslodzes ekvivalentu skaits precīzāk atspoguļoja valstu kompetento iestāžu nodrošināto darbinieku skaitu KUK, jo sākotnējais skaits, piemēram, ietvēra darbiniekus, kuri bija norīkoti klātienē pārbaudēm un modeļa validēšanai un kuri drīzāk bija jānorīko horizontālu atbalsta funkciju veikšanai, nevis darbam KUK. Apsekojums, ko veica 2014. gada septembrī, uzrādīja papildu samazinājumu līdz 803,5 pilnslodzes ekvivalentiem. Tomēr ECB par kritēriju valstu kompetento iestāžu darbinieku kopējam nodrošinājumam KUK noteica 2014. gada jūnija apsekojuma rezultātus (834 pilnslodzes ekvivalenti) dienā, kad ECB uzņēmās savus uzraudzības pienākumus.

110

Tādējādi ECB sākotnējās darbinieku skaita aplēses ietvēra gan turpinātības elementu, proti, paļaušanos uz valstu kompetento iestāžu resursiem, ko tās norīkojušas nozīmīgu banku uzraudzībai tūlīt pēc ECB uzraudzības pienākumu uzņemšanās, gan atziņu, ka būs vajadzīgi papildu resursi no ECB personāla. Turklāt saistībā ar sākotnējo darbinieku nodrošināšanas procesu bija mērķis panākt 25 % ECB darbinieku un 75 % valstu kompetento iestāžu darbinieku attiecību (lai gan tās pamatojums nekad nav ticis izskaidrots). Ņemot vērā ECB sākotnējo KUK darbinieku budžetu 403 pilnslodzes ekvivalentiem, valstu kompetentajām iestādēm būtu vajadzējis nodrošināt 1209 pilnslodzes ekvivalentus. Praksē valstu kompetentās iestādes nodrošina darbiniekus KUK, pamatojoties uz saistībām, ko uzņēmušas valstu kompetentās iestādes, kuras tiek regulāri uzraudzītas ar aptauju palīdzību un apspriež divpusējās un daudzpusējās sarunās.

Kopējās uzraudzības komandas — organizācija un resursu sadale

...kurā nebija pilnībā ņemta vērā pieaugošā darba slodze, kas saistīta ar uzraudzības pienākumiem

111

Nav skaidrs, vai savā sākotnējā darbinieku nodrošinājuma aplēsē ECB pilnvērtīgi prognozēja to, kādā mērā pēc VUM ieviešanas palielināsies kopējā ar uzraudzību saistītā darba slodze. DGMS I un II darbinieku nodrošinājuma paziņojums, kurš datēts ar 2015. gada 16. martu, proti, tikai četrus mēnešus pēc ECB tiešās uzraudzības uzsākšanas, un kurā pieprasīti 29 jauni pilnslodzes ekvivalenti DGMS I un 88 jauni pilnslodzes ekvivalenti DGMS II (visi kā pastāvīgie darbinieki), liecina, ka turpmākā darba slodze bija, maigi izsakoties, nepietiekami novērtēta. Paziņojumā sniegti vairāki pieprasījuma iemesli, proti, (..) ka daži uzraudzības uzdevumi rada lielāku darba slodzi nekā prognozēts (..). No perioda, pirms ECB uzņēmās savus uzraudzības pienākumus 2014. gada novembrī, Palātai netika uzrādīti nekādi pētījumi, ziņojumi vai cita dokumentācija, kur būtu kvantificēti resursi, kas būs nepieciešami, lai īstenotu jauno, ievērojami sarežģītāko uzraudzības sistēmu. Tāpat ECB neveica *ex-ante*, augšupējus novērtējumus par tās gaidāmajām resursu vajadzībām.

112

Tomēr varēja sagaidīt, ka vairāki viegli prognozējami faktori, visticamāk, būtiski palielinās uzraudzības darba slodzi, un tie ir: i) nepieciešamība saskaņot lielā mērā atšķirīgus banku noteikumus un uzraudzības procedūras eurozonā; ii) pieaugoši uzraudzības pienākumi, kas izriet no jaunu direktīvu⁷⁴ īstenošanas; kā arī iii) VUM uzraudzības pieeja, kas bija paredzēta kā "intensīva" pieeja⁷⁵.

Kopu veidošanas metodoloģiju izstrādāja, lai sākumposmā atvieglotu darbinieku norīkošanu KUK sastāvā, taču šī metodoloģija ir jāatjaunina

113

KUK izveides pamatā ir proporcionalitātes princips un uz risku balstītas uzraudzības princips. Lai aplēstu vajadzīgos uzraudzības resursus katrai KUK saskaņā ar šiem principiem, ECB izstrādāja sistēmu nozīmīgu banku klasificēšanai riska "kopās". Kopu veidošanas metodoloģijā ņēma vērā tādus faktorus kā bankas ārējais riska reitings, sarežģītība, lielums, ģeogrāfiskā dažādība, savstarpējā saistība un uzraudzības sarežģītība. Tādējādi tika iegūta klasifikācijas sistēma no 1 līdz 5, kur lielākie uzraudzības resursi tiktu piešķirti 1. kopas bankām un mazākie — 5. kopas bankām. Visbeidzot, ir paredzēta arī "uzņēmēja kopa" struktūrām, kuras ir pārstāvētas iesaistītā dalībvalstī, bet kuru galvenais birojs atrodas ārpus VUM teritorijas⁷⁶.

74 Piemēram, 2013. gada 26. jūnija Kapitāla prasību direktīva (CRD IV) un 2014. gada 15. maija Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīva (BRRD).

75 VUM misijas paziņojums: <https://www.bankingsupervision.europa.eu/about/mission-statement/mission-statement-of-the-ssm/html/index.en.html>

76 Uzņēmējas kopas iestādes ir nozīmīgas struktūras, kurām ECB nav konsolidējošais uzraudzītājs.

Kopējās uzraudzības komandas — organizācija un resursu sadale

114

Kopu veidošanas metodoloģija zināmā mērā atšķiras no EBI ieteiktās metodoloģijas, kura paredz četras kategorijas⁷⁷, tomēr lielākā daļa nozīmīgo iestāžu sešās ECB kopās ietilptu EBI 1. kategorijā.

115

BCBS iesaka metodoloģiju⁷⁸, kurā izmantotas piecas kategorijas ar vienādu svērumu, kas atspoguļo banku lielumu, to savstarpējo saistību, pieejamu aizstājēju vai finanšu iestāžu infrastruktūras neesamību to sniegtajiem pakalpojumiem, to darbību globālā mērogā (dažādās jurisdikcijās) un to sarežģītību. ECB ņem vērā līdzīgus kvalitatīvos kritērijus, papildinot tos ar **konkrētās bankas** riska faktoru. Šis papildinājums arī pārsniedz EBI ieteikumu, proti, ka "kategorijām jāatspoguļo **sistēmiskā** riska novērtējums, ko finanšu sistēmai rada iestādes (.), nevis jāizmanto kā līdzeklis, lai atspoguļotu iestādes kvalitāti"⁷⁹.

116

Tomēr iekšējā pārskatīšanā, ko ECB īstenoja 2015. gada decembrī un kas attiecās uz KUK sastāvu, darbinieku nodrošinājumu un prasmēm, atklājās, ka šim modelim, ja to izmanto kā pamatu darbinieku nodrošināšanai, ir vairākas nepilnības. Proti, saistībā ar uzraudzības sarežģītības faktoru nav ņemti vērā vairāki kritēriji, kas var būtiski ietekmēt darba slodzi, piemēram, piemērotu un atbilstīgu novērtējumu, atļauju, nodrošinājumu utt. skaits. Tāpat modelī nav īpaši ņemts vērā tāds faktors kā lielāka darba slodze gadījumos, kad bankas ir nonākušas krīzes situācijā.

117

Turklāt metodoloģijā, visticamāk, nav pietiekami novērtēti centieni, kas vajadzīgi, lai uzraudzītu VUM vispārējā konteksta ziņā nelielas un samērā vienkāršas iestādes, kuras tomēr ir ārkārtīgi sistēmiskas savās vietējās tautsaimniecībās. Kā parādījušas nesenās finanšu krīzes, vietēju sistēmisku banku problēmas — un tas attiecas arī uz samērā mazām bankām — var ātri saasināties jebkurā dalībvalstī un ārpus tās robežām. Tāpēc saskaņā ar prudenciālu uzraudzību varētu būt lietderīgi bankas, kas ir sistēmiski svarīgas savās vietējās tautsaimniecībās, ietvert augstākā kopā, nekā paredzētu to vērtējums VUM vispārējā klasifikācijā. ECB pašreizējā metodoloģija šādu iespēju paredz, un tā ir izmantota nedaudzos gadījumos.

77 Pamatnostādnes par kopējām procedūrām un metodoloģiju, ko izmanto uzraudzības pārbaudes un novērtējuma procesā (SREP), 2.1.1. iedaļas 10. punkts, (EBA/GL/2014/13).

78 BCBS 255: „Global systemically important banks: updated assessment methodology and the higher loss absorbency requirement” [Globāli sistēmiski nozīmīgas bankas — atjaunināta novērtēšanas metodoloģija un augstāka zaudējumu segšanas prasība], BIS, 2013. gada jūlijs. Piezīme. Šī *globāli* sistēmiski nozīmīgu banku novērtēšanas metodoloģija attiecas tikai uz astoņām no 129 bankām, ko uzrauga VUM. Tomēr līdzīgas metodoloģijas ietvaros, kas paredzēta *vietēji* sistēmiski nozīmīgām bankām (BCBS 233), ir ieteikta līdzīga pieeja, izmantojot tās pašas kategorijas, izņemot to, ka darbība dažādās jurisdikcijās var nebūt tieši attiecināma. Turklāt saskaņā ar BCBS 233 ir paredzēta lielāka valstu rīcības brīvība.

79 Pamatnostādnes par kopējām procedūrām un metodoloģiju, ko izmanto uzraudzības pārbaudes un novērtējuma procesā (SREP), 2.1.1. iedaļas 11. punkts, (EBA/GL/2014/13).

Kopējās uzraudzības komandas — organizācija un resursu sadale

118

Revīzijas laikā ECB nebija ieviesusi procedūras, lai periodiski pārskatītu savas banku kopas⁸⁰. Turklāt 2015. gada decembra iekšējā pārskatīšanā (sk. 116. punktu) atklājās, ka kopu rādītāju aprēķināšanā izmantotie dati nav tikuši atjaunināti kopš 2013. gada septembra. Ņemot vērā to, ka kopu veidošanai ir svarīga nozīme uzraudzības darbību minimālās regularitātes noteikšanā katrai nozīmīgai struktūrai, šie dati ir regulāri jāpārskata un jāatjaunina.

119

Katras KUK darbinieku skaitu galvenokārt noteica attiecīgās bankas kopa, kurā risks ir ļoti mazs komponents. Tomēr uzraudzītās bankas minimālās iesaistes līmenis⁸¹ atspoguļo gan kopu, kurā banka atrodas, gan tās riska novērtējuma rādītāju. Tādējādi tādas iestādes uzraudzības pārbaudes programma (*SEP*), kuru uzskata par augstāka riska iestādi, ietvers lielāku skaitu minimālo uzraudzības uzdevumu, lai gan atbildīgās KUK rīcībā ne vienmēr būs pietiekams skaits darbinieku, lai adekvāti paveiktu šos uzdevumus (jo darbinieku nodrošinājums atbilstoši kopām tikai nedaudz atspoguļo risku). Šī problēma it sevišķi skar kopējās uzraudzības komandas 3.–5. kopā un uzņēmējā kopā, un daudzās no šīm komandām darbinieku skaits ir ierobežots.

ECB resursi tiek sadalīti saskaņā ar kopu veidošanas metodoloģiju

120

Kopējās uzraudzības komandas 1. un 2. kopas bankām ir izmitinātas *DGMS I*, attiecīgās komandas 4. un 5. kopas bankām ir izmitinātas *DGMS II*, savukārt 3. kopas bankām paredzētās KUK var būt izmitinātas jebkurā no abiem ģenerāldirektorātiem. *DGMS I* ir pieejami aptuveni 215 pilnslodzes ekvivalenti aptuveni 30 iestāžu uzraudzīšanai, un *DGMS II* ir pieejami aptuveni 240 pilnslodzes ekvivalenti aptuveni 90 banku uzraudzīšanai, un tas nozīmē, ka ECB saskaņā ar savu metodoloģiju ir nodrošinājusi būtiski vairāk uzraudzības resursu uz katru banku 1. un 2. kopā nekā 3., 4. un 5. kopā. **10. attēlā** parādīts ECB darbinieku vidējais skaits katrā KUK attiecībā uz katru kopu.

121

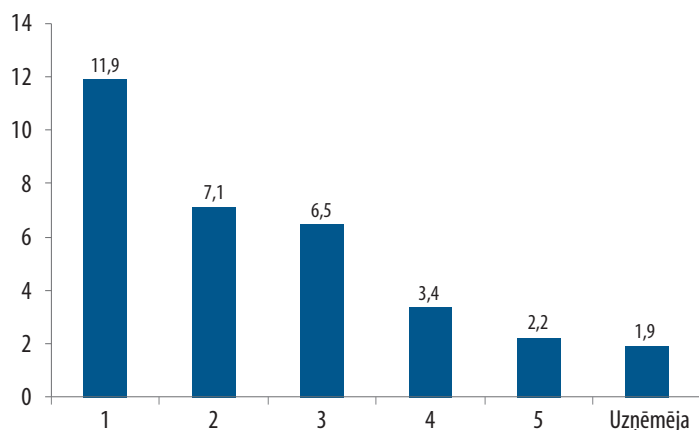
ECB pamatnostādnēs par darbinieku nodrošināšanu KUK ir noteikts ECB darbinieku minimālais skaits katrā KUK uz katru kopu. Lielākais skaits, protams, ir 1. kopai (7 pilnslodzes ekvivalenti un koordinators), mazākais — 5. kopai (0,5 pilnslodzes ekvivalenti un koordinators). Saskaņā ar ECB sniegtajiem jaunākajiem datiem faktiskais darbinieku nodrošinājums lielā mērā atbilst šīm pamatnostādnēm.

80 EBI pamatnostādnēs paredz ikgadēju banku kategoriju veidošanas pārskatīšanu *SEP* vajadzībām; sk. 2.1.1. iedaļas 12. punktu Pamatnostādnēs par kopējām procedūrām un metodoloģiju, ko izmanto uzraudzības pārbaudes un novērtējuma procesā (EBA/GL/2014/13).

81 ECB ir noteikusi četrus minimālās iesaistes līmeņus (*MEL*), kas apraksta konkrētas iestādes uzraudzības minimālo intensitātes līmeni. Katrā līmenī ir noteikts obligāts *SEP* pamata uzdevumu un darbību kopums, kā arī to veikšanas minimālā regularitāte. Minimālās iesaistes līmeņi no zemākā līdz augstākajam dalās šādos līmeņos: pamata, standarta, uzlabots un intensīvs. ECB ir izstrādājusi matricu, pēc kuras bankām noteikt *MEL*, balstoties uz bankas riska rādītāju un kopu, kurā banka ir ietverta. Jo sarežģītāka un sistēmiski svarīgāka ir banka un jo lielāku risku tā rada saskaņā ar ECB novērtējumu, jo augstāks ir uzraudzības intensitātes minimālais līmenis.

Kopējās uzraudzības komandas — organizācija un resursu sadale

10. attēls ECB darbinieku vidējais skaits (pilnslodzes ekvivalenti) katrā KUK visās kopās

Avots: Eiropas Revīzijas palāta, pamatojoties uz ECB sniegtajiem datiem.

Koordinatoru iecelšanas politika tika izstrādāta, lai veicinātu saskaņotību, taču šo politiku ne vienmēr piemēro

122

Katras KUK koordinatoru iecel ECB. Sākotnēji koordinatoru iecelšanu apstiprināja VUM Uzraudzības valde⁸² kopumā, bet procedūrā ir ieviestas izmaiņas, un tagad iecelšanu apstiprina vienīgi Uzraudzības valdes priekšsēdētājs, ja vien nav runa par hierarhijas izmaiņām (t. i., ja norīkotais koordinatori tiek arī paaugstināts amatā par nodaļas vadītāju, iecelšana ir jāapstiprina Valdei). Tas samazina Uzraudzības valdes ietekmi uz koordinatoru iecelšanu.

123

Saskaņā ar ECB Banku uzraudzības vadlinijām koordinatori vispār nedrīkst būt bankas mītnes valsts valstspiederīgie. Tomēr 18 no 123 koordinatoriem pašlaik ir no valsts, kurā attiecīgajai bankai ir galvenais birojs⁸³.

82 Koordinatorus iecel attiecīgā DGMS I vai II ģenerāldirektors. Uzraudzības valde ir informēta un var apspriest un apstrīdēt jebkuru iecelšanu.

83 Šie 18 gadījumi attiecas uz KUK Beļģijas, Vācijas, Spānijas un Itālijas bankām, galvenokārt 4. un 5. kopā, ar četrām KUK 3. kopā un vienu — uzņēmēja kopā.

Kopējās uzraudzības komandas — organizācija un resursu sadale

124

Lai gan ECB ir norādījusi, ka vadlīniju nosacījumus neuzskata par juridiski saistošiem, tā tomēr plāno pievērsties iepriekš minētajiem gadījumiem, piemērojot trijos posmos sadalītu pieeju⁸⁴, proti, pirmo — 2016. gada jūnijā, otro — 2016. gada decembrī un trešo — 2017. gada jūnijā.

125

Lai papildus nodrošinātu pārraudzības daudzveidību un sekmētu apmaiņu ar uzraudzības zināšanām, ECB plāno īstenot koordinatoru un visu ECB darbinieku KUK rotāciju reizi trijos līdz piecos gados. Tomēr šī procedūra, visticamāk, netiks oficiāli apstiprināta pirms 2017. gada beigām.

ECB sadarbība ar valstu kompetentajām iestādēm un pašaušanās uz tām

KUK lielā mērā paļaujas uz valstu kompetento iestāžu darbiniekiem, tomēr ECB ir maz iespēju kontrolēt valstu kompetento iestāžu resursus

126

Lai nodrošinātu darbiniekus KUK, ECB lielā mērā paļaujas uz iesaistīto valstu kompetentajām iestādēm. Tomēr nav oficiālas procedūras, ar ko saskaņā ECB var pieprasīt papildu resursus no valstu kompetentajām iestādēm. Valstu kompetento iestāžu darbinieku norīkošanas process KUK ir atkarīgs no divpusējiem *ad-hoc* nolīgumiem un valstu kompetento iestāžu labās gribas. Lai gan valstu kompetentajām iestādēm ir pienākums godprātīgi sadarboties⁸⁵, to darbinieku skaits, kas jādara pieejams ECB, nav juridiski saistoši noteikts. Turklāt valstu kompetentās iestādes var pēc vajadzības brīvi pārcelt vai citādi norīkot savus uzraudzības darbiniekus.

127

Saskaņā ar VUM pamatregulu ECB atbild par KUK izveidi un sastāvu, savukārt valstu kompetentās iestādes atbild par savu darbinieku iecelšanu. Valstu kompetento iestāžu darbiniekus var iecelt vairāku KUK sastāvā⁸⁶.

- 84 DGMS II vadība 2015. gada 28. decembrī ierosināja koordinatorus, kas ir uzraudzītās bankas atrašanās valsts valstspiederīgie, pārcelt uz citām KUK. Uzraudzības valde šo priekšlikumu apstiprināja 2015. gada 30. decembrī.
- 85 VUM pamatregulas 20. pants, VUM regulas 6. panta 2. punkts.
- 86 VUM pamatregulas 4. panta 1. un 2. punkts.

Kopējās uzraudzības komandas — organizācija un resursu sadale

128

Vienīgā ECB rīcības brīvība attiecībā uz valstu kompetento iestāžu darbiniekiem ir pilnvaras noraidīt VKI darbinieku iecelšanu. Visas 12 valstu kompetentās iestādes, kas atbildēja uz Palātas anketu, norādīja, ka ECB līdz šim nekad nav noraidījusi kādu no to kandidātiem. Faktiski ECB pašlaik nav nekādu procedūru vai pamatnostādņu attiecībā uz valstu kompetento iestāžu darbinieku pieņemšanu vai noraidīšanu, nav arī procedūru VKI izvirzīto kandidātu kvalifikācijas, pieredzes, zināšanu vai piemērotības novērtēšanai. Turklāt, tā kā valstu kompetentās iestādes atsaucas uz datu aizsardzības prasībām, ECB apgalvo, ka tās iespējas pieprasīt personas datus (piemēram, par kvalifikāciju un pieredzi) par KUK paredzētiem VKI izvirzītajiem kandidātiem ir ierobežotas.

Lielākā daļa KUK darbinieku joprojām ir izcelsmes valsts kompetentās iestādes valstspiederīgie...

129

Viens no KUK mērķiem ir iedibināt kopēju uzraudzības praksi ar dažādas izcelsmes uzraudzītājiem⁸⁷. Tomēr KUK sastāvs liecina, ka vairumā gadījumu šajās komandās galvenokārt ir valstspiederīgie no uzraudzītās bankas mītnes valsts. Lielākajā daļā 1. kopas KUK vismaz 70 % darbinieku ir no tās pašas valsts, kurā ir uzraudzītā struktūra, un 2. kopas gadījumā situācija ir līdzīga. Daudzās 3.–5. kopas KUK ir pat lielāks īpatsvars darbinieku no uzraudzītās bankas jurisdikcijas.

...savukārt vairāki valstu kompetento iestāžu darbinieki neatbilst prasībām, ko ECB izvirza KUK personālam

130

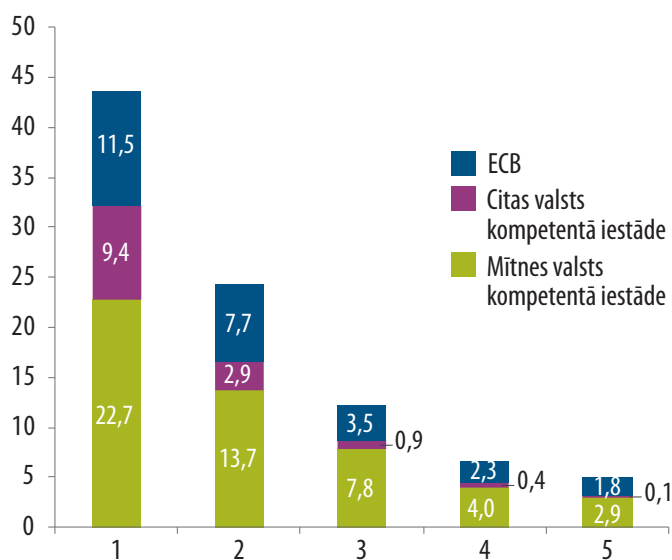
ECB darbinieku skaits, kas norīkots KUK, būs atkarīgs no kopas un uzraudzītās bankas specifikas, savukārt KUK kopējais lielums un precīzs sastāvs ievērojami atšķirsies atkarībā no uzraudzītās bankas konkrētām raksturiezīmēm. KUK vidējais lielums (ECB un valstu kompetento iestāžu darbinieki kopā) svārstās no 43,6 pilnslodzes ekvivalentiem 1. kopā līdz 4,8 pilnslodzes ekvivalentiem 5. kopā. Valstu kompetento iestāžu resursi, kas nodrošināti 1. kopas KUK, kā parādīts **11. attēlā**, atbilst sākotnējai attiecībai 25 %/75 %. Savukārt 2. un 3. kopas gadījumā situācija ir dažāda, jo vairākās šo kopu KUK trūkst darbinieku no valstu kompetentajām iestādēm.

87 VUM regulas 79. apsvērums.

Kopējās uzraudzības komandas — organizācija un resursu sadale

11. attēls

KUK darbinieku vidējais skaits un sastāvs pa kopām

Avots: Eiropas Revīzijas palāta, pamatojoties uz ECB sniegtajiem datiem.

131

Valstu kompetento iestāžu darbinieku īpatsvars 4., 5. un uzņēmējā kopā ir mazāks. Tas liecina, ka valstu kompetento iestāžu resursu nodrošinājums šīm kopām ir nepietiekams. Dažām KUK 4., 5. un uzņēmējā kopā ir mazāk nekā divi pilnslodzes ekvivalenti no valstu kompetentajām iestādēm un līdzīgs skaits ECB darbinieku. Lai gan kopumā 4. un 5. kopas bankas ir sistēmiski mazāk būtiskas, ņemot vērā VUM vispārējo perspektīvu, valsts kontekstā daudzas no tām tik un tā ir svarīgas sistēmiskas iestādes. Tā kā ir grūti apgalvot, ka ar mazāk nekā 1,5 pilnslodzes darbinieku no valstu kompetentajām iestādēm pietiek, lai nodrošinātu efektīvu uzraudzību, tas liecina, ka daudzās valstu kompetentajās iestādēs, iespējams, lielā mērā trūkst banku uzraudzības darbinieku vai ka valstu kompetento iestāžu nodrošinātie resursi KUK ir nepietiekami. ECB iekšējās pārskatīšanas laikā patiešām atklājās, ka resursi (gan no ECB, gan valstu kompetentajām iestādēm) pašlaik ir ļoti ierobežoti, it sevišķi mazākās KUK, lai panāktu vajadzīgo uzraudzības kvalitāti (..)⁸⁸.

88 Ziņojums par KUK sastāvu, darbinieku nodrošinājumu un prasmēm [Report on the composition, staffing and skills of the JSTs], ECB ziņojums Nr. 02/2015, 2015. gada 10. decembris, 9. lpp.

Kopējās uzraudzības komandas — organizācija un resursu sadale

132

Pēc uzraudzības pienākumu uzņemšanās ECB 2015. gada janvārī veica valstu kompetento iestāžu darbinieku nodrošinājuma ceturto apsekojumu. Tajā atklājās, ka valstu kompetento iestāžu ieguldījums joprojām ir 801 pilnslodzes ekvivalents, kas ir par 33 darbiniekiem mazāk, salīdzinot ar ECB pieprasītajiem un valstu kompetento iestāžu pirms gada "apsolītajiem" 834 darbiniekiem. Pēc diskusijām Uzraudzības valdes 2015. gada 8. jūnija sanāksmē Uzraudzības valdes priekšsēdētāja 2015. gada septembrī 21 uzraudzības iestādei visās 19 iesaistītajās dalībvalstīs⁸⁹ nosūtīja oficiālas vēstules par valstu kompetento iestāžu darbinieku nodrošinājumu KUK:

- a) ECB puda viedokli, ka deviņas uzraudzības iestādes bija nodrošinājušas pietiekamu skaitu darbinieku, un šīm deviņām iestādēm nelūdza papildu darbiniekus;
- b) ECB pieprasīja papildu KUK resursus no 12 iestādēm, kuru darbinieku nodrošinājums KUK tika atzīts par nepietiekamu. Sešas valstu kompetentās iestādes apņēmas izpildīt ECB konkrētos pieprasījumus. Citas piecas iestādes apņēmas tos ievērot daļēji. Viena iestāde pieprasījumu sākotnēji noraidīja, tomēr pēc sešiem mēnešiem ECB saņēma dokumentāciju, kurā iestāde piekrita daļēji ievērot pieprasījumu.

133

Rezultātā septiņu valstu kompetento iestāžu darbinieku pārstāvība neatbilst ECB jaunākajām prasībām attiecībā uz KUK darbiniekiem⁹⁰. Šis trūkums norāda uz ECB KUK uzraudzības mehānisma fundamentālu nepilnību, jo tas ir lielā mērā atkarīgs no sadarbības ar valstu kompetentajām iestādēm un no to labās gribas.

134

Turklāt konkrētas valstu kompetentās iestādes, šķiet, nebija vienprātis ar ECB par to, ko tieši nozīmē viņu solījums nodrošināt darbiniekus KUK. Uzraudzības valde 2015. gada aprīlī apsprieda 2015. gada janvāra darbinieku nodrošinājuma apsekojuma rezultātus. Diskusijas laikā daži Uzraudzības valdes locekļi minēja, ka nevar dot solījumus saistībā ar darbinieku nodrošinājuma līmeņiem un ka viņi patiešām nekad nebija šādus solījumus devuši, drīzāk bija atbildējuši uz apsekojumiem, precīzi norādot darbinieku skaitu, kas ir iesaistīts KUK darbā, un tas nebija solījums⁹¹.

89 Divās valstīs ir divu uzraudzības iestāžu sistēma.

90 Vienas valsts kompetentās iestādes nodrošinātais darbinieku skaits pārsniedz ECB pieprasīto pilnslodzes ekvivalentu skaitu.

91 Ziņojums par KUK sastāvu, darbinieku nodrošinājumu un prasmēm, ECB ziņojums Nr. 02/2015, 2015. gada 10. decembris, 16. lpp.

Kopējās uzraudzības komandas — organizācija un resursu sadale

135

Līdz 2015. gada maijam valstu kompetentās iestādes bija uzņēmušās "saistības" par 830,5 pilnslodzes ekvivalentiem. Sākotnējā 25 % / 75 % mērķattiecība nozīmēja, ka sākotnējais valstu kompetento iestāžu ieguldījums būs 1 209 pilnslodzes ekvivalenti. Saskaņā ar ECB sniegtajiem datiem 2016. gada martā DGMS I un II bija 455 pilnslodzes ekvivalenti visās KUK. ECB darbinieku ieguldījuma pieaugums par 52 pilnslodzes ekvivalentiem kopš 2014. gada novembra nekompensēja starpību starp sākotnējo paredzēto valstu kompetento iestāžu mērķa rādītāju un faktiskajām valstu kompetento iestāžu "saistībām".

136

Vēstulēs, ko Uzraudzības valdes priekšsēdētāja 2015. gada septembrī nosūtīja valstu kompetentajām iestādēm, ECB uzsvēra uzraudzības darbinieku relatīvo trūkumu salīdzinājumā ar situāciju ASV, norādot, ka salīdzinājumā ar banku uzraudzītājiem ASV (Federālās rezerves un Valsts valūtas kontroliera birojs) VUM vidēji uz banku ir tikai aptuveni 60 % no kapacitātes, kas paredzēta nepārtrauktai uzraudzībai.

137

Valstu kompetento iestāžu darbinieku trūkumu vēl vairāk varētu sarežģīt tas, ka ECB ļauj 3.–5. kopas un uzņēmējas kopas koordinatoriem vienlaikus vadīt vairāk par vienu KUK. Praksē lielākā daļa koordinatoru 4., 5. un uzņēmējā kopā ir atbildīga par divām līdz četrām KUK, un viena persona atbild par piecām KUK.

KUK struktūra, pakļautības kārtība un apmācība

Starptautiskas komandas sekmē zināšanu un labākās prakses apmaiņu...

138

KUK starptautiskā sastāva mērķis cita starpā ir sekmēt zināšanu un labākās prakses apmaiņu no visām VUM jurisdikcijām un veicināt saskaņotu uzraudzības praksi un vienlīdzīgus konkurences apstākļus.

Kopējās uzraudzības komandas — organizācija un resursu sadale

139

KUK ir atbildīgas par visu attiecīgo KUK locekļu, tostarp no citām valstīm strādājošo valstu kompetento iestāžu darbinieku, darba vadīšanu. KUK palīdz valstu kompetento iestāžu apakškoordinatori, kas saskaņo nepārtraukto uzraudzību valsts līmenī. Apakškoordinatori ir arī jānodrošina, ka uzraudzība tiek īstenota profesionāli un prudenāli atbilstīgi VUM principiem un saskaņā ar koordinatora norādījumiem. KUK regulāri tiekas ECB, valstu kompetento iestāžu telpās vai uz vietas uzraudzītajā bankā, kā arī regulāri sazinās pa tālruni/e-pastu. KUK locekļi arī piedalās komandas saliedētības pasākumos un apmācībuursos.

...bet pretrunīga pakļautības kārtība...

140

Ņemot vērā KUK struktūru, to efektīvu darbību kavē vairākas problēmas, it sevišķi saistībā ar uzdevumu sadali un saziņas plūsmām komandā, par ko atbild koordinators. Oficiāli visi KUK darbinieki (gan no ECB, gan valstu kompetentajām iestādēm) atskaitās koordinatoram (vienlaikus informējot valstu kompetentās iestādes). Tomēr KUK darbiniekiem no valstu kompetentajām iestādēm tiek piemērota divkārtša pakļautības kārtība, proti, par KUK darbu, kas veido lielāko daļu viņu profesionālo pienākumu⁹², šie darbinieki atskaitās koordinatoram, savukārt par pārējo darbu viņi atskaitās saviem tiešajiem vadītājiem valstu kompetentajās iestādēs. Turklāt par visiem hierarhijas un cilvēkresursu jautājumiem viņi atskaitās tikai valstu kompetento iestāžu vadībai.

...skaidrības trūkums saziņas plūsmās un uzdevumu sadalē...

141

Lai panāktu KUK efektīvu darbību, būtiskas ir labas darba attiecības starp KUK koordinatoriem un valstu kompetento iestāžu apakškoordinatoriem, un ir vajadzīgs augsts sadarbības un mijiedarbības līmenis. ECB iekšējā pārskatīšanā (sk. 116. punktu) tika konstatēts, ka, lai gan ECB un valstu kompetento iestāžu pārstāvju KUK sadarbības kvalitāte kopumā ir laba, starp KUK pastāv atšķirības:

- a) daži koordinatori norādīja uz problēmām saistībā ar uzdevumu sadali valstu kompetento iestāžu līmenī; turklāt lielākajās KUK uzdevumus galvenokārt sadala apakškoordinatori, un koordinators dažreiz nav informēts par sadales efektivitāti;

92 Dalījums starp KUK/valstu kompetento iestāžu uzdevumiem šo iestāžu darbiniekiem KUK ir noteikts starp ECB un valstu kompetentajām iestādēm noslēgtajos divpusējos nolīgumos, kuri paredz maksimālo laika īpatsvaru, ko pavada, veicot KUK uzdevumus, un tas svārstās no 75 % līdz 100 %. Viena valsts kompetentā iestāde piemēro maksimālo rādītāju 75 % apmērā, 14 iestādes — 80 %, trīs — 90 %, viena — 95 % apmērā, bet divām VKI nav maksimāla rādītāja (100 %). (Kopējais skaits pārsniedz 19, jo divām valstīm ir vairāk par vienu uzraudzības iestādi un tās piemēro atšķirīgus maksimālos rādītājus).

Kopējās uzraudzības komandas — organizācija un resursu sadale

- b) dažās KUK norādīja uz problēmām informācijas kopīgošanā un saziņā; daži valstu kompetento iestāžu apakškoordinatori sūdzējās, ka valstu kompetento iestāžu pārstāvjiem netiek sniegta pietiekama informācija par koordinatora pieprasījumiem un ka nav atgriezeniskās saites pēc pieprasījuma izpildes;
- c) KUK kopējās pastkastēs, ko izmanto kā vienoto piekļuves punktu informācijas kopīgošanai ar uzraudzītajām iestādēm, nav pieejamas visiem valstu kompetento iestāžu KUK pārstāvjiem; dažas KUK ļauj uzraudzītajai bankai sazināties vienlaikus ar ECB un valsts kompetento iestādi.

...un atšķirības valstu kompetento iestāžu horizontālo funkciju izmantošanā un klasificēšanā var veicināt resursu neefektīvu izmantošanu

142

Valstu kompetento iestāžu līmenī aptuveni 1 300 pilnslodzes ekvivalenti⁹³ darbojas horizontālās uzraudzības funkcijās⁹⁴. Par tiešu mijiedarbību starp KUK un valstu kompetento iestāžu horizontālajām funkcijām ir tikai neliels skaits konkrētu norādījumu. ECB iekšējā pārskatīšanā (sk. 116. punktu) tika konstatēts, ka dažos gadījumos valstu kompetento iestāžu pārstāvji KUK sazinājās ar savām vietējām horizontālajām komandām, savukārt ECB pārstāvji sazinājās ar ECB horizontālajām nodaļām tajā pašā nolūkā. Rezultātā dublējās darbs un aizkavējās lēmumu pieņemšana.

Netiek veikts saistošs KUK darbinieku — valstu kompetento iestāžu pārstāvju — darbības novērtējums, un tas var apgrūtināt stimulu un darbības rezultātu noteikšanu

143

VUM ieviešanas brīdī nebija formalizētu procedūru, ar ko saskaņā ECB varētu oficiāli ziņot valstu kompetento iestāžu vadībām par to darbinieku KUK darbības rezultātiem. Lai gan zināma atgriezeniskā saite tika nodrošināta, tā nebija oficiāla, un valstu kompetentajām iestādēm nebija nekāda pienākuma to pieņemt vai izmantot.

93 Šo skaitu noteica apsekojumā, ko 2014. gada oktobrī veica ECB Organizatoriskās attīstības komiteja.

94 Horizontālām funkcijām dažādās valstu kompetentajās iestādēs var būt atšķirīgi nosaukumi un būtība, bet parasti tajās ir speciālisti no tādām jomām vai nodaļām kā banku atļaujas, krīzes pārvaldība, piemērošana un sankcijas, uzraudzības politikas virzieni, iekšējie riska modeļi, plānošana un koordinācija utt.

Kopējās uzraudzības komandas — organizācija un resursu sadale

144

Tagad ECB ir ieviesusi izmēģinājuma procedūru, ko KUK koordinatori izmanto oficiālas atgriezeniskās saites sniegšanai valstu kompetento iestāžu KUK apakškoordinatoriem, bet ne citiem VKI darbiniekiem. Procedūra stājas spēkā 2015. gada 18. novembrī⁹⁵. "Balstoties uz (..) gūto pieredzi, tiks apsvērta VUM pienākumu izpildes novērtējuma plašāka piemērošana"⁹⁶. Tā ir pozitīva attīstība, kas, iespējams, būtiski uzlabos situāciju salīdzinājumā ar to, kāda tā bija iepriekš.

145

Tomēr valstu kompetentajām iestādēm joprojām ir pilnīga rīcības brīvība izmantot vai neizmantot KUK koordinatora sniegto atgriezenisko saiti un to ietvert vai neietvert valstu kompetento iestāžu darbinieku ziņojumos. Valstu kompetentās iestādes ne tikai saglabā pilnu atbildību par savu darbinieku darbības rezultātu novērtējumiem — dažām VKI valsts tiesību akti, iespējams, pat liedz izmantot ECB atgriezenisko saiti par darbības rezultātiem.

146

No valstu kompetentajām iestādēm, kas atbildēja uz Palātas anketu, 80 % informēja, ka saņēma atgriezenisko saiti par darbības rezultātiem no ECB attiecībā uz valstu kompetento iestāžu darbiniekiem KUK. Tomēr tikai 33 % norādīja, ka šo atgriezenisko saiti ņem vērā savos darbības rezultātu pārskatos.

147

Pretrunīgajai pakļautības kārtībai un saistošas ECB atgriezeniskās saites par darbības rezultātiem trūkumam var būt negatīva ietekme. Risks ir saistīts ar to, ka valstu kompetento iestāžu darbinieki sāks piešķirt prioritāti VKI darbam salīdzinājumā ar saviem KUK pienākumiem.

95 Lēmums ECB/2015/36 (publicēts https://www.ecb.europa.eu/ecb/legal/pdf/en_ecb_2015_36_f_sign.pdf).

96 Lēmuma ECB/2015/36 (2015. gada 18. novembris) 3. apsvērums.

Kopējās uzraudzības komandas — organizācija un resursu sadale

VUM nav integrētas apmācības programmas vai uzraudzītāju sertifikācijas programmas

148

ECB nodrošina plašu apmācību par uzņēmējdarbības pamatprasmēm un vispārīgām prasmēm, piemēram, dokumentu izstrādi, kā arī vadības kursus un apmācību saistībā ar procesiem un IT rīkiem. Banku uzraudzības darbinieku tehniskās zināšanas pārbauda darbā pieņemšanas procesa ietvaros, un ECB saviem darbiniekiem nodrošina piekļuvi tiešsaistes kursiem par banku uzraudzību, kurus rīko Finanšu stabilitātes institūts. Tāpat šie darbinieki var piedalīties valstu kompetento iestāžu vai citu banku uzraudzības iestāžu rīkotā apmācībā, kā arī specializētā apmācībā, ko galvenokārt rīko *DGMS IV*. Tomēr nav strukturētas un obligātas apmācības programmas kā tādas, it sevišķi tehniskajās jomās, kas attiecas uz VUM darbinieku banku uzraudzības uzdevumiem. Ir izveidota koordinācijas grupa, kuras uzdevums ir izstrādāt un uzturēt sistēmas mēroga uzraudzības apmācību programmu visiem attiecīgajiem VUM darbiniekiem. Šī grupa attīsta un papildina šādas mācību programmas esošos elementus, lai nodrošinātu, ka visam VUM būs ieviesta efektīva apmācību programma. Šā gada rudenī notiks 2016. gada prioritārās mācības, un 2017. gadā tiks īstenota visaptverošāka programma.

149

Tas būtu saprotams pašā agrīnākajā ieviešanas posmā, bet turpmāk integrētas apmācības programmas vai zināšanu sertifikācijas programmas trūkums var kavēt efektīvu uzraudzību, jo VUM darbiniekiem var nebūt vajadzīgo jaunāko tehnisko zināšanu, lai efektīvi uzraudzītu ES banku nozari. Tas ir sevišķi aktuāli, ņemot vērā daudzās jaunās prudenciālās pamatnostādnes un uzraudzības prasības, kas ieviestas pēdējos gados. Turklāt darbinieki, kas sāk strādāt ECB, ir no ļoti dažādām valstu regulatīvajām un tiesību sistēmām, kurās, neraugoties uz centieniem saskaņot prakses VUM ietvaros, joprojām pastāv daudzas atšķirības. Šādā vidē padziļināta un integrēta uzraudzības apmācības programma ar skaidru sertifikācijas procesu, šķiet, būtu vajadzīgs priekšnosacījums patiesi integrēta uzraudzības mehānisma izveidei, kā paredzēts VUM regulā⁹⁷.

97 Sk. VUM regulas 79. apsvērumu.

Klātienes uzraudzības kārtība ir saskaņota un visaptveroša

150

Palātas revīzija saistībā ar klātienes uzraudzību balstījās uz BCBS pamatprincipiem, kas paredz, ka uzraudzītājiem ir jāīsteno klātienes un neklātienes uzraudzības atbilstīga kombinācija⁹⁸. Uzraudzītāju klātienes un neklātienes darbības ir jāplāno un jāveic saskaņoti un jāpiemēro tāda politika un procedūras, kas nodrošina šo darbību rūpīgu un konsekventu izpildi saskaņā ar skaidri noteiktiem pienākumiem, mērķiem un tiešajiem rezultātiem un efektīvu koordināciju un informācijas kopīgošanu starp un neklātienes funkcijām⁹⁹.

151

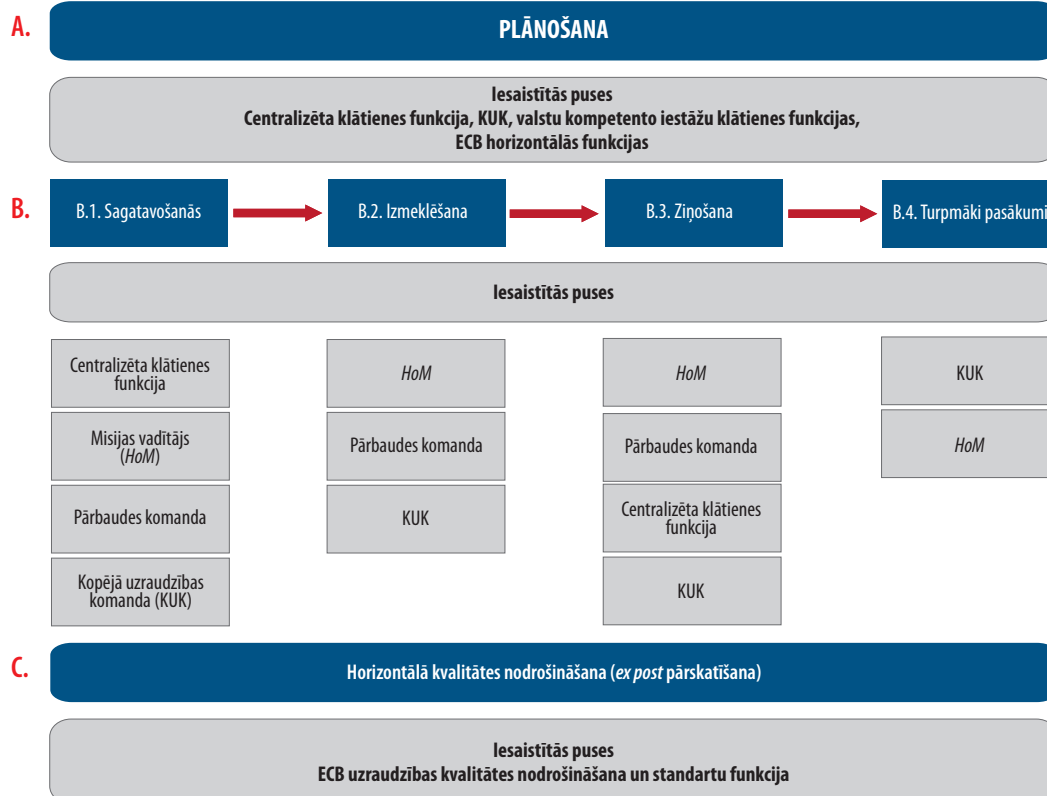
Klātienes procedūra iedalāma divos skaidri noteiktos posmos (sk. **12. attēlu**).

98 BCBS Efektīvas banku uzraudzības pamatprincipi (2012. gads), 9. principa 1. būtiskais kritērijs. Saskaņā ar principiem darbs uz vietas ir rīks, lai neatkarīgi pārlicinātos, ka bankās ir ieviesta adekvāta politika, procedūras un kontrole, lai noteiktu, vai banku paziņotā informācija ir uzticama, lai iegūtu papildu informāciju par banku un tās saistītajiem uzņēmumiem, jo šāda informācija ir vajadzīga, lai novērtētu bankas stāvokli, lai kontrolētu, kā banka ievieš turpmākus pasākumus saistībā ar uzraudzībā konstatētajām problēmām utt.

99 BCBS Efektīvas banku uzraudzības pamatprincipi (2012. gads), 9. principa 2. būtiskais kritērijs.

12. attēls

Klātienes uzraudzības posmi

Avots: Eiropas Revīzijas palāta, pamatojoties uz ECB sniegto informāciju.

152

Sagatavošanās posmā visiem dalībniekiem ir jāpanāk kopīga izpratne par plānotās pārbaudes tvērumu. KUK koordinators un misijas vadītājs, kas atbildīgs par klātienes pārbaudes komandu, izstrādā pirmspārbaudes paziņojumu, kurā nosaka pārbaudes mērķus, tvērumu un elementus. **Izmeklēšanas** posmā visas vajadzīgās pārbaudes procedūras veic misijas vadītāja vadībā un galvenokārt kredītiestādes telpās. Misijas vadītājs sagatavo provizorisku ziņojuma projektu un aicina banku iesniegt par to komentārus pirmsslēgšanas sanāksmes laikā; pēc tam izstrādā ziņojuma projektu, kam misijas vadītāja mītnes valsts kompetentā iestāde un ECB Centralizēto klātienes pābaužu nodaļa (COI) veic atbilstības pārbaudes. Tad misijas vadītājs pabeidz ziņojumu, un KUK koordinators vadībā notiek slēgšanas sanāksme ar kredītiestādes piedalīšanos. Turpmāko pasākumu posmā KUK koordinators sagatavo ieteikumus, balstoties uz pārbaudes ziņojuma konstatējumiem. Šos ieteikumus nosūta bankai turpmāko pasākumu vēstulē.

Ir atklājušies praktiski trūkumi, kas saistīti ar klātienes pārbaudēm nepieciešamo darbinieku nodrošinājumu, plānošanu un izpildi

ECB iesaistīšanās klātienes pārbaudēs ir ierobežota

153

COI 2015. gada novembra beigās bija 46 darbinieki, no kuriem 35 bija vadījuši pārbaudes vai piedalījušies tajās. COI lēš, ka darbinieki pavada divas trešdaļas sava darba laika praktiskām darbībām un vienu trešdaļu — plānošanai, koordinācijai un atbilstības pārbaudēm.

154

No 2015. gada sākuma līdz oktobrim kopumā bija veiktas 235 klātienes pārbaudes. No tām 29 pārbaudes vadīja COI (12 % no kopējā skaita), savukārt lielāko daļu pārbauzu vadīja kādas valsts kompetentā iestāde. ECB nodrošināja 8 % no darbiniekiem visām klātienes pārbaudēm, ko veica 2015. gadā, savukārt 92 % nodrošināja valstu kompetentās iestādes.

155

Saskaņā ar VUM regulu ECB ir atbildīgā iestāde, kuras pienākumos ietilpst visu sistēmiski nozīmīgo eurozonas banku tieša uzraudzība. Klātienes uzraudzība ir šo pilnvaru būtisks komponents. ECB būtiskā nozīme klātienes pārbaudēs ir skaidri noteikta VUM regulas 47. apsvērumā¹⁰⁰ un 12. panta 1. punktā¹⁰¹. Lai gan tas nenozīmē, ka ikviena pārbaude ir jāvada vai jāveic tikai ECB darbiniekiem, ECB pašreizējais iesaistes līmenis ir pārsteidzoši zems un neatbilst regulas būtībai. Turklāt uzraudzības rokasgrāmatā ir noteikts, ka klātienes pārbaudžu komandas vienmēr vada valstu kompetento iestāžu darbinieki, bet tas neatbilst regulas tekstam. Sk. **7. tabulu**, kur šis jautājums ir sīki iztirzāts.

7. tabula

Misiju vadītājiem paredzētie noteikumi

VUM regula	Pamatregula	Uzraudzības rokasgrāmata
<p>12. pants Lai veiktu ar šo regulu uzticētos uzdevumus un ievērojot citus attiecīgajos Savienības tiesību aktos paredzētos nosacījumus, ECB saskaņā ar 13. pantu, iepriekš informējot attiecīgo valsts kompetento iestādi, var veikt visas vajadzīgās pārbaudes uz vietas to juridisko personu uzņēmējdarbības telpās, kuras minētas 10. panta 1. punktā, un jebkuras citas tādas sabiedrības telpās, uz kuru attiecas uzraudzība uz konsolidētiem pamatiem saskaņā ar 4. panta 1. punkta g) apakšpunktu un kuras konsolidētās uzraudzības iestāde ir ECB.</p> <p>47. apsvēruma Lai ECB varētu efektīvi īstenot uzdevumus, tai vajadzētu būt iespējai pieprasīt visu nepieciešamo informāciju un veikt izmeklēšanu un pārbaudes uz vietas, vajadzības gadījumā sadarbojoties ar valstu kompetentajām iestādēm.</p>	<p>143. panta 1. punkts 1. Saskaņā ar VUM regulas 12. pantu ECB, lai veiktu VUM regulā tai uzticētos uzdevumus, ieceļ 144. pantā minēto komandu pārbaudēm uz vietas, kura veic visas nepieciešamās pārbaudes uz vietas VUM regulas 10. panta 1. punktā minētās juridiskās personas telpās.</p> <p>144. pants 1. Saskaņā ar VUM regulas 12. pantu ECB, pieaicinot VKI, izveido komandu pārbaudēm uz vietas un nosaka tās sastāvu. 2. ECB par komandas pārbaudēm uz vietas vadītāju ieceļ ECB vai VKI darbinieku.</p>	<p>45. punkts Pārbaudžu uz vietas komandas vienmēr vada valstu kompetento iestāžu darbinieki.</p>

Avots: Eiropas Revīzijas palāta.

100 Lai ECB varētu efektīvi īstenot uzdevumus, tai vajadzētu būt iespējai pieprasīt visu nepieciešamo informāciju un veikt izmeklēšanu un klātienes pārbaudes, vajadzības gadījumā sadarbojoties ar valstu kompetentajām iestādēm. ECB un valstu kompetentajām iestādēm vajadzētu būt piekļuvei vienai un tai pašai informācijai, nepiemērojot kredītiestādēm dubultas pārskatu sniegšanas prasības.

101 Lai veiktu ar šo regulu uzticētos uzdevumus un ievērotu citus attiecīgajos Savienības tiesību aktos paredzētos nosacījumus, ECB saskaņā ar 13. pantu, iepriekš informējot attiecīgo valsts kompetento iestādi, var veikt visas vajadzīgās klātienes pārbaudes to juridisko personu uzņēmējdarbības telpās, kuras minētas 10. panta 1. punktā, un jebkuras citas tādas sabiedrības telpās, uz kuru attiecas uzraudzība uz konsolidētiem pamatiem saskaņā ar 4. panta 1. punkta g) apakšpunktu un kuras konsolidētās uzraudzības iestāde ir ECB. Ja tas nepieciešams pārbaudes pienācīgai veikšanai un efektivitātei, ECB var veikt klātienes pārbaudi, par to iepriekš nepaziņojot minētajām juridiskajām personām.

156

Pārbaudes komandas locekļus, tostarp misijas vadītāju, ieceļ ECB. Gan saskaņā ar pamatregulu, gan uzraudzības rokasgrāmatu ir izslēgta ārēju personu, piemēram, revīzijas uzņēmumu pārstāvju, iecelšana par misijas vadītājiem, norādot, ka šādas personas drīkst darboties tikai pārbaudes komandas locekļu statusā. Tādējādi pamatregula ir ierobežojošāka nekā VUM regula. Eiropas Parlamenta nesen veiktā pētījumā ir apgalvots, ka elastīgāka pieeja attiecībā uz ārējo revidentu iesaisti uzraudzībā saskaņā ar konkrētiem nosacījumiem uzlabotu kvalitāti¹⁰². Ārējo ekspertu iecelšana, paredzot atbilstīgus aizsardzības pasākumus un vienlaikus novēršot iespējamus interešu konfliktus, faktiski varētu atvieglot situāciju laikā, kad ECB pašas rīcībā ir ierobežoti darbinieku resursi.

157

Palātas anketā valstu kompetentajām iestādēm tika jautāts, vai būtu iespējams ārējiem ekspertiem darboties kā misijas vadītājiem, veicot klātienes pārbaudes mazāk nozīmīgās kredītiestādēs. Divas valstu kompetentās iestādes sniedza apstiprinošu atbildi. Viena no tām jau daudzus gadus izmanto ārējos ekspertus kā misiju vadītājus.

158

ECB analīze saistībā ar iekšējo uzraudzības kvalitātes nodrošināšanas ziņojumu par uzraudzības pārbaudes programmu (*SEP*) parādīja, ka valstu kompetento iestāžu darbinieku iecelšanā ir vērojama negatīva tendence saistībā ar 2015. gadā veiktajām pārrobežu pārbaudēm. Viens no iemesliem ir politika, ar kuru saskaņā atlīdzina ceļa izdevumus un algas, kas jāsedz valstu kompetentajām iestādēm. Uzraudzības valde 2015. gada septembrī izlēma segt un atlīdzināt visus ceļa izdevumus, bet ne ar algām saistītās izmaksas. Palāta valstu kompetentajām iestādēm anketā jautāja, vai ar algām saistītās izmaksas vajadzētu atlīdzināt. Piecas no septiņām valstu kompetentajām iestādēm, kas atbildēja uz anketu, puda viedokli, ka algas būtu jāatlīdzina, savukārt citas divas iestādes norādīja, ka pašreizējos nosacījumus nevajadzētu mainīt. Tendences valstu kompetento iestāžu darbinieku iecelšanā (kā skaidrots iepriekšminētajā uzraudzības kvalitātes nodrošināšanas ziņojumā) nosaka arī valstu kompetento iestāžu resursu trūkums un pārrobežu pārbažu ilgstošais norises laiks.

Plānošana ir detalizēta un sarežģīta

159

Uzraudzības process sākas ar uzraudzības pārbaudes programmas izstrādi katrai nozīmīgajai kredītiestādei, nosakot darbības un prioritātes nākamajam gadam. Šajā nolūkā uzraudzības pārbaudes programmā ir uzskaitīti visi klātienes pārbažu pieprasījumi, kas sadalīti prioritāšu kategorijās kā "būtiski", "svarīgi" vai "vēlami"¹⁰³. Par sadalīšanu kategorijās nav sniegti nekādi norādījumi.

102 "Banking Supervision and External Auditors in the European Union" [Banku uzraudzība un ārējie revidenti Eiropas Savienībā], 6. lpp., [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/542673/IPOL_STU\(2015\)542673_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/542673/IPOL_STU(2015)542673_EN.pdf)

103 Uzraudzības rokasgrāmatas 6. nodaļas 75. punkts.

160

Turpmāk **8. tabulā** norādīts KUK pieprasīto pārbaūžu skaits un saskaņā ar prioritātēm veikto pārbaūžu skaits 2015. gadā. Kopējais skaits parāda, ka KUK 2015. gadā iesniedza 576 klātienes pārbaūžu pieprasījumus, no kuriem 250 (43 %) tika apstiprināti. ECB paskaidroja, ka dažas pārbaudes uzskatīja par nepamatotām, savukārt citas neveica tādēļ, ka nebija pietiekams skaits ECB un/vai valstu kompetento iestāžu darbinieku. Trīs no vienpadsmit valstu kompetentajām iestādēm, kas atbildēja uz jautājumu par darbinieku atbilstīgu nodrošinājumu, norādīja, ka izjūt darbinieku trūkumu. Uzraudzības kvalitātes nodrošināšanas daļa savā ziņojumā secināja, ka valstu kompetento iestāžu resursi sevišķi trūcīgi bija 2015. gada otrajā pusgadā.

8. tabula

Pieprasītās, apstiprinātās un veiktās klātienes pārbaudes 2015. gadā (sākot no 31.10.2015.)

Prioritātes līmenis	Pārbaudes pieprasījumu skaits	Apstiprināto pārbaūžu skaits	Veikto pārbaūžu skaits
Būtisks	Dati nav atklāti	148	143
Svarīgs	Dati nav atklāti	86	80
Vēlams	Dati nav atklāti	16	12
Kopā	576	250	235

Avots: Pielāgots no ECB, dati nav revidēti.

161

Uzraudzības rokasgrāmatā nav aplūkota un paskaidrota klātienes pārbaudes pārplānošanas procedūra. Tomēr tā ir izklāstīta klātienes pārbaūžu ikmēneša atjauninājumā, kam saskaņā ar iebildumu neizteikšanas procedūru ir jāsaņem Uzraudzības valdes un ECB Padomes apstiprinājums.

162

Sākot no 2015. gada novembra valstu kompetentās iestādes ir klātienes pārbaudēm nodrošinājušas 249 misiju vadītājus (134 pilnslodzes ekvivalenti) un 906 inspektoros (421 pilnslodzes ekvivalents). Cilvēku un pilnslodzes ekvivalentu skaita starpību galvenokārt nosaka laiks, ko inspektori varēja veltīt misijām, kā arī, kā norādījusi COI, valstu kompetento iestāžu sniegtie neuzticamie dati. Resursu trūkuma dēļ COI bija 2015. gadā jāpārplāno citu pārbaūžu prioritātes līmenis, lai izpildītu *ad-hoc* pārbaudes pieprasījumus.

163

Uzraudzības rokasgrāmatā nav paredzēta pārbaūžu minimālā regularitāte, lai gan to uzskata par daļu no uzraudzības labākās prakses¹⁰⁴. Uzraudzības valde 2016. gada janvārī prasīja skaidru stratēģiju, kas pamatotu klātienes pārbaūžu pieprasījumus un prioritārās secības noteikšanu. 2016. gada maijā tika pieņemts lēmums par piedāvāto stratēģiju klātienes pārbaūžu plānošanai, tostarp "mērķa iesaistes līmeņiem". Mērķa iesaistes līmeņi ir klātienes pārbaūžu indikatīvs skaits, kas ideālā gadījumā būtu jāveic plānošanas ciklā. Kredītiestādēm pašām jāpro-jām nav paredzēta iespēja pieprasīt klātienes pārbaudi, kā tas ir citu uzraudzības sistēmu ietvaros¹⁰⁵.

164

KUK koordinatori par 2016. gadu ir jāiesniedz īss rakstisks pamatojums katram klātienes pārbaudes pieprasījumam. Tas ļauj *COI* gūt labāku izpratni par prasībām, un tam būtu jāracionalizē plānošanas process. Šajā saistībā uzraudzības kvalitātes nodrošināšanas ziņojumā tika secināts, ka, lai gan pārbaūžu noteikšana, balstoties uz pieejamajiem resursiem, varētu būt saprātīga pieeja īstermiņā, ņemot vērā ierobežotos resursus, ilgtermiņā KUK priekšlikumi ir jāapstiprina atkarībā no kredītiestādes situācijas un riska profila.

Ir vajadzīgi IT uzlabojumi

165

Klātienes pārbaūžu veikšana, ziņojumi un turpmākie pasākumi ir jāatbalsta ar atbilstīgu IT sistēmu. ECB izmanto informācijas pārvaldības sistēmas (*IMAS*) lietojumprogrammu. Tā kā *IMAS* ir galvenais IT rīks, ko izmanto gan KUK, gan klātienes pārbaūžu komandas, tam ir jānodrošina tehniskais pamats procesu saskaņošanai un atbilstībai kredītiestāžu uzraudzībā.

166

ECB kopumā būtu lietderīgi izmantot integrētu IT platformu, kas ietvertu gan klā-tienes, gan neklātienes uzraudzību. Tomēr saistībā ar klātienes uzraudzību *IMAS* ir šādi galvenie trūkumi:

- a) tai nav funkcijas misiju darbinieku nodrošinājumam un kontrolei;
- b) tā neatbilst VUM uzraudzības rokasgrāmatas 6. nodaļai, it sevišķi attiecībā uz vienotiem dokumentācijas standartiem un revīzijas izsekojamību;
- c) vāja dokumentu un datu augšupielādes un lejupielādes funkcija;
- d) problēmas saistībā ar attālinātu piekļuvi;
- e) neadekvātas ziņošanas funkcijas; kā arī
- f) neadekvātas kontroles procedūras.

104 Sk. ASV Federālo rezervju uzraudzības rokasgrāmatas 5000.0.3. iedaļu.

105 Sk. ASV Federālo rezervju uzraudzības rokasgrāmatas 5000.0.2. iedaļu.

167

IMAS pašreizējā versija nav piemērota klātienes pārbaudēm. Kā norādījusi ECB, tā bija pagaidu risinājums, līdz varētu ieviest pilnvērtīgi funkcionējošu IT sistēmu. Piecas no valstu kompetentajām iestādēm, kas atbildēja uz Palātas anketu, pašlaik izmanto *IMAS*, četras — neizmanto. Katrā valsts kompetentajā iestādē atšķiras izmantošanas līmenis.

168

Palāta uzraudzības rokasgrāmatā nevarēja atrast informāciju par pārbaužu dokumentu (piemēram, pārbaužu ziņojumu) glabāšanu vai arhivēšanu gadījumā, ja *IMAS* netiek izmantota. *COI* Palātai nosūtīja standarta e-pasta tekstu, kurā paredzēta konkrētu dokumentu glabāšana *IMAS*. Šādu e-pastu nosūta misiju vadītājiem, kad tiek izdots galīgais ziņojums. Tomēr *COI* nepārbauda, vai visi vajadzīgie dokumenti ir saglabāti. Turklāt e-pastā nav prasības attiecībā uz tādu pierādījumu saglabāšanu, kurus konstatējumiem neizmantoja.

169

Nosūtītājā dokumentācijā nebija pierādījumu, kas liecinātu, ka Uzraudzības valde ir informēta par to, ka *IMAS* trūkst konkrētu pamatelementu, kuri Uzraudzības valdei ļautu pieņemt informētus lēmumus.

170

Visi misiju vadītāji var piekļūt visiem klātienes pārbaužu ziņojumiem *IMAS* savu pilnvaru derīguma laikā. Tas rada darbības risku, ka ziņojumu dati var tikt ļaunprātīgi izmantoti vai nejauši pazaudēti. ECB Palātai nosūtīja politikas dokumentu par savu VUM darbinieku piekļuves tiesībām uzraudzības informācijai *IMAS*, bet dokumentā nav aprakstītas piekļuves tiesības, kādas ir misiju vadītājiem vai klātienes pārbaužu inspektoriem, ko ieceļ valstu kompetentās iestādes. Turklāt, tā kā uzraudzības rokasgrāmatā nav noteikts, ka visi darba dokumenti ir jāsaglabā *IMAS*, valstu kompetentās iestādes var šajā saistībā brīvi paredzēt pašas savu kārtību.

ECB plāno konkrētus pasākumus, lai uzlabotu inspektoru un misijas vadītāju kvalifikāciju un prasmes

171

Saskaņā ar VUM pamatregulu ECB ir atbildīga par klātienes pārbaūžu komandu izveidi un sastāvu. Tomēr praksē, ņemot vērā ECB ierobežotos resursus, tai ir jāpaļaujas uz pieejamajiem valstu kompetento iestāžu darbiniekiem.

172

Palātas rīcībā nodeva vien apkopotus statistikas datus par pieredzi, kas ir misiju vadītājiem un projektu vadītājiem, kuri atbild par banku iekšējo kapitāla prasību modeļu revīziju. Sākot no 2015. gada februāra, 56 % no visiem misiju vadītājiem un projektu vadītājiem bija mazāk nekā trīs gadu pieredze klātienes pārbaūžu vai iekšējo modeļu revīziju vadīšanā¹⁰⁶.

173

Ņemot vērā valstu kompetento iestāžu atšķirības, COI ar pusgada apsekojumu starpniecību regulāri apkopo informāciju par valstu kompetento iestāžu klātienes pārbaūžu inspektoru prasmēm. Palātas rīcībā nodeva rezultātu kopsavilkumu par 2015. gada februāri, bet nenodrošināja apsekojuma pamatā esošo informāciju. Saskaņā ar kopsavilkumu minētajā laikā tikai trīs valstu kompetentās iestādes spēja nodrošināt visas vajadzīgās prasmes klātienes pārbaudēm. Vienas valsts kompetentajai iestādei trūka visu vajadzīgo prasmju, pārējām — vismaz dažu prasmju.

174

Palātas anketā bankām lūdza novērtēt klātienes pārbaūžu kvalitāti kopš VUM izveides. No respondentiem 54 % atbildēja, ka kvalitāte ir laba vai ļoti laba, 37 % — ka tā ir tikai apmierinoša, 10 % — ka tā ir slikta.

175

ECB 2015. gadā organizēja sešus apmācības seminārus misiju vadītājiem. Tomēr puse visu misiju vadītāju neapmeklēja nevienu no šiem semināriem. ECB plāno izveidot pārbaūžu akadēmiju, kurā ECB iestāžu apmācības programmas ietvaros sagatavos pielāgotus apmācības kursus.

106 Iekšējos modeļus izmanto, lai aprēķinātu kapitāla prasības saskaņā ar Kapitāla prasību regulu (CRR). Šie iekšējie modeļi ir jāapstiprina un jāuzrauga uzraudzītājiem. Papildu informācija ir sniegta ECB Banku uzraudzības vadlinijās, 2014. gada novembris.

Skaidra ziņošanas struktūra, kurā nepietiekama uzmanība ir veltīta sīkākām elementiem un kuras vērtību var samazināt ilgstošā procedūra

ECB ziņošanas procedūras struktūra ir pārdomāta

176

Ir skaidri noteikta procedūra, kas jāievēro, sagatavojot klātienes pārbaūžu ziņojumus. Pilna informācija ir sniegta **X pielikumā**. Palātas anketā bankām jautāja, vai tām ir vai nav dota saprātīga iespēja iesūtīt komentārus par pārbaūžu ziņojumu projektiem un tos apspriest ar klātienes pārbaūžu komandām. Lielākā daļa respondentu (92 %) sniedza apstiprinošu atbildi.

177

Lai gan COI var pieprasīt pārbaudes ziņojuma satura izmaiņas, saskaņā ar "neatkarības principu"¹⁰⁷ misijas vadītājs var atteikties tās ieviest. Šāds atteikums ir jāreģistrē COI atbildības konstatējumos, tomēr bankai nosūtītā ziņojuma redakcija ir misijas vadītāja galīgais projekts.

Tomēr konstatējumu paziņošanas noteikumi ir nepilnīgi

178

Pārbaudes konstatējumus daļa kategorijās pēc to ietekmes uz kredītiestādes finanšu stāvokli ("zemas ietekmes", "mērenas ietekmes", "augstas ietekmes" un "ļoti augstas ietekmes")¹⁰⁸. Tomēr šo klasifikāciju izmanto tikai iekšēji, un inspektori to dokumentē darba dokumentos, bet neregistrē pārbaudes ziņojumā. Uzraudzības rokasgrāmatā šajā saistībā nav nekādu norādījumu. Ir sarežģīti nodrošināt konstatējumu kategoriju atbilstību starp dažādiem misiju vadītājiem, un tas pēc tam ir jārisina atbilstības pārbaūžu ietvaros. Divu valstu kompetentās iestādes, kas atbildēja uz Palātas anketas jautājumiem, norādīja, ka ECB norādījumi par tās iekšējām kategorijām ir nepietiekami, savukārt deviņas iestādes pauda viedokli, ka tie ir apmierinoši.

107 Saskaņā ar "neatkarības principu" misijas vadītājs ir vienīgā atbildīgā persona par izpildi, ziņojuma sagatavošanu un pārbaudes ziņojuma galīgo apstiprināšanu.

108 Uzraudzības rokasgrāmatas 6. nodaļas 123. punkts.

179

Uzraudzības rokasgrāmatā nav precīzi noteikts, kam ir jāsaņem klātienes pārbažu ziņojumi. ECB nav detalizēti izskatījusi, kas būtu atbilstīgs adresāts katrā jurisdikcijā. KUK koordinators var izvēlēties, kam nosūtīt ziņojumu. Pastāv risks, ka kredītiestādes valdes locekļi (tostarp tie, kam nav izpildpilnvaru), Uzraudzības valdes locekļi vai revīzijas komitejas locekļi nesaņems ziņojumu.

180

Palātas anketā bankām jautāja, kam ir adresēti klātienes pārbažu ziņojumi. Vairāks respondentu (56 %) atbildēja, ka ziņojumi ir adresēti tikai valdei, 11 % — ka tos nosūta tikai Uzraudzības valdei un 9 % — tikai izpilddirektoram. Daļa respondentu (9 %) sacīja, ka ziņojumi ir adresēti gan valdei, gan Uzraudzības valdei. Pārējās atbildēs (15 %) bija nosauktas dažādas adresātu kombinācijas vai — retos gadījumos — pilnīgi citi adresāti.

181

Atkarībā no attiecīgo konstatējumu svarīguma un būtiskuma var izdot divu veidu ieteikumus. "Darbības ieteikumi" ir nesaistoši un nav atkarīgi no lēmumu pieņemšanas procesa, kurā iesaistās Uzraudzības valde un ECB Padome. Savukārt "uzraudzības lēmumus" sagatavo KUK koordinators un apstiprina Uzraudzības valde un ECB Padome saskaņā ar iebildumu neizteikšanas procedūru. Lai gan ECB Palātai nodrošināja dažas attiecīgās uzraudzības rokasgrāmatas iedaļas, tajās nebija norādījumu par svarīguma un būtiskuma jēdzieniem.

182

Galīgo ziņojumu un ieteikumus slēgšanas sanāksmē apspriež ar kredītiestādi. Saskaņā ar uzraudzības rokasgrāmatu sanāksmē ir obligāti jāpiedalās misijas vadītājam un KUK koordinatoram, bet tajā nav noteikts, kam ir jāpārstāv kredītiestāde¹⁰⁹.

109 Uzraudzības rokasgrāmatas 6. nodaļas 137. punkts.

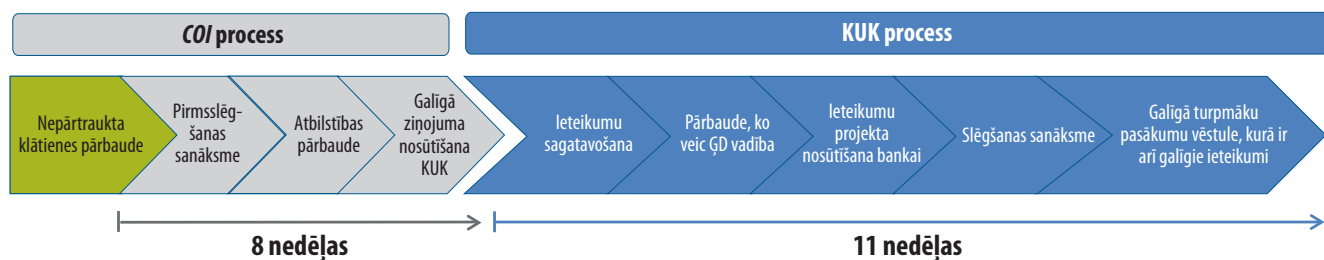
Ziņojumu izdošanas termiņš ir garš

183

Kā parādīts **13. attēlā**, galīgais ziņojums KUK koordinātoram ir jānosūta astoņu nedēļu laikā. Galīgā turpmāko pasākumu vēstule ar ieteikumiem bankai ir jānosūta nākamā vienpadsmit nedēļu laikā; tas nozīmē, ka kopējais termiņš ir 19 nedēļas. Procesa ilguma dēļ pastāv risks, ka pārbaudes konstatējumi vairs nebūs aktuāli, kad nonāks pie ieinteresētajām personām.

Turpmāko pasākumu procesa laika plūsma

13. attēls

Avots: Eiropas Revīzijas palāta, pamatojoties uz ECB sniegto informāciju.

184

ECB izdevās samēra īsā laikā izveidot sarežģītu uzraudzības sistēmu. Jaunais uzraudzības mehānisms pēc būtības joprojām paļaujas uz valstu kompetento iestāžu resursiem. Turklāt ir jāpalielina iekšējai revīzijai norīkoti resursi un jāsamazina laiks, kādā iekšējās revīzijas funkcija aptver riskus. ECB sniegtās informācijas līmenis bija tikai daļēji pietiekams, lai Palāta novērtētu ar VUM pārvaldības struktūru saistīto darbību efektivitāti, kopējo uzraudzības komandu darbu un klātienes pārbaudes¹¹⁰. Tādējādi Palātas revīzija apstiprināja revīzijas tvēruma pārrāvumu, kas ir radies kopš VUM izveides un ko ir uzsvērusi valstu augstāko revīzijas iestāžu Kontaktkomiteja.

Pārvaldība

185

Lēmumu pieņemšanas process ir sarežģīts un saistīts ar daudziem informācijas apmaiņas slāņiem (32.–35. punkts). Uzraudzības valde ir atbildīga par ļoti liela skaita pilnīgu lēmuma projektu pabeigšanu, kas, iespējams, negatīvi skar Uzraudzības valdes sanāksmju efektivitāti un lietderību, kā arī aizņem būtiskus sekretariāta resursus (36.–39. punkts).

186

ECB veic ar VUM regulu uzticētos uzdevumus, neskarot monetārās politikas un visus citus uzdevumus un atsevišķi no tiem¹¹¹. Šīs regulas 65. apsvērumā ir noteikts, ka ECB monetārie un uzraudzības uzdevumi jāveic pilnīgi nošķirti. ECB uzskata, ka tas ļauj izmantot konkrētus kopējos pakalpojumus. Ir arī acīmredzams, ka nošķirtība nav šķērslis vajadzīgās informācijas apmaiņai. Tomēr nav veikta riska analīze par kopējiem pakalpojumiem, kas sniedz atbalstu abām funkcijām, un netiek piemērota atbilstības kontrole (40.–46. punkts). Turklāt ir apdraudēts priekšstats par uzraudzības funkcijas neatkarību, jo ar Uzraudzības valdes priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku tikai apspriežas un tie nekontrolē uzraudzības budžetu un cilvēkresursus (47.–52. punkts).

187

ECB iekšējā audita funkcijai pašlaik trūkst adekvātu resursu, lai risinātu noteiktos riskus saistībā ar VUM tematiem, un revīzijas plānošana nenodrošina, ka visi augsta un vidēja riska jomu pamatelementi tiek aptverti saprātīgā laikposmā (62.–77. punkts).

110 Sk. 19. punktu.

111 VUM regula, 25. pants.

1. ieteikums

ECB ir vēl vairāk jāracionalizē lēmumu pieņemšanas process un konkrēti lēmumi jādeleģē zemākiem līmeņiem, lai Uzraudzības valde varētu pievērsties svarīgākiem jautājumiem. Ņemot vērā sekretariāta būtisko iesaistes līmeni, veicot koordinatora pienākumus lēmumu pieņemšanas procesā, katram lēmuma veidam ir jāizstrādā papildu norādījumi kontrolsarakstu, veidņu un diagrammu veidā.

Plānotais īstenošanas termiņš: 2017. gada vidus.

2. ieteikums

Lai kļiedētu bažas, ko rada kopējie pakalpojumi, ECB ir jānovērtē saistītie riski un jāīsteno vajadzīgie aizsardzības pasākumi, tostarp iespējamu pretrunīgu pieprasījumu pārvaldība un mērķtiecīga atbilstības kontrole. Kopā ar Uzraudzības valdes priekšsēdētāju un priekšsēdētājas vietnieci jāizstrādā oficiāla procedūra, lai nodrošinātu, ka

- i) uzraudzības politikas funkcijas vajadzības ir atspoguļotas pienācīgi un pilnīgi;
- ii) ir izveidota nošķirta pakļautības kārtība attiecībā uz konkrētiem uzraudzības resursiem;
- iii) priekšsēdētāja un vietiece ir vairāk iesaistītas budžeta izveides procesā un attiecīgajā lēmumu pieņemšanas procesā, kas veicina ECB uzraudzības funkcijas budžeta autonomiju tiesiskā regulējuma ietvaros.

Plānotais īstenošanas termiņš: 2017. gada vidus.

3. ieteikums

ECB jānorīko pietiekamas iekšējā audita prasmes un resursi, lai nodrošinātu, ka pēc vajadzības un atbilstīgā laikā tiek aptvertas augsta un vidēja atlikušā riska jomas.

Plānotais īstenošanas termiņš: 2017. gada vidus.

Pārskatbildība

188

Palātas revīzijas pilnvaras attiecībā uz ECB ir uzsvērtas VUM regulas 20. panta 7. punktā, kur minēts arī ECBS un ECB Statūtu 27. panta 2. punkts. Tā kā ECB ierobežoja Palātas piekļuvi dokumentiem, svarīgas jomas palika nerevidētas¹¹². Arī valstu augstākās revīzijas iestādes ir konstatējušas revīzijas tvēruma pārrāvumu, jo to iepriekšējās revīzijas pilnvaras attiecībā uz valstu banku uzraudzītājiem nav aizstātas ar līdzīgām Palātas pilnvarām attiecībā uz ECB uzraudzības darbībām (85.–87. punkts).

189

ECB ir izstrādājis noteikumus, kas reglamentē tās pārskatbildību Eiropas Parlamentam un sabiedrībai, un VUM uzdevumi un pienākumi ir skaidri noteikti un publiskoti. Šo kārtību negatīvi ietekmē tas, ka ECB npublicē darbības rezultātu rādītājus un metriku, lai parādītu uzraudzības efektivitāti (82.–84. punkts un 88.–91. punkts).

4. ieteikums

ECB ir pilnībā jāsadarbojas ar Palātu, lai tā varētu īstenot savas pilnvaras un tādējādi uzlabot pārskatbildību.

Plānotais īstenošanas termiņš: nekavējoties.

5. ieteikums

Lai uzlabotu ārējo pārskatbildību, ECB ir jāformalizē pašreizējā kārtība, kas attiecas uz uzraudzības darbības rezultātu mērīšanu un publisku atspoguļošanu. Finanšu iestāžu apsekojumi varētu noderēt, lai noteiktu problemātiskās jomas un iespējamus uzlabojumus tajās.

Plānotais īstenošanas termiņš: 2018. gada beigas.

112 Sk. 19. punktu.

Kopējās uzraudzības komandas

190

Saskaņā ar VUM pamatregulu ECB ir atbildīga par kopēju uzraudzības komandu izveidi un sastāvu nozīmīgu struktūru neklātienas uzraudzībai, tomēr (daļēji savas būtības dēļ) KUK joprojām ir lielā mērā atkarīgas no valstu kompetento iestāžu ieceltajiem darbiniekiem. Tāpēc ECB ir gan kvantitātes, gan kvalitātes ziņā ierobežotas kontroles iespējas attiecībā uz KUK darbinieku nodrošinājuma lielāko komponentu, un ECB nākas paļauties uz valstu kompetento iestāžu sadarbību un labo gribu. Darbinieku resursi ir ierobežoti visām KUK, un tas apdraud ECB uzdevumu, proti, īstenot intensīvu un efektīvu banku uzraudzību (126.–137. punkts).

191

Uzraudzības darbinieku skaitu sākotnēji noteica, piemērojot ļoti vienkāršu pieeju, kuras pamatā bija darbinieku skaita aplēses līdzīgām funkcijām valstu kompetentajās iestādēs pirms VUM ieviešanas. Šīs aplēses ir izrādījušās neprecīzas. Netika veikta detalizēta analīze par darbinieku nodrošinājuma vajadzībām jaunajam un daudz prasīgākajam VUM regulējumam. Tas nozīmē, ka netika noteikta tieša saikne starp uzraudzības pārbaudes programmu un resursu sadali, kā paredzēts Kapitāla prasību direktīvā (107.–112. punkts). Ir pazīmes, ko apstiprināja nesēnā saziņa ar Uzraudzības valdi, ka pašreizējais darbinieku nodrošinājuma līmenis ir nepietiekams.

192

Nav strukturētas obligātās apmācības programmas ECB darbiniekiem par neklātienas uzraudzības praktiskajiem aspektiem, it sevišķi tehniskās jomās, kas ir sevišķi aktuāli saistībā ar banku uzraudzības uzdevumiem. Turklāt ECB nav centralizētas, standartizētas un vispusīgas datubāzes ar KUK pārstāvju (gan ECB, gan valstu kompetento iestāžu darbinieku) prasmēm un kompetences jomām (148. un 149. punkts).

193

Kopu, kurā iedalīta banka, vienmēr izmanto kā vienu no pamata aspektiem (otrs ir riska novērtējuma rādītājs), kas nosaka bankas minimālo iesaistes līmeni saistībā ar uzraudzības intensitāti. ECB kopu veidošanas metodoloģija nav pārskatīta un atjaunināta kopš VUM darbības sākuma. Turklāt banku dati, ko izmanto kopu veidošanai, nav atjaunināti kopš 2013. gada. Tādēļ ECB nepārtrauktas uzraudzības plānošanai joprojām izmanto modeli, kas tika pieņemts VUM darbības sākumā (113.–121. punkts).

194

Iesniegtā dokumentācija par uzraudzības plānošanu nebija pietiekama, lai Palāta spētu izdarīt secinājumus par to, vai ECB šīs uzraudzības darbības veic efektīvi.

6. ieteikums

ECB ir jāgroza VUM pamatregula, lai oficiāli noteiktu iesaistīto valstu kompetento iestāžu saistības un lai nodrošinātu, ka tās visas pilnībā un proporcionāli piedalās KUK darbā.

Plānotais īstenošanas termiņš: 2017. gada beigas.

7. ieteikums

ECB kopā ar valstu kompetentajām iestādēm jāizstrādā lomu/komandu profili un metodes, ar kurām novērtē gan to darbinieku piemērotību, kurus valstu kompetentās iestādes plāno norīkot darbam KUK, gan viņu turpmākā darba rezultātus.

Plānotais īstenošanas termiņš: 2018. gada beigas.

8. ieteikums

ECB ir jāizveido un jāuztur centralizēta, standartizēta un vispusīga datubāze par KUK darbinieku (gan ECB, gan valstu kompetento iestāžu darbinieku) prasmēm, pieredzi un kvalifikāciju.

Plānotais īstenošanas termiņš: 2018. gada beigas.

9. ieteikums

ECB ir jāīsteno oficiāla apmācības programma gan jaunajiem, gan esošajiem KUK uzraudzības darbiniekiem, koncentrējot uzmanību uz banku uzraudzības satura apmācību un nodrošinot, ka obligāta dalība ir samērojama ar uzņēmējdarbības vajadzībām un darbinieka pieredzi un profilu, un ECB ir jāapsver iespēja īstenot neklātienas uzraudzības sertifikācijas programmu KUK darbiniekiem.

Plānotais īstenošanas termiņš: 2018. gada beigas.

10. ieteikums

ECB ir jāizstrādā un jāpiemēro uz risku balstīta metodoloģija, lai noteiktu KUK darbinieku vajadzīgo skaitu un prasmju kopumu, kam jānodrošina, ka ikvienas KUK resursi (gan ECB, gan valstu kompetento iestāžu darbinieki) ir proporcionāli uzraudzītās iestādes lielumam, sarežģītībai un riska profilam, kā arī atbilstīgi jāīsteno šīs iestādes *SEP*.

Plānotais īstenošanas termiņš: 2018. gada beigas.

11. ieteikums

Tā kā šajā svarīgajā uzraudzības plānošanas procesā joprojām izmanto kopu veidošanas modeli, tas ir periodiski jāpārskata un pēc vajadzības jāatjaunina. Tāpat ir regulāri jāatjaunina banku informācija, ko izmanto kopu veidošanā.

Plānotais īstenošanas termiņš: 2017. gada vidus.

Klātienes pārbaudes

195

ECB nodrošinātā dokumentācija bija nepietiekama, lai pilnvērtīgi izskatītu darbības efektivitāti. Ciktāl Palāta spēja izvērtēt, process, šķiet, ir saskaņots un vispusīgs (150.–152. punkts).

196

Saskaņā ar VUM regulas 12. pantu ECB ir jāisteno klātienes pārbaudes. Tomēr pašreizējā darbības prakse neatbilst šim mērķim. ECB nodrošina tikai 8 % no kopējā darbinieku skaita, kas veic klātienes pārbaudes, un ir vadījusi tikai 12 % no pārbaudes apmeklējumiem. Gandrīz visas pārējās pārbaudes ir vadījuši mītnes vai uzņēmējas valsts uzraudzītājas iestādes darbinieki (153.–158. punkts).

197

Resursu plānošanā un sadalē konkrētām pārbaudēm skaidri norādījumi par prioritāšu noteikšanu tika sniegti tikai 2016. gada maijā (159. punkts). Uzraudzības rokasgrāmatā nav noteikts pārbaudžu obligātais biežums (163. punkts), bet 2016. gada maijā tika pieņemti pasākumi arī šā jautājuma risināšanai. IT sistēmai ir būtiski trūkumi (165.–170. punkts), un ir jāpievēršas valstu kompetento iestāžu klātienes pārbaudžu inspektoru kvalifikācijai un prasmēm (171.–175. punkts). Turklāt pēc slēgšanas sanāksmēm ir ātrāk jāizdod pārbaudes ziņojumi (183. punkts).

12. ieteikums

ECB ir jāpapildina vai jāpārplāno savs personāls, lai būtiski nostiprinātu klātbūtni klātienes pārbaudēs, ko veic nozīmīgās bankās, balstoties uz skaidru prioritāšu noteikšanu attiecībā uz riskiem. Ir jāpalielina to klātienes pārbaudžu īpatsvars, ko vada valsts kompetentā iestāde, kura nav mītnes vai uzņēmējas valsts uzraudzītāja.

Plānotais īstenošanas termiņš: 2018. gada beigas.

13. ieteikums

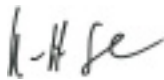

ECB ir cieši jākontrolē nepilnību novēršana IT sistēmā saistībā ar klātienes pārbaudēm un arī turpmāk jācenšas paaugstināt to valstu kompetento iestāžu inspektoru kvalifikāciju un prasmes, kuri veic pārbaudes uz vietas.

Plānotais īstenošanas termiņš: 2017. gada vidus.

Šo ziņojumu 2016. gada 18. oktobra sēdē Luksemburgā pieņēma IV apakšpalāta, kuru vada Revīzijas palātas loceklis *Baudilio TOMÉ MUGURUZA*.

Revīzijas palātas vārdā —

priekšsēdētājs
Klaus-Heiner Lehne

Revīzijas pieejas kopsavilkums

Revīzijas temats	Revīzijas kritēriji	Revīzijas analīze
Vai VUM pārvaldības kārtība nodrošina atbilstīgu vidi KUK un klātienes pārbaūžu komandu darbam?	I BCBS 2. pamatprincips II VUM regulas 65., 66. un 77. apsvērumi III VUM regulas 4., 6., 19., 22., 24., 25. un 26. pants IV ECB uzraudzības rokasgrāmata V ECB Reglaments	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dokumentu kvalitatīva analīze ○ Darbinieku iztaujāšana
Vai iekšējā audita struktūra un plānošanas un ziņošanas kārtība nodrošina, ka saistībā ar banku uzraudzību noteiktie riski tiek adekvāti risināti?	I //A standarts 2030, Starptautiskā Profesionālās prakses sistēma (IPPF) IPPF "Practice Advisory on standard 2030" [Praktiskie ieteikumi par standartu 2030]	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dokumentu kvalitatīva analīze ○ Darbinieku iztaujāšana
Vai pārskatbaidības, tostarp iekšējā audita, procedūras un noteikumu praktiskā piemērošana nodrošina atbilstīgu vidi banku uzraudzībai?	I BCBS 2. pamatprincips II VUM regulas 20. pants	<ul style="list-style-type: none"> ○ Salīdzinošā novērtēšana un citu ARI iztaujāšana (Austrālija, Kanāda, ASV) ○ Kontaktkomitejas veiktā apsekojuma analīze ○ Dokumentu kvalitatīva analīze ○ ECB darbinieku iztaujāšana ○ leinteresēto personu iztaujāšana (Parlaments, Padome)
Vai KUK plānošana un izveide ir bijusi atbilstīga struktūras un resursu ziņā?	I BCBS pamatprincipi II VUM regulas 6. pants III VUM regulas 79. apsvērumi IV VUM pamatregulas 3. un 4. pants V Direktīvas 2013/36/ES 63. un 97. pants ¹ VI ECB uzraudzības rokasgrāmata VII EBI pamatnostādnes par kopējām procedūrām un metodoloģiju, ko izmanto uzraudzības pārbaudes un novērtējuma procesā (SREP)	<p>Ciktāl iespējams:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Uzraudzības rokasgrāmatas sadaļu un citu dokumentu, kas attiecas uz organizatorisko struktūru, analīze ○ Vispārējās resursu plānošanas DGMS I un II novērtējums ○ KUK resursu plānošanas novērtējums ○ Resursu nodrošināšanas lēmumu un pamatā esošo pieņēmumu un modeļu pārskatīšana ○ Darbinieku intervēšana ○ Darbinieku lietu kvalitatīva analīze ○ Apmācības programmu dokumentu kvalitatīva analīze ○ (Visas procedūras, ciktāl tas iespējams)
Vai uzraudzības darbības ir atbilstīgi plānotas, lai pievērstos standartos noteiktajiem kritērijiem, un vai uzraudzītājs efektīvi īsteno šīs darbības?	I BCBS pamatprincipi II VUM pamatregulas 3. pants III Direktīvas 2013/36/ES 97. un 99. pants IV EBI pamatnostādnes par kopējām procedūrām un metodoloģiju, ko izmanto uzraudzības pārbaudes un novērtējuma procesā (SREP)	<ul style="list-style-type: none"> ○ No paredzētajām procedūrām bija iespējams īstenot tikai reto (nebija pieejami SEP/SREP dokumenti, banku lietas un uzraudzības rokasgrāmatas metodoloģiskās sadaļas)
Vai klātienes pārbaudes tiek atbilstīgi plānotas, veiktas un ietvertas ziņojumos?	I BCBS 9. pamatprincips II ISA 580 III VUM regulas 12. pants IV VUM pamatregulas 3. pants V Direktīvas 2013/36/ES 99. pants VI ECB uzraudzības rokasgrāmatas 6. nodaļa	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pieejamo dokumentu kvalitatīva analīze ○ Darbinieku iztaujāšana

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Direktīva 2013/36/ES par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.).

Ierobežota piekļuve informācijai

Jomas, kurās netika veikta pietiekama revīzija tāpēc, ka ECB nenodrošināja pieprasītos dokumentus	Nenodrošinātie pierādījumi
<p>Vispusīgs novērtējums</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Stresa testi ○ Aktīvu kvalitātes pārbaude 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Cita starpā pamatnostādnes par nodrošinājuma vērtēšanu, riskam pakļautu aktīvu atlases process, BUJ, sanāksmju ar EBI, Eiropas Sistēmisko risku kolēģiju (ESRK) un ECB protokoli un sarakste, nodokļu kredītu ietekmes novērtējums un saistītās pamatnostādnes, kā arī daži ar projektiem saistīti dokumenti¹
<p>Lēmumu pieņemšanas process</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Noteikto termiņu ievērošana ○ Lēmumu līmenis un savlaicīgums, ņemot vērā jautājuma svarīgumu ○ Vai un kā dažādas lēmumu pieņemšanas procesa puses nodrošina pievienoto vērtību un vai konkrētos gadījumos notiek pārklāšanās vai dublēšanās ○ Palāta nevarēja salīdzināt tās veiktā apsekojuma ietvaros paustos komercbanku komentārus par lēmumu pieņemšanas procesu ar faktiskajiem lēmumiem 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Uzraudzības valdes lēmumi ○ Banku lietas ○ Pamatā esošā dokumentācija par procedūras posmiem, ko ievēro lēmumu pieņemšanas procesā ○ Uzraudzības valdes protokoli
<p>Klātienē pārbaūžu darbības efektivitāte</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Plānošanas metodoloģijas būtiskas daļas ○ Klātienē pārbaūžu faktiskā efektivitāte ○ Metodoloģijas konsekventa un efektīva piemērošana VUM ietvaros (piemēram, saistībā ar nevajadzīgiem kavējumiem, uzmanības nekoncentrēšanu, neefektīvām revīzijām) ○ Saskaņoti ziņojumi par klātienē pārbaudēm ○ Efektīvas atbilstības pārbaudes ○ Palāta nevarēja salīdzināt tās veiktā apsekojuma ietvaros paustos komercbanku komentārus par klātienē pārbaūžu procesu ar faktiskajiem ziņojumiem par klātienē pārbaudēm vai darba dokumentiem ○ <i>IMAS</i> uzlabojumu konkrētums un termiņš ○ Klātienē pārbaūžu kvalitātes nodrošināšana 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Plānoto, bet neveikto pārbaūžu saraksts ○ Uzraudzības rokasgrāmatas 6. nodaļas pielikumi par klātienē pārbaūžu metodoloģiju (tika nodrošināta piekļuve 6. nodaļai (60 lappusēm), bet ne pielikumiem (ziņots, ka 1000 lappusēm)) ○ Konkrētu klātienē pārbaūžu plānošana (klātienē pārbaūžu saraksts ar resursu pieprasījumu) ○ Tematisko pārskatīšanu un ad hoc pieprasījumu saraksts ○ Valstu kompetento iestāžu apsekojuma pamatā esošie dati, lai novērtētu pieejamo klātienē pārbaūžu inspektoru prasmes ○ <i>IMAS</i> izlaidumu darbības sākšanas plāns ○ Uzraudzības valdes lēmumi, piemēram, par klātienē pārbaūžu plānošanu ○ Inspektoru darba dokumenti (tostarp plānošanas dokumentācija) ○ Banku atbilstības pārbaūžu ziņojumi ○ Banku lietas / konkrētu gadījumu izlase ○ Klātienē pārbaūžu revidentu iesaiste un attiecīgie ziņojumi par darbībām saistībā ar Grieķijas aktīvu kvalitātes pārbaudi 2015. gadā
<p>Neklātienē uzraudzības plānošanas darbības efektivitāte</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Pamatā esošie dati un aprēķini, ko izmanto sākotnējā kopu veidošanā un saistītajā resursu sadalē ○ Uzraudzības darbību plānošanas efektivitāte ○ Uzraudzības darbību plānošanas atbilstība ○ Tematisko pārskatīšanu efektīva/atbilstīga izmantošana uzraudzības darbību plānošanā ○ Neklātienē uzraudzības veikšanas darbības efektivitāte ○ Uzraudzības darbību izpildes efektivitāte ○ Uzraudzības darbību izpildes atbilstība ○ Saskaņota un atbilstīga SREP analīze un ziņojumi ○ Identifikācijas karšu atbilstīga/efektīva izmantošana ○ <i>RAS modeļa atbilstība</i> ○ <i>RAS</i> modeļa efektīva izmantošana uzraudzības procesā ○ Efektīvi un mērķtiecīgi turpmākie pasākumi, īstenojot KUK uzraudzības lēmumus ○ Palāta nevarēja salīdzināt tās veiktā apsekojuma ietvaros paustos komercbanku komentārus par neklātienē uzraudzību 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Uzraudzības rokasgrāmata (izņemot aptuveni 25 lappuses par KUK, kā arī 17 lappuses par krīzes pārvaldību no pavisam 346 lappusēm) ○ Uzraudzības rokasgrāmatas metodoloģiskie pielikumi ○ <i>SREP</i> procesa detalizēta metodoloģija un modeļi ○ <i>RAS</i> modeļa detalizēta metodoloģija ○ Tematiskie ziņojumi ○ Uzraudzības valdes lēmumi ○ <i>SEP</i> priekšlikumi, apstiprinātās <i>SEP</i> ○ Faktiskās identifikācijas kartes (tika nodrošināta tikai pielāgota redakcija), kā arī izmantotais <i>FINREP</i> datu kopums ○ <i>SREP</i> ziņojumi ○ <i>RAS</i> rezultāti un modeļa iznākums, pavaddokumenti, dati, atkāpes ○ Atvēršanās plāni, kas iesniegti ECB, KUK analīze un turpmākie pasākumi ○ KUK uzraudzības lēmumi, turpmākie pasākumi un īstenošana ○ Kopu veidošanas metodoloģija — netika nodrošināts modelis, izmantotie dati (banku dati, informācija), aprēķini, dati par iznākumu (tostarp atkāpes) ○ Banku lietas / konkrētu gadījumu izlase

II pielikums

Jomas, kurās netika veikta pietiekama revīzija tāpēc, ka ECB nenodrošināja pieprasītos dokumentus	Nenodrošinātie pierādījumi
<p>Uzraudzības valdes sanāksmes</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Sanāksmju efektivitāte ○ Neatkarības principa ievērošana attiecībā uz valstu kompetento iestāžu pārstāvjiem Uzraudzības valdē 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Valdes protokoli
<p>Pārskatatbildība</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Visaptveroši un efektīvi ziņojumi EP ○ Efektīva un visaptveroša informācijas apmaiņa, kā noteikts VUM regulas 32. pantā — Palātai šajā saistībā bija jāpaļaujas uz trešo pušu informāciju 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rakstiska dokumentācija par ad hoc viedokļu apmaiņu starp Eiropas Parlamenta un Uzraudzības valdes priekšsēdētāju ○ Uzraudzības valdes procedūru reģistrs, ko nodrošina Parlamenta kompetentajai komitejai, ar anotētu lēmumu sarakstu ○ Faktiskā dokumentācija, ko Eiropas Komisija ir pieprasījusi, lai sagatavotu 32. panta ziņojumu, un sarakste (ar datumiem) saistībā ar informācijas pieprasījumu

Avots: Eiropas Revīzijas palāta.

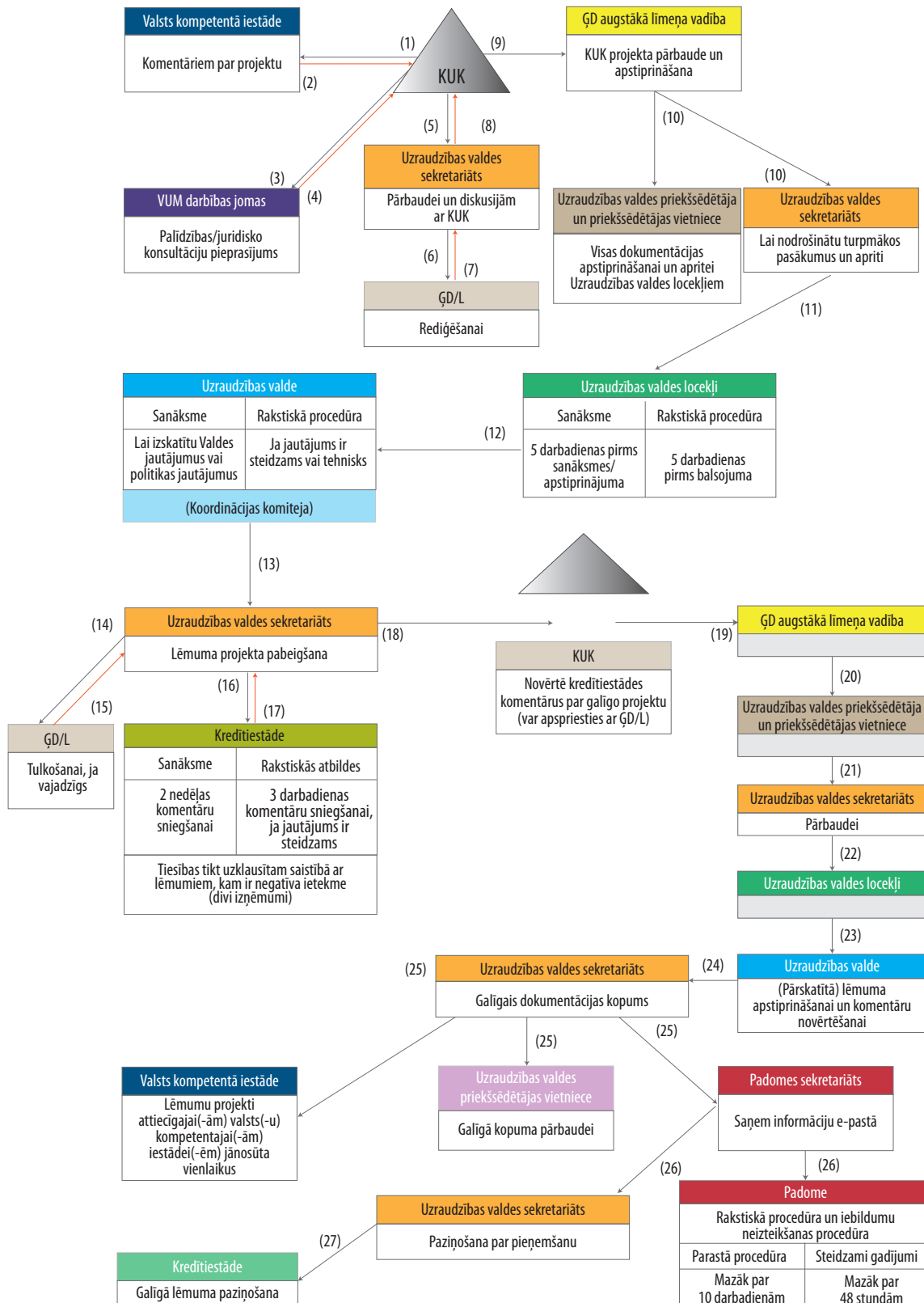
- 1 ECB 2016. gada aprīlī Palātai iesniedza *DGMS IV* 2015. gada aprīļa kvalitātes nodrošināšanas ziņojumu. Lai gan ziņojumā bija ietvertas vairākas jomas, Palāta nevarēja īstenot revīzijas procedūras, izmantojot pieejamos avota dokumentus. Ziņojumā uzmanība bija koncentrēta uz procedūras, nevis metodiskiem jautājumiem. Palāta arī saņēma vairākus procedūras dokumentus, piemēram, iesaistes vēstules revidentiem, un ierosinātās resursu prasības aizdevumu portfeļa pārbaudei. Palātai nenodrošināja pietiekamu piekļuvi revidentu darba dokumentiem, un Palāta nevarēja izdarīt secinājumus par citiem aspektiem, balstoties uz pieejamo informāciju.

Turpmāk norādīti piemēri tam, kā iepriekš minētais ietekmēja Palātas revīziju.

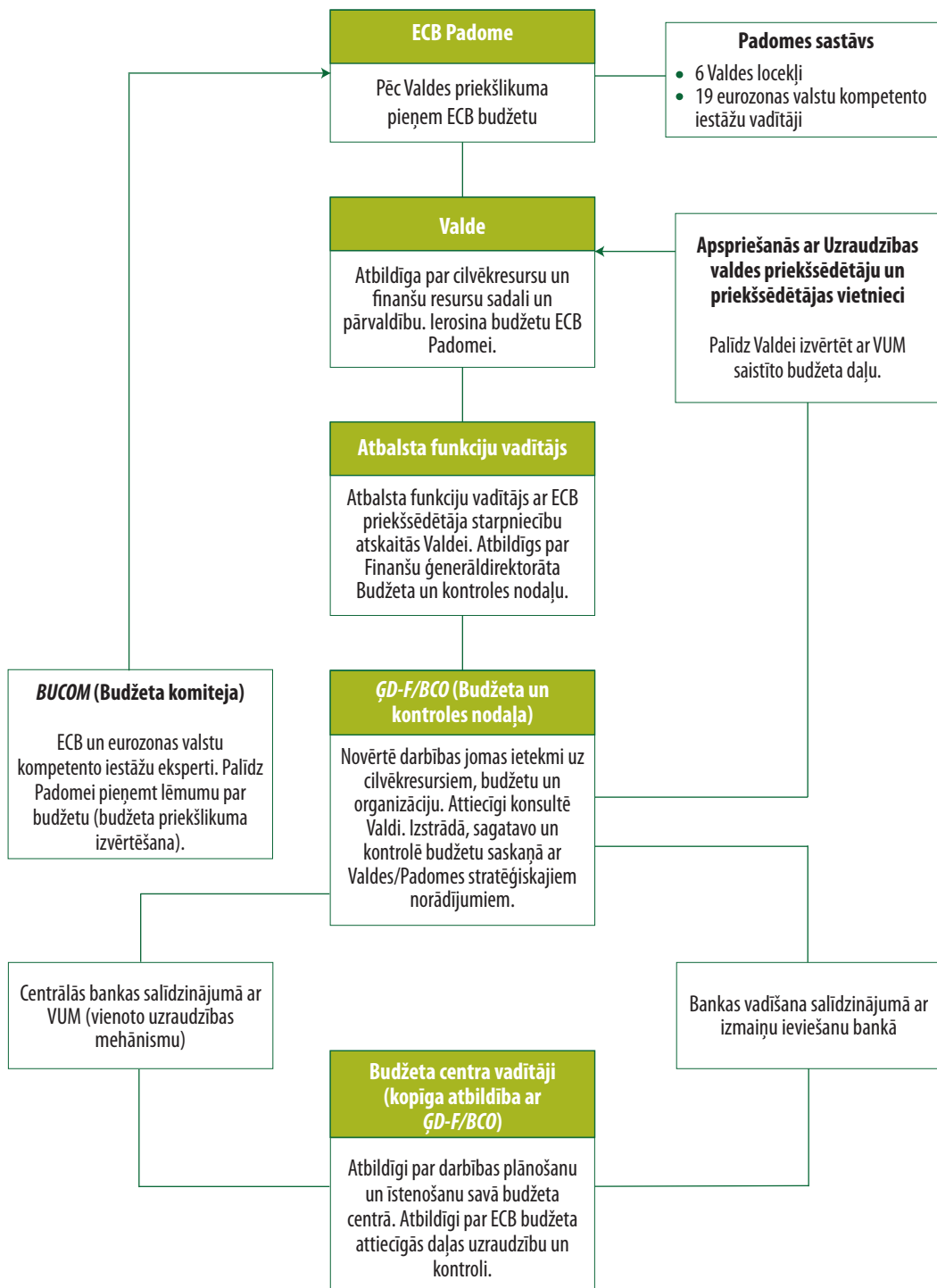
I. Pārvaldība	
Problēma	Atbildot uz Palātas anketu, kas tika nosūtīta komercbankām, trīs iestādes norādīja, ka tām netika nodrošinātas tiesības tikt uzklausiņām. Tomēr Palātai nenodrošināja piekļuvi banku lietām vai lēmumiem.
Sekas	Palāta nevarēja pārbaudīt šo apgalvojumu.
Problēma	Palāta pieprasīja dažādu lēmumu veidu piemērus (ārkārtas situācijas, parasti gadījumi, <i>SREP</i> lēmumi un pilnvarojumi), tostarp visu pamatā esošo dokumentācijas plūsmu ar katra posma datumu no procedūras uzsākšanas līdz lēmuma pieņemšanai. Taču Palāta saņēma tikai tabulas, kurās norādīti procedūras posmu datumi, bet ne piekļuvi pamatā esošajai dokumentācijai.
Sekas	Palāta nevarēja noteikt, vai lēmumu pieņemšanas kavējumus rada procedūras nepilnības vai jautājuma sarežģītība. Palāta nevarēja pievērsties konkrētiem trūkumiem lēmumu pieņemšanas procesā, noteikt nevajadzīgus slāņus un pārliecināties, ka nodrošinātie dokumenti ļauj pieņemt informētu lēmumu. Tāpēc analīze par lēmumu pieņemšanas efektivitāti ir samērā abstrakta.
Problēma	Palāta pieprasīja Uzraudzības valdes protokolus, lai novērtētu, vai priekšsēdētāja nodrošina efektīvas un lietderīgas diskusijas Uzraudzības valdē, panākot visu tās locekļu regulāru klātbūtni un līdzdalību diskusijās visas ES interesēs. Tomēr Palātai liedza piekļuvi Uzraudzības valdes protokoliem.
Sekas	Palāta nevar izteikt atzinumu par Uzraudzības valdes sanāksmju efektivitāti.
II. Kopējās uzraudzības komandas	
Problēma	atbildot uz Palātas anketu, viena komercbanka informēja, ka ECB bija pieprasījusi nesamērīgu daudzumu dokumentācijas (simtiem datņu), lai veiktu atbilstības un piemērotības (<i>“fit and proper”</i>) novērtējumus, lai gan lielākā daļa gadījumu attiecās uz direktoru pilnvaru atjaunošanu.
Sekas	Lēmumi par atbilstību un piemērotību (<i>“fit and proper”</i>) veido gandrīz pusi no ECB pieņemtajiem lēmumiem. Kvalitātes nodrošināšanas daļas ziņojumā tika uzsvērts, ka šādi lēmumi var ietekmēt resursus. Palāta nevarēja novērtēt, vai lēmumu par atbilstību un piemērotību procedūras bija samērīgas (t. i., vai visas procedūras un informācijas pieprasījumi bija vajadzīgi), vai arī tās negatīvi ietekmēja resursu sadali. Tāpēc Palāta nevarēja sniegt informētu viedokli par nepieciešamību pēc papildu darbiniekiem vai uzdevumu efektīvākas organizēšanas.
Problēma	Palāta bija plānojusi izskatīt riska modeļu veidošanu, kas ir daļa no <i>SREP</i> , un to, vai uzraudzīto banku sniegtie dati tiek efektīvi izmantoti atbilstīgā riska modelī. Palātai netika nodrošināta nekāda informācija par uzraudzīto banku sniegto datu ietekmi uz <i>RAS</i> rezultātu. Atbildot uz Palātas anketu, daudzas komercbankas norādīja, ka tām piemērotās ziņošanas prasības ir nesamērīgas.
Sekas	Palāta nevarēja pārbaudīt, vai un kā paziņotos datus izmanto, lai noteiktu <i>SREP</i> rezultātu, un vai ziņošanas prasības varētu definēt efektīvāk, lai uzvērtu lielākos riskus.
III. Klātienes pārbaudes	
Problēma	Palātai nenosūtīja uzraudzības rokasgrāmatas metodoloģijas pielikumu un klātienes pārbaudēm pakārtoto dokumentāciju. Dažos gadījumos komercbankas iesūtīja negatīvus komentārus par klātienes pārbaudžu darbības rezultātiem.
Sekas	Palāta nevarēja novērtēt nevienu pārbaudžu cikla posmu — bankas izraudzīšanas, pirmspārbaudes paziņojuma sagatavošanu, pārbaudes apmeklējuma veikšanu un ziņojumu, <i>ex post</i> atbilstības pārbaudes —, kā arī to, vai pamatā esošajā metodoloģijā bija ietverti svarīgākie riski un vai resursus izmantoja atbilstīgi un efektīvi. Taču nepiemērotai klātienes pārbaudžu pieejai būtu liela ietekme uz resursu sadales novērtējumu un faktiski paveiktā darba efektivitāti. Nepilnīga vai nepareiza metodoloģija ietekmētu efektivitāti, ar kādu veic visas nozīmīgu banku pārbaudes — neatkarīgi no tā, vai tās veic ECB vai valstu kompetentās iestādes.

Lēmumu pieņemšanas process, ko piemēro individuāliem uzraudzības lēmumiem, un citi saistoši un nesaistoši tiesību akti plūsmā līdz iebildumu neizteikšanas procedūrai Padomē

Atsauce uz diagrammu	Apraksts
(1-2)	KUK apakškoordinators sadarbojas ar attiecīgās valsts kompetentās iestādes vadību, lai nodrošinātu, ka tai ir iespēja izskatīt lēmumu projektus un sniegt par tiem komentārus pirms to nosūtīšanas tālāk. Komentāru sniegšanas termiņš ir atkarīgs no apstākļiem, un tajā ņem vērā galīgo juridisko un darbības termiņu.
(3-4)	Paralēli (1-2) KUK var pieprasīt juridiskas konsultācijas vai konsultācijas attiecīgajās VUM darbības jomās.
(5)	KUK tiek aicinātas ar Uzraudzības valdes sekretariātu apspriest 1. priekšlikuma projektu, 1. lēmuma projektu un termiņus. Uzraudzības valdes sekretariāts pārbauda dokumentāciju. Ja ar sekretariātu neapspriežas šajā agrīnajā posmā, pārbaude tiek veikta pirms dokumentācijas nosūtīšanas Uzraudzības valdei.
(6-7-8)	Ja pietiek laika, Uzraudzības valdes sekretariāts dokumentāciju nosūta Juridiskajam ģenerāldirektorātam (ĢD/L) rediģēšanai.
(9)	KUK koordinators nosūta dokumentu kopumu ĢD I vai, attiecīgā gadījumā, ĢD II augstākā līmeņa vadībai, lai iesaistītais ģenerāldirektorāts pārbaudītu un apstiprinātu iesniegto lēmuma projektu.
(10)	Pēc KUK iesniegtā lēmuma projekta pārbaudes un apstiprināšanas augstākā līmeņa vadība e-pastā Uzraudzības valdes priekšsēdētājam un priekšsēdētāja vietniecei nosūta priekšlikumu, lēmuma projektu un citus pamatdokumentus apstiprināšanai un turpmākai aprietei Uzraudzības valdes locekļiem. Uzraudzības valdes sekretariāts arī saņem šo e-pastu, lai varētu veikt turpmākos pasākumus, tiklīdz priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietniece ir apstiprinājušas dokumentāciju.
(11)	Uzraudzības valdes sekretariāts dokumentāciju nosūta pārējiem Uzraudzības valdes locekļiem. Uzraudzības valdes locekļiem dokumentācija ir vienmēr jāsaņem vismaz 5 darbadienas pirms attiecīgās sanāksmes. Ja dokumentāciju iesniedz apstiprināšanai saskaņā ar rakstisku procedūru, standarta termiņš arī ir piecas darbadienas.
(12)	Sanāksme/rakstiska procedūra. Rakstiskas procedūras ietvaros parasti nenotiek oficiāls balsojums. Uzskata, ka Uzraudzības valdes locekļi ir lēmuma projektu apstiprinājuši, ja vien tie paredzētajā termiņā nav izteikuši iebildumus.
(13)	Uzraudzības valdes apstiprinājums.
(14-15)	Ja vajadzīgs, Uzraudzības valdes sekretariāts dokumentāciju nosūta tulkošanai (vēlākais, kad tā iesniegta Uzraudzības valdei). Dokumentāciju parasti nosūta tulkošanai tad, kad redakcija angļu valodā ir rūpīgi izstrādāta. Ja vien uzraudzības lēmumam nav negatīvas ietekmes uz kredītiestādi un tai netiek piešķirtas tiesības tikt uzklausītai, Uzraudzības valdes sekretariāts šajā brīdī pabeidz dokumentāciju un veic saskaņošanu ar ECB Padomes sekretariātu.
(16-17)	Ja lēmumam varētu būt negatīva ietekme uz adresātu, Uzraudzības valdes sekretariāts nosūta kredītiestādei pilnu lēmuma projektu, lai tai nodrošinātu tiesības tikt uzklausītai. Standarta termiņš ir divas nedēļas. Steidzamos gadījumos termiņu var saīsināt vai uzklausīšanu veikt ex-post, kā tas paredzēts pamatregulas 31. panta nosacījumos. Uzklaušīšanas periods sākas dienā, kad kredītiestāde saņem lēmuma projektu.
(18)	Uzraudzības valdes sekretariāts nosūta no kredītiestādes saņemtos komentārus KUK novērtēšanai. KUK var apsprieties ar ĢD/L, ja tas ir vajadzīgs.
(19-23)	KUK novērtē no kredītiestādes saņemtos komentārus (tiesības tikt uzklausītai), un dokumentācijas plūsma notiek saskaņā ar starpposmiem 10.–12. punktā. Sekretariāts pārbauda komentāru novērtējumu un pārskatīto lēmumu.
(24)	(Pārskatīto) lēmumu kopā ar komentāru novērtējumu iesniedz Uzraudzības valdei apstiprināšanai.
(25)	Uzraudzības valdes sekretariāts nosūta galīgo dokumentācijas kopumu priekšsēdētāja vietniecei apstiprināšanai (tas ir jāizdara pirms iebildumu neizteikšanas procedūras), kopiju nosūtot ECB Padomes sekretariātam.
(26)	Padomes sekretariāts dokumentāciju nosūta ECB Padomei pieņemšanai saskaņā ar iebildumu neizteikšanas procedūru. Iebildumu neizteikšanas procedūrai paredz ne vairāk kā 10 darbadienas. ECB Padomes sekretariāts informē Uzraudzības valdes sekretariātu par pieņemšanu.
(27)	Uzraudzības valdes sekretariāts galīgo lēmumu paziņo kredītiestādei.

ECB budžeta process

Avots: Finanšu ģenerāldirektorāts, Budžeta un kontroles nodaļa.

Banku uzraudzības revīzija konkrētās valstu jurisdikcijās

	AUSTRĀLIJA	KANĀDA	ASV
Augstākā revīzijas iestāde	Austrālijas Valsts revīzijas birojs (ANAO)	Kanādas Ģenerālrevidenta birojs	Valdības pārskatatbildības birojs (GAO)
Banku regulators/uzraudzītājs	I Austrālijas Prudenciālā regulējuma iestāde (APRA) II Austrālijas Vērtspapīru un ieguldījumu komisija (ASIC) III Austrālijas Konkurences un patērētāju komisija (CCC) IV Rezervju banka ¹	I Finanšu iestāžu uzraudzības birojs (OSFI) II Kanādas Noguldījumu apdrošināšanas korporācija (CDIC) III Kanādas Banka ² IV Kanādas Finanšu pakalpojumu patērētāju aģentūra	I Federālo rezervju sistēmas (FED) Valde II Valūtas ģenerālkontroliera birojs (OCC) III Federālā noguldījumu apdrošināšanas korporācija (FDIC) IV Nacionālā kredītsabiedrību administrācija (NCUA) V Finanšu stabilitātes uzraudzības padome (FSOC) ³
Tiesību akti, kas paredz revīzijas tiesības	1997. gada Ģenerālrevidentu likums, 11. un 17. sadaļa	Ģenerālrevidentu likums R.S.C., 1985. gads, A-17. nodaļa	31 ASV KODEKSA 714. pants (Finanšu iestāžu pārbaudīšanas padomes, Federālo rezervju Valdes, FDIC, OCC revīzija), 31. ASV KODEKSA 717. pants (ASV valdības programmu un darbību izvērtēšana), 31. ASV KODEKSA 712. pants (publisko līdzekļu izlietojuma pārbaude), 12. ASV KODEKSA 1833.c pants (ģenerālkontroliera revīzija un piekļuve ierakstiem)
Revīzijas pilnvaras attiecībā uz finanšu uzraudzītājiem (likumā noteiktās tiesības)	I Pārskatu uzticamības finanšu revīzija; uzraudzības un ar uzraudzību nesaistītu darbību rezultātu revīzijas; papildu pakalpojumi ietver labākas prakses norādījumus un pārbaudes ziņojumus II Pārskatu uzticamības finanšu revīzija; uzraudzības un ar uzraudzību nesaistītu darbību rezultātu revīzijas	I Darbības rezultātu un atbilstības revīzijas attiecībā uz uzraudzības un ar uzraudzību nesaistītām darbībām II Pārskatu uzticamības finanšu revīzija; uzraudzības un ar uzraudzību nesaistītu darbību rezultātu un atbilstības revīzijas III Pilnvaru nav IV Darbības rezultātu un atbilstības revīzijas attiecībā uz uzraudzības un ar uzraudzību nesaistītām darbībām	I Darbības rezultātu un atbilstības revīzijas attiecībā uz uzraudzības un ar uzraudzību nesaistītām darbībām II Darbības rezultātu un atbilstības revīzijas attiecībā uz uzraudzības un ar uzraudzību nesaistītām darbībām; pārskatu uzticamības finanšu revīzija III Darbības rezultātu un atbilstības revīzijas attiecībā uz uzraudzības un ar uzraudzību nesaistītām darbībām; pārskatu uzticamības finanšu revīzija IV Darbības rezultātu un atbilstības revīzijas attiecībā uz uzraudzības un ar uzraudzību nesaistītām darbībām; pārskatu uzticamības finanšu revīzija V Darbības rezultātu un atbilstības revīzijas attiecībā uz uzraudzības un ar uzraudzību nesaistītām darbībām; pārskatu uzticamības finanšu revīzija
Pilnvaru aptvērums, lai revidētu uzraudzības darbības	Pilnvaras pārbaudīt vai izskatīt jebkuru struktūras darbību aspektu	Pilnīgas pilnvaras veikt atbilstības un darbības rezultātu revīzijas	Pilnīgas pilnvaras veikt atbilstības un darbības rezultātu revīzijas ⁴

1 Atbild tikai par monetāro politiku un finanšu stabilitāti.

2 Funkcionē kā pēdējās instances aizdevējs un uzrauga finanšu stabilitāti, veicot makroprudenciālo uzraudzību kopā ar OSFI.

3 FSOC izveidoja ar Doda – Franka Volstrītas reformas un patērētāju aizsardzības aktu (Dodd Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act), paredzot nosacījumu GAO revidēt šīs padomes darbības.

4 <http://www.gao.gov/products/T-GGD-90-8>

	AUSTRĀLIJA	KANĀDA	ASV
Revīzijas mērķi, īstenojot pilnvaras	Sistēmu un procedūru koncepcija un darbība, ieguldītāju aizsardzības darbības un uzraudzības lēmumu pieņemšana makroprudenciālā līmenī	I Sistēmu un procedūru koncepcija un darbība, uzraudzības lēmumu pieņemšana makroprudenciālā līmenī un novērtējumi un lēmumi par atsevišķām iestādēm (mikroprudenciālā uzraudzība) II Sistēmu un procedūru koncepcija un darbība, novērtējumi un lēmumi par atsevišķām iestādēm (mikroprudenciālā uzraudzība)	Sistēmu un procedūru koncepcija un darbība, uzraudzības lēmumu pieņemšana makroprudenciālā līmenī, novērtējumi un lēmumi par atsevišķām iestādēm (mikroprudenciālā uzraudzība) — parasti tas nozīmē iestāžu izlasi
Pilnvaru ierobežojums (ierobežota piekļuve informācijai)	Nav	Nav	I Nav; GAO ir likumā noteiktas tiesības piekļūt banku aģentūru ierakstiem atbildības jomās, ko aptver Federālo rezervju pilnvaras. II Nav; GAO ir neierobežota piekļuve, lai revidētu OCC, FDIC, NCUA un FSOC.
Ziņojumi	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ģenerālrevidenta ziņojums Nr. 42, 2000.–2001. gads ○ Ģenerālrevidenta ziņojums Nr. 2, 2005.–2006. gads 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Lielu banku regulējums un uzraudzība, 2010. GADA RUDENS ○ Turpmāki pasākumi saistībā ar ieteikumiem iepriekšējā revīzijas ziņojumā 	<ul style="list-style-type: none"> ○ GAO-15-67 (2014. gads) Banku kapitāla reformas: Bāzeles III sākotnējā ietekme uz kapitālu, kredītešanu un starptautisko konkurētspēju. ○ GAO 2015. gada revīzija par to, kā regulatori izmanto uz risku balstītas izvērtēšanas pieeju, lai pārraudzītu informācijas drošības adekvātumu noguldījumu iestādēs. ○ GAO revīzija par FDIC organizatoriskās struktūras efektivitāti un iekšējo kontroli. ○ GAO 2014. gada pārskats par Federālo rezervju jauno noteikumu par uzlabotiem prudenciālajiem standartiem banku pārvaldītājsabiedrībām un ārvalstu banku organizācijām. ○ GAO 2015. gada pārskats par regulatīvo pieredzi, kas gūta pēdējo banku krīžu laikā, un par darbībām, kuras regulatori īsteno, lai risinātu radušos riskus, kas apdraud banku sistēmas drošību un stabilitāti. ○ GAO-10-861 ziņojums par problēmām saistībā ar aktīvu glābšanas programmu. ○ GAO 2015. gada pārskats par regulatīvo kapitāla noteikumu īstenošanu un regulatoru īstenotas papildu aizņemto līdzekļu īpatsvara pārskatīšanas.

	AUSTRĀLIJA	KANĀDA	ASV
Izskatītās revīzijas jomas	<ul style="list-style-type: none"> ○ Starptautiski pieņemtu banku uzraudzības standartu pieņemšana un īstenošana, kā arī notikumu attīstība. ○ Prudenciālās uzraudzības novērtējums (lietderīgums/efektivitāte), tostarp: <ul style="list-style-type: none"> ○ kapitāla pietiekamība; ○ klātienes pārbaudes; ○ pārrobežu banku darbība; ○ uzraudzības regulējums; ○ finanšu pārvaldības kārtība. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Tiesiskā regulējuma un uzraudzības pieejas atbilstība un piemērotība: ○ pievēršanās prudenciālajam regulējumam, kas izstrādāts, lai risinātu riska uzņemšanos iestādēs; ○ kā bankām pieprasa banku datus un informāciju; ○ lielāko banku regulēšanas un uzraudzības procesu piemērotība; ○ kā tiek pārskatīts, piemērots un atjaunināts tiesiskais un uzraudzības regulējums, ņemot vērā radušos riskus; ○ vai uzraudzības pieeja tiek pārskatīta un piemērota saskaņā ar plānoto; ○ kā federālās aģentūras kopīgo informāciju. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ASV Bāzeles noteikumi un to ietekme uz ASV bankām. ○ Citas valstis, kas īsteno Bāzeli III — ietekme uz ASV banku organizāciju starptautisko konkurētspēju. ○ Kā regulatori pārrauga iestāžu centienus mazināt kiberdraudus? Informācijas par kiberdraudiem avoti un aģentūru centieni šo informāciju kopīgot. ○ Valdes izmantotie mehānismi, lai pārraudzītu aģentūru. ○ Cilvēkkapitāla stratēģijas un apmācības iniciatīvu izvērtējums. ○ <i>FDIC</i> procesi banku nozares risku kontrolei un novērtēšanai, tostarp pārraudzīšanai un izvērtēšanai. ○ Izskatīšanas procedūru, pieeju un rezultātu kvalitātes novērtējums. ○ Salīdzinoši pētījumi par regulatoru īstenoto uzraudzību un koordinācijas limeni. ○ Kontrole attiecībā uz regulatoru centieniem noteikt radušos riskus un reaģēt uz tiem. Novērtējumi, lai: <ul style="list-style-type: none"> ○ noteiktu regulatīvo centienu nepilnības; ○ sniegtu ierosinājumus efektivitātes uzlabošanai. ○ Finanšu sistēmas drošība un stabilitāte: <ul style="list-style-type: none"> ○ stresa testi; ○ riska pārvaldības pārraudzība; ○ banku maksātspējas cēloņi; ○ konsolidētā uzraudzība; ○ uz risku vērsta izskatīšanas stratēģijas; ○ reformu īstenošana un noteikumu izstrāde.

	AUSTRĀLIJA	KANĀDA	ASV
Revīzijas konstatējumi un ieteikumi	<ul style="list-style-type: none"> ○ Jāuzlabo uzraudzības maksājuma pārvaldība. ○ Jāpārskata riska novērtēšanas process. ○ Jāuzlabo starptautisku darbību uzraudzība. ○ Nepietiekama klātienes pārbažu regularitāte. ○ Jāpārskata prudenciālais ierobežojums, ko piemēro banku riskiem. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Netiek pārbaudīta federālā tiesiskā regulējuma efektivitāte. ○ Tiesiskais regulējums tiek atjaunināts. ○ Banku adekvāta uzraudzība. ○ Pieaugošās regulatīvās prasības rada ar cilvēkresursiem saistītas problēmas. ○ Var uzlabot informācijas pieprasījumu koordinēšanu. ○ Ārvalstu uzraudzītāji sniedz atbilstīgu un aktuālu informāciju. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bāzeles III īstenošanai būs mērena ietekme uz kredītešanas darbībām. ○ Bankas pašlaik nodrošina atbilstību jaunajiem minimālajiem kapitāla rādītājiem. ○ Pieaugošās atbilstības izmaksas. ○ Neskaidra konkurētspējas ietekme uz starptautiskām bankām. ○ Neadekvāti procesi uzticamas un savlaicīgas attiecīgās informācijas apkopošanai. Uzraudzītājiem nav pilnvarojuma, lai tieši pievērstos IT riskiem, ar ko saskaras bankas. ○ Jāizstrādā politika un procedūras, kas nosaka, kā sistemātiski un vispusīgi tiks izvērtētas riska novērtēšanas darbības. ○ Federālā rezerve pabeigs galīgo 2 gadu SCAP analīzi un šajā jomā gūto pieredzi izmantos, lai uzlabotu banku uzraudzības pārredzamību, norādījumus inspektoriem, riska noteikšanu un novērtēšanu, kā arī regulatīvo koordināciju.

SVF ieteikumi par pārredzamību un pārskatatbildību ECB uzraudzības pienākumu kontekstā

Ieteiktie pasākumi, lai uzlabotu uzraudzības politikas uzticamību, ECB uzņemoties uzraudzības pienākumus	1. VUM Uzraudzības valdei ir jāizstrādā un jāpublicē pamatnostādņu kopums, ko tā ievēros, sagatavojot politikas ieteikumus.
	2. Uzraudzības valdei ir jāpublicē savu politikas sanāksmju protokoli.
	3. ECB ir jāapsver iespēja izveidot ārēju ekspertu grupu, kas varētu neatkarīgi pārraudzīt VUM. Grupai ir jāpublicē regulāri ziņojumi un jāsniedz tieša atgriezeniskā saite Uzraudzības valdei.

Avots: SVF, "Financial Sector Assessment Program European Union" [Finanšu nozares novērtējuma programma Eiropas Savienībā], Ziņojums par katru valsti Nr. 13/65, 2013. gada marts.

Eiropas Komisijas pārbaudes darbības joma saskaņā ar VUM regulas 32. pantu

Eiropas Komisija publicē ziņojumu par VUM regulas piemērošanu, cita starpā izvērtējot:

- a) VUM darbību Eiropas finanšu uzraudzības sistēmā (EFUS) un ECB uzraudzības darbību ietekmi uz visas Savienības interesēm un uz finanšu pakalpojumu iekšējā tirgus saskaņotību un integritāti (..);
- b) uzdevumu sadalījumu starp ECB un valstu kompetentajām iestādēm VUM ietvaros (..);
- c) ECB uzraudzības un sankciju piemērošanas pilnvaru efektivitāti un papildu sankciju piemērošanas pilnvaru piešķiršanas ECB lietderību (..);
- d) to pasākumu piemērotību, kas noteikti attiecībā uz makroprudenciāliem uzdevumiem un instrumentiem saskaņā ar 5. pantu un atļauju piešķiršanu un atcelšanu saskaņā ar 14. pantu;
- e) neatkarības un pārskatatbildības noteikumu efektivitāti;
- f) ECB un EBI mijiedarbību;
- g) pārvaldības pasākumu piemērotību, tostarp saistībā ar Uzraudzības valdes sastāvu un balsošanas kārtību tajā, un tās attiecībām ar ECB Padomi (..);
- h) ECB un neiesaistīto dalībvalstu kompetento iestāžu mijiedarbību un VUM ietekmi uz minētajām dalībvalstīm;
- i) tiesību aizsardzības mehānisma efektivitāti attiecībā pret ECB lēmumiem;
- j) VUM izmaksu lietderību;
- k) 7. panta 6. punkta, 7. panta 7. punkta un 7. panta 8. punkta piemērošanas iespējamo ietekmi uz VUM darbību un integritāti;
- l) to, cik efektīvi ECB ir nošķirtas uzraudzības un monetārās politikas funkcijas un cik efektīvi ir nošķirti uzraudzības uzdevumiem paredzētie finanšu resursi no ECB budžeta (..);
- m) VUM pieņemto uzraudzības lēmumu fiskālo ietekmi uz iesaistītajām dalībvalstīm (..);
- n) iespējas turpināt VUM pilnveidošanu, ņemot vērā visus attiecīgo noteikumu grozījumus, tostarp primāro tiesību aktu līmenī, un ņemot vērā to, vai loģiskais pamatojums iestāžu prasībām šajā regulā vairs nepastāv (..).

Valstu kompetento iestāžu un uzraudzīto iestāžu apsekojums

Valstu kompetento iestāžu apsekojums

1. Pārvaldība — lēmumu pieņemšanas process

1. JAUTĀJUMS. Vai attiecīgās KUK apakškoordinators vienmēr sadarbojas ar jūsu organizāciju, lai nodrošinātu, ka jūs pārbaudāt savas jurisdikcijas kredītiestādēm adresētos uzraudzības lēmumu projektus un izsakāt viedokli par tiem?

1.a JAUTĀJUMS. Ja nē, lūdzu, paskaidrojiet (skatiet **1. izcēlumu**).

Jā	11	91,7 %
Nē	1	8,3 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	12	100,0 %

2. JAUTĀJUMS. Vai, jūsu prātā, ECB lēmumu pieņemšanas procesā ņem vērā jūsu organizācijas zināšanas un uzskatus un vai jūsu organizācijas viedoklis ir atspoguļots Uzraudzības valdes priekšlikuma projektā?

2.a JAUTĀJUMS. Ja nē, lūdzu, paskaidrojiet (skatiet **1. izcēlumu**).

Jā	11	91,7 %
Nē	1	8,3 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	12	100,0 %

3. JAUTĀJUMS. Vai esat saskārušies ar gadījumiem, kad ar KUK neizdevās atrisināt atšķirīgus viedokļus par uzraudzības lēmumiem?

Jā	6	50,0 %
Nē	6	50,0 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	12	100,0 %

3.a JAUTĀJUMS. Ja jā, vai jums deva iespēju atrisināt šīs viedokļu atšķirības, nodrošinot divpusēju saziņu starp ECB starpniekstruktūrām un jūsu organizācijas vadību?

Jā	5	41,7 %
Nē	0	0,0 %
Nav attiecināms	7	58,3 %
KOPĀ	12	100,0 %

4. JAUTĀJUMS. Vai esat saskārušies ar gadījumiem, kad šīs viedokļu atšķirības nebija iespējams risināt un vienošanos nevarēja panākt?

Jā	6	50,0 %
Nē	5	41,7 %
Nav attiecināms	1	8,3 %
KOPĀ	12	100,0 %

4.a JAUTĀJUMS. Ja jā, vai jūs uzaicināja paust savu viedokli atrunātā termiņā, lai Uzraudzības valdē varētu notikt diskusijas?

Jā	5	41,7 %
Nē	0	0,0 %
Nav attiecināms	7	58,3 %
KOPĀ	12	100,0 %

1. izcēlums. Pārvaldība — lēmumu pieņemšanas process

Lielākais vairākums valstu kompetento iestāžu ir ļoti apmierinātas ar VUM lēmumu pieņemšanas procesu, lai gan dažas no tām ierosina VKI darbinieku lielāku iesaisti lēmumu pieņemšanā. Piemēram, vienas valsts kompetentā iestāde minēja gadījumu, kad šajā procesā netika ņemti vērā VKI ekspertu atzinumi Uzraudzības valdei iesniegtajos galīgajos priekšlikumos, un citas valsts kompetentā iestāde norādīja, ka ECB darbinieki priekšlikumos ievieša izmaiņas bez pietiekamas valsts kompetentās iestādes darbinieku KUK mijiedarbības un iesaistes.

2. Iekšējo auditoru komiteja (IAC) — jautājumi par IAC darbu saistībā ar banku uzraudzību

1. JAUTĀJUMS. Vai, jūsuprāt, VUM revīzijas aptvērums (t. i., kopu vispārējais pārskats, revīzijas priekšmeti, revīzijas jomas un galvenie elementi) ir pilnīgs, vispusīgs un saprotams?

1.a JAUTĀJUMS. Ja nē, lūdzu, norādiet, kuras jomas ir jāietver (skatiet **2. izcēlumu**).

Jā	8	66,7 %
Nē	3	25,0 %
Nav attiecināms	1	8,3 %
KOPĀ	12	100,0 %

2. JAUTĀJUMS. Vai jums ir skaidrs, kāds tieši būs to revīziju tvērums, kas ir pamatā revīzijas priekšmetiem, kuri izraudzīti revīdēšanai nākamajā ciklā? Vai šajā saistībā revīzijas priekšmeti, jūsuprāt, ir vispusīgi aptverti saprātīgā termiņā?

2.a JAUTĀJUMS. Ja nē, ko varētu uzlabot, lai revīzijas priekšmetu saturs būtu skaidrāks un lai nodrošinātu vispusīgu aptvērumu konkrētajā termiņā? (Skatiet **2. izcēlumu**)

Jā	11	91,7 %
Nē	0	0,0 %
Nav attiecināms	1	8,3 %
KOPĀ	12	100,0 %

3. JAUTĀJUMS. Vai kopumā IAC resursu sadales un izraudzīšanās process ir pārredzams?

3.a JAUTĀJUMS. Ja nē, ko varētu uzlabot? (Skatiet **2. izcēlumu**)

Jā	9	75,0 %
Nē	1	8,3 %
Nav attiecināms	2	16,7 %
KOPĀ	12	100,0 %

4. JAUTĀJUMS. Vai, jūsuprāt, revīzijas priekšmetu riska novērtēšanas process IAC ir pārredzams un atbilstīgs?

4.a JAUTĀJUMS. Ja nē, ko varētu uzlabot? (Skatiet **2. izcēlumu**)

Jā	11	91,7 %
Nē	0	0,0 %
Nav attiecināms	1	8,3 %
KOPĀ	12	100,0 %

5. JAUTĀJUMS. Vai jūsu organizācijā ir nošķirta monetārās politikas iekšējā audita kārtība no uzraudzības funkciju revīzijas kārtības?

Jā	4	33,3 %
Nē	3	25,0 %
Nav attiecināms	5	41,7 %
KOPĀ	12	100,0 %

5.a JAUTĀJUMS. Ja jā, vai šis nodalījums ietver vadību?

Jā	4	33,3 %
Nē	0	0,0 %
Nav attiecināms	8	66,7 %
KOPĀ	12	100,0 %

5.b JAUTĀJUMS. Ja jā, līdz kuram vadības līmenim (komandas vadītājs, nodaļas vadītājs, daļas vadītājs, direktors, valdes loceklis)?

KOMANDAS VADĪTĀJS	2	16,7 %
NODAĻAS VADĪTĀJS	2	16,7 %
DAĻAS VADĪTĀJS	0	0,0 %
DIREKTORS	0	0,0 %
VALDES LOCEKLIS	0	0,0 %
Nav attiecināms	8	66,7 %
KOPĀ	12	100,0 %

5.c JAUTĀJUMS. Ja nē, vai ir paredzēti noteikumi par kopējiem pakalpojumiem šajā kontekstā?

Jā	1	8,3 %
Nē	1	8,3 %
Nav attiecināms	10	83,3 %
KOPĀ	12	100,0 %

6. JAUTĀJUMS. Cik daudz cilvēku uz 100 pilnslodzes ekvivalentiem no jūsu organizācijas banku uzraudzības darbiniekiem veic iekšējā audita funkciju? Vidējais skaits ir 1,59 uz 100 pilnslodzes ekvivalentiem. Skaitļi būtiski atšķiras, tādēļ, balstoties uz saņemtajiem datiem, nevar izdarīt precīzu secinājumu.

2. izcēlums. Iekšējo revidentu komiteja

Gandrīz visas valstu kompetentās iestādes ir apmierinātas ar IAC darbu saistībā ar banku uzraudzību, lai gan dažas iestādes norādīja uz riskiem iekšējās revīzijas procesā. Piemēram, viena valsts kompetentā iestāde minēja risku, ka darbinieku ierobežotā nodrošinājuma dēļ mazākās valstu kompetentās iestādēs noteiktais tvērums un revīzijas uzdevumi var netikt īstenoti paredzētajā termiņā un/vai aptvērumā, savukārt cita iestāde puda viedokli, ka nepārtrauktajām VUM revīzijām ir plašs mērķis un tajās netiek pilnībā ņemta vērā atsevišķu valstu kompetento iestāžu specifika, tāpēc vajadzīgi lielāki revīzijas resursi nekā plānots.

Attiecībā uz uzlabojumiem atsevišķas valstu kompetentās iestādes norādīja uz šādiem aspektiem:

- katras revīzijas tvērums, termiņš un laiks ir jāapsver un jāpaziņo savlaicīgāk un efektīvāk, lai nodrošinātu revīzijas labāku plānošanu un sagatavošanos tai vietējā līmenī;
- skaidrs un precīzs revīzijas tvērums ir jānosaka pirms praktiskā darba sākšanas, it sevišķi situācijās, kad vairākas revīzijas komandas no dažādu valstu kompetentajām iestādēm vienlaikus uzsāk revīzijas uzdevumu un kad tām ir jāsasniedz kopīgi mērķi; pretējā gadījumā attiecībā uz revīzijas uzdevumiem VUM līmenī saglabājas risks, ka dažādu revīzijas komandu iegūtie rezultāti būs pārāk atšķirīgi;
- revīzijas darba grupām ir IAC jāsniedz vairāk informācijas par resursu sadali, lai uzlabotu revīziju izlasi.

3. Kopējās uzraudzības komandas

1. JAUTĀJUMS. Vai jūsu organizācijas pašreizējais darbinieku nodrošinājums atbilst valsts kompetentās iestādes prasībām attiecībā uz KUK darbinieku nodrošinājumu?

Jā	8	66,7 %
Nē	2	16,7 %
Nav attiecināms	2	16,7 %
KOPĀ	12	100,0 %

2. JAUTĀJUMS. Vai, jūsuprāt, KUK (ietverot gan ECB, gan valstu kompetento iestāžu darbiniekus) ir pietiekams darbinieku nodrošinājums katrai bankai jūsu valstī, lai efektīvi uzraudzītu nozīmīgas iestādes?

2.a JAUTĀJUMS. Ja nē, vai šo trūkumu rada valstu kompetento iestāžu darbinieku nepietiekamība? ECB darbinieku trūkums? Vai gan ECB, gan valstu kompetento iestāžu darbinieku trūkums?

Jā	6	50,0 %
Nē	4	33,3 %
Nav attiecināms	2	16,7 %
KOPĀ	12	100,0 %

3. JAUTĀJUMS. Kāds ir jūsu kopējais uzraudzības darbinieku skaits? (**Atbildes netiek atklātas**)

4. JAUTĀJUMS. Cik liels skaits jūsu organizācijas darbinieku pašlaik ir norīkoti KUK (kopējie pilnslodzes ekvivalenti)? Vidējais skaits ir 59,47 darbinieki, kas norīkoti KUK.

5. JAUTĀJUMS. Vai esat saskārušies ar grūtībām saistībā ar kvalificētu un pieredzējušu darbinieku pieņemšanu darbā banku neklātienēs uzraudzībai?

Jā	5	41,7 %
Nē	6	50,0 %
Nav attiecināms	1	8,3 %
KOPĀ	12	100,0 %

6. JAUTĀJUMS. Cik lielu skaitu uzraudzības darbinieku plānojat pieņemt darbā nākamo 3 gadu laikā, lai nodrošinātu adekvātu darbinieku skaitu paredzētajām KUK personāla vajadzībām? (**Atbildes netiek atklātas**)

7. JAUTĀJUMS. Vai ECB ir jebkad noraidījusi kandidātu, ko jūsu organizācija ir nominējusi KUK?

Jā	0	0,0 %
Nē	12	100,0 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	12	100,0 %

8. JAUTĀJUMS. Vai jūsu organizācija pašlaik ir norīkojusi kādu uzraudzības darbinieku KUK kādai bankai, kam galvenais birojs neatrodas jūsu dalībvalstī?

Jā	9	75,0 %
Nē	3	25,0 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	12	100,0 %

8.a JAUTĀJUMS. Ja jā, cik lielu skaitu?

8.b JAUTĀJUMS. Ja jā, cik daudzās dažādās KUK?

Dati netiek atklāti. Kopumā pilnslodzes ekvivalentu skaits bija samērā mazs vai nulle, tomēr attiecīgo KUK skaits bija no 2 līdz 14.

9. JAUTĀJUMS. Vai jūsu organizācija pieprasa vai saņem jebkāda veida izpildes atgriezenisko saiti no KUK koordinatora vai kāda cita ECB darbinieka par jūsu KUK strādājošo darbinieku darbības rezultātiem?

Jā	8	66,7 %
Nē	2	16,7 %
Nav attiecināms	2	16,7 %
KOPĀ	12	100,0 %

9.a JAUTĀJUMS. Ja jā, vai šo atgriezenisko saiti ņem vērā, jūsu organizācijas vadībai pārbaudot jūsu KUK strādājošo darbinieku darbības rezultātus?

Jā	2	16,7 %
Nē	4	33,3 %
Nav attiecināms	6	50,0 %
KOPĀ	12	100,0 %

10. JAUTĀJUMS. Vai jūs daļēji, pilnībā vai vispār publicējat un izmantojat EBI jautājumus un atbildes saziņā ar bankām?

PILNĪBĀ	7	58,3 %
DAĻĒJI	4	33,3 %
NEMAZ	1	8,3 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	12	100,0 %

10.a JAUTĀJUMS. Ja jūs šos jautājumus publicējat tikai daļēji, vai jūsu valsts kompetentajā iestādē pastāv skaidrs lēmumu pieņemšanas process par to, kurus jautājumus un atbildes izmantot praksē un kurus ne?

Jā	1	8,3 %
Nē	2	16,7 %
Nav attiecināms	9	75,0 %
KOPĀ	12	100,0 %

11. JAUTĀJUMS. Vai informācijas plūsma no ECB par principiāliem jautājumiem (piemēram, kā praksē izmantot EBI jautājumus un atbildes vai tos neizmantot) ir netraucēta, proti, vai tiek savlaicīgi saņemta skaidra atbilde?

Jā	2	16,7 %
Nē	5	41,7 %
Nav attiecināms	5	41,7 %
KOPĀ	12	100,0 %

11.a JAUTĀJUMS. Cik dienās vidēji saņemat atbildi uz šādu jautājumu (varat norādīt arī diapazonu)? Atbildes bija — no dažām darbadienām līdz vairākiem mēnešiem.

11.b JAUTĀJUMS. Ko varētu darīt, lai uzlabotu situāciju, ja, jūsuprāt, tā ir neapmierinoša? (Skatiet **3. izcēlumu**).

3. izcēlums. Kopējās uzraudzības komandas

Attiecībā uz iespējamiem uzlabojumiem valstu kompetentās iestādes ieteica:

- palielināt horizontālo darbinieku skaitu, kas strādā pie banku iekšējo modeļu (uz iekšējiem reitingiem balstītas pieejas (*IRB*), attīstītās mērīšanas pieejas (*AMA*)) analīzes un saistītiem uzdevumiem (piemēram, būtisku modeļu atjauninājumu apstiprināšanas);
- pieņemt darbā lielāku skaitu papildu darbinieku, samazināt to uzdevumu skaitu, kuri pārklājas, samazināt papildu valstu kompetento iestāžu uzdevumu skaitu;
- nodrošināt sarakstu ar galvenajām kontaktpersonām konkrētos jautājumos, lai būtu vieglāk noteikt, pie kā vērsties ar jautājumiem;
- ieviest strukturētāku procesu visu attiecīgo ECB/EBI standartu īstenošanai, izmantojot IT rīku, lai konsolidētu visus attiecīgos standartus, kas attiecas uz KUK (politikas nostājas utt.), *jo starp dažādām KUK joprojām pastāv lielas darba atšķirības*;
- izveidot lielāku ekspertu kopumu horizontālajā *DGMS IV*, koncentrējot uzmanību tikai un vienīgi uz regulējuma interpretācijas jautājumiem, kā arī nodrošinot labāku saikni un vajadzīgās informācijas apmaiņu starp juridiskajiem ekspertiem Juridiskajā ģenerāldirektorātā un KUK *DGMS I* un *II*, *jo skaidru nostāju par regulatīviem principiem apmaiņa un saņemšana no ECB ir izrādījusies laikietilpīga un neefektīva*;
- pārbaudīt valstu kompetento iestāžu KUK darbinieku darbības rezultātu novērtējumu.

4. Klātienes pārbaudes

1. JAUTĀJUMS. Vai pirms VUM izveides jūsu organizācija veica klātienes pārbaudes?

Jā	12	100,0 %
Nē	0	0,0 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	12	100,0 %

1.a JAUTĀJUMS. Ja jā, vai tās bija salīdzināmas (revīzijas metodoloģija, procedūras, dziļums) ar klātienes pārbaudēm, ko veic VUM ietvaros?)

Jā	9	75,0 %
Nē	2	16,7 %
Nav attiecināms	1	8,3 %
KOPĀ	12	100,0 %

1.b JAUTĀJUMS. Ja nē, lūdzu, norādiet galvenās atšķirības. Organizācijas, kas atbildēja, norādīja, ka atšķirās pārbaudes ilgums un dziļums (ilgāka un intensīvāka).

2. JAUTĀJUMS. Vai jūsu organizācijā klātienes pārbaūžu nodaļa ir nodalīta no neklātienes nodaļas (t. i., neklātienē un uz vietas strādā dažādi cilvēki)?

Jā	9	75,0 %
Nē	3	25,0 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	12	100,0 %

3. JAUTĀJUMS. Cik liels skaits jūsu organizācijas klātienes pārbaūžu inspektoru (pilnslodzes ekvivalenti) ir norīkoti nozīmīgu kredītiestāžu pārbaudēm? (**Atbildes netiek atklātas**)

4. JAUTĀJUMS. Cik liels skaits jūsu organizācijas klātienes pārbaūžu inspektoru (pilnslodzes ekvivalenti) ir norīkoti mazāk nozīmīgu kredītiestāžu pārbaudēm? (**Atbildes netiek atklātas**)

5. JAUTĀJUMS. Vai klātienes pārbaudēm mazāk nozīmīgās bankās jūs izmantojat ārējos pakalpojumu sniedzējus, piemēram, privātus revīzijas uzņēmumus?

Jā	1	8,3 %
Nē	10	83,3 %
Nav attiecināms	1	8,3 %
KOPĀ	12	100,0 %

6. JAUTĀJUMS. Vai ārējs pakalpojumu sniedzējs var būt misijas vadītājs šādu revīziju ietvaros?

Jā	2	16,7 %
Nē	5	41,7 %
Nav attiecināms	5	41,7 %
KOPĀ	12	100,0 %

7. JAUTĀJUMS. Vai pēc VUM ieviešanas jūsu rīcībā ir pietiekami resursi klātienes pārbaudēm?

7.a JAUTĀJUMS. Ja nē, kādi papildu resursi ir jums vajadzīgi (pilnslodzes ekvivalenti un prasmes)? **(Atbildes netiek atklātas)**

Jā	8	66,7 %
Nē	3	25,0 %
Nav attiecināms	1	8,3 %
KOPĀ	12	100,0 %

8. JAUTĀJUMS. Vai jūsu organizācija ir noteikusi minimālās prasības attiecībā uz klātienes pārbaudes inspektora vai misijas vadītāja kvalifikāciju?

8.a JAUTĀJUMS. Ja jā, lūdzu, norādiet tās.

Jā	9	75,0 %
Nē	1	8,3 %
Nav attiecināms	2	16,7 %
KOPĀ	12	100,0 %

9. JAUTĀJUMS. Saskaņā ar uzraudzības rokasgrāmatu (6.4.15. nodaļa) klātienes pārbaūžu konstatējumi ir jāiedala kategorijās. Vai ECB jūsu organizācijai sniedz atbilstīgus norādījumus par iedalīšanu kategorijās?

Jā	9	75,0 %
Nē	2	16,7 %
Nav attiecināms	1	8,3 %
KOPĀ	12	100,0 %

10. JAUTĀJUMS. Vai kopš VUM izveides jūsu organizācija ir veikusi *ad-hoc* pārbaudes attiecībā uz mazāk nozīmīgām bankām?

Jā	8	66,7 %
Nē	4	33,3 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	12	100,0 %

11. JAUTĀJUMS. Saskaņā ar pašreizējo regulējumu valstu kompetento iestāžu izmaksas saistībā ar atalgojumu par nozīmīgu kredītiestāžu pārbaudēm netiek atlīdzinātas. Vai, jūsuprāt, šī prakse ir jāmaina?

11.a JAUTĀJUMS. Ja jā, kā tā ir jāmaina?

Lielākajā daļā atbilžu minēja pārrobežu misiju izmaksu (tostarp algu) atlīdzināšanu.

Jā	5	41,7 %
Nē	2	16,7 %
Nav attiecināms	5	41,7 %
KOPĀ	12	100,0 %

12. JAUTĀJUMS. Vai pirms VUM izveides jūsu organizācija izmantoja ārējo revidentu pakalpojumus, lai veiktu klātienes pārbaudes?

Jā	3	25,0 %
Nē	9	75,0 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	12	100,0 %

12.a JAUTĀJUMS. Ja jā, vai kādas no šīm pārbaudēm vadīja ārējie revidenti?

Jā	2	16,7 %
Nē	2	16,7 %
Nav attiecināms	8	66,7 %
KOPĀ	12	100,0 %

13. JAUTĀJUMS. Kopumā ņemot, ko varētu uzlabot klātienes pārbaūžu jomā? (Skatiet **4. izcēlumu**)

14. JAUTĀJUMS. Vai jūs efektīvi izmantojat *IMAS* uzraudzībai uz vietas?

14.a JAUTĀJUMS. Ja jā, kāds ar IT saistītā darba īpatsvars (% no kopējā apjoma) tiek faktiski paveikts *IMAS*? Atbildes bija ļoti atšķirīgas, proti, no *IMAS* neizmantošanas vispār līdz tās ļoti regulārai izmantošanai; ņemot vērā to, ka atbildes tika sniegtas teksta veidā, nebija iespējams izdarīt skaidrus secinājumus.

Jā	5	41,7 %
Nē	4	33,3 %
Nav attiecināms	3	25,0 %
KOPĀ	12	100,0 %

4. izcēlums. Klātienes pārbaudes

Attiecībā uz uzlabojumiem atsevišķas valstu kompetentās iestādes norādīja uz šādiem aspektiem:

- tehnisko aspektu uzlabojumi saistībā ar klātienes misiju organizēšanu nozīmīgās iestādēs;
- metodoloģijas pieejām nozīmīgu un mazāk nozīmīgu iestāžu klātienes pārbaudēm jābūt vienlīdzīgām, lai izvairītos no papildu sloga klātienes pārbaūžu inspektoriem un nodrošinātu, ka pārbaudes visās bankās veic vienādi;
- klātienes pārbaūžu metodoloģijas turpmāka izstrāde, lai uzlabotu pieejas konsekvensi visās jurisdikcijās, *jo misijas joprojām īsteno, balstoties uz katras valsts iepriekšējo pieredzi, un valstu prakses pieejas klātienes pārbaūžu jomā ir ārkārtīgi atšķirīgas;*
- ECB mērķtiecīgāka atgriezeniskā saite gan par pašu misiju, gan pārbaudes ziņojumu;
- plašākas apmācības un tehniskais atbalsts no COI;
- plānošanas procesa uzlabojumi, jo dalības uzaicinājumi netiek publicēti pietiekami savlaicīgi, tādēļ dalību uz vietas nav iespējams saskaņot ar citiem pienākumiem. *Dalību pārrobežu misijās apgrūtina to nepastāvīgums tvērums, vajadzīgā inspektoru prasmju kopuma, kā arī šādam projektam piešķirto līdzekļu ziņā.*

Uzraudzīto iestāžu apsekojums

Saistībā ar VUM revīziju Eiropas Revīzijas palāta sazinājās ar visām nozīmīgajām Eiropas bankām, ko tieši uzrauga VUM ietvaros, lai uzzinātu to viedokļus par to, cik sekmīgi VUM kā vienots uzraudzītājs ir īstenojis savu pilnvaru svarīgākajos elementus. Eiropas Revīzijas palāta nerevidēja sniegto informāciju, un šī informācija ir šeit atspoguļota, lai sniegtu līdzsvarotu ziņojumu, kurā ņemti vērā ieinteresēto personu viedokļi par revīzijai izraudzītajām jomām.

1. Pārskatbildības noteikumi (jā vai nē)

1. JAUTĀJUMS. Vai, jūsu prātā, pašreizējā ECB iedibinātā atgriezeniskās saites kārtība (piemēram, sabiedriskā apspriešana par ECB regulām, VUM regulējumu, uzraudzības finanšu informācijas paziņošanu, uzraudzības maksām, izvēles iespēju un rīcības brīvības izmantošanu) atbilst jūsu vajadzībām, lai pieprasītu banku viedokļus par VUM uzraudzību?

Jā	42	60,9 %
Nē	27	39,1 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	69	100,0 %

2. JAUTĀJUMS. Ja nē, ko varētu uzlabot? (Skatiet **1. izcēlumu**).

3. JAUTĀJUMS. Vai, jūsu prātā, ir tādas vispārējās uzraudzības darbību jomas, kurās būtu jāīsteno apspriešana, bet kurās tas netiek darīts (piemēram, regulāri apsekojumi par finanšu iestāžu viedokli attiecībā uz uzraudzības darbību efektivitāti un lietderību, kā tas ir Kanādā un Austrālijā)?

Jā	33	47,8 %
Nē	35	50,7 %
Nav attiecināms	1	1,4 %
KOPĀ	69	100,0 %

4. JAUTĀJUMS. Ja jā, lūdzu, nosauciet attiecīgās jomas (skatiet **1. izcēlumu**).

1. izcēlums. Pārskatbildības noteikumi

Attiecībā uz uzlabojumiem atsevišķas bankas ieteica ECB:

- pārskatīt apspriešanās kārtību (piemēram, apspriešanās periodu ilgumu);
- labāk saskaņot apspriešanās, lai pielāgotos ierobežotajiem resursiem, un paplašināt to tvērumu, piemēram, ietverot tehniskus jautājumus (*SREP* metodoloģija, kapitāla definīcijas, granularitāte);
- paredzēt strukturētāku un vispusīgāku atgriezeniskās saites kārtību ar finanšu iestādēm, veicot, piemēram, apsekojumus par šo iestāžu novērtējumu attiecībā uz uzraudzības darbību efektivitāti un lietderību.

2. Pārredzamība (lūdzu, novērtējiet no 1 līdz 5 vai norādiet, ka nav attiecināms)

5. JAUTĀJUMS. Vai saņemat pietiekamu informāciju par *SREP* procesu un *SREP* rezultātiem (skalā no 1 līdz 5; 1 = ļoti vispusīga; 3 = proporcionāla; 5 = ierobežota informācija)?

1	4	5,8 %
2	7	10,1 %
3	22	31,9 %
4	30	43,5 %
5	5	7,2 %
Nav attiecināms	1	1,4 %
KOPĀ	69	100,0 %

6. JAUTĀJUMS. Izmantojot skalu no 1 līdz 5 (1 = izcila; 5 = vāja), kā jūs vērtētu jūsu rīcībā esošās informācijas kvalitāti par procedūrām, kas izriet no uzraudzības rokasgrāmatas un kas attiecas uz jūsu ikdienas sadarbību ar uzraudzītāju?

1	2	2,9 %
2	13	18,8 %
3	32	46,4 %
4	15	21,7 %
5	5	7,2 %
Nav attiecināms	2	2,9 %
KOPĀ	69	100,0 %

7. JAUTĀJUMS. Runājot par ECB pieņemtajiem lēmumiem attiecībā uz jūsu kredītiestādi, kāds ir jūsu apmierinātības līmenis saistībā ar piekļuvi attiecīgajai informācijai, lai izprastu lēmumu pamatojumu/rezultātu (1 = ļoti apmierināta; 5 = pilnībā neapmierināta; nav attiecināms)?

1	4	5,8 %
2	16	23,2 %
3	26	37,7 %
4	22	31,9 %
5	1	1,4 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	69	100,0 %

8. JAUTĀJUMS. Vai paziņojumā, ko jūsu kredītiestādei nosūta par ECB plāniem pieņemt uzraudzības lēmumu, ir ietverta skaidra informācija par lēmuma pieņemšanas juridisko pamatojumu un pamatojumu pēc būtības (1 = ļoti skaidra; 5 = vispār nav skaidra; nav attiecināms)?

1	13	18,8 %
2	15	21,7 %
3	28	40,6 %
4	10	14,5 %
5	2	2,9 %
Nav attiecināms	1	1,4 %
KOPĀ	69	100,0 %

9. JAUTĀJUMS. Kādi svarīgākie jautājumi, ja tādi ir, ECB ir jārisina, lai uzlabotu pārredzamību? (Skatiet **2. izcēlumu**).

2. izcēlums. Pārredzamība

Attiecībā uz uzlabojumiem atsevišķas bankas ieteica ECB:

- sniegt plašāku informāciju par VUM uzraudzības rokasgrāmatu, tostarp informāciju par *SREP* procesu, metodoloģiju, kā arī sniegt galīgā rezultāta skaidrojumu;
- labāk pamatot uzraudzības lēmumus.

3. Pārvaldība (jā vai nē, nav attiecināms)

10. JAUTĀJUMS. Runājot par lēmumiem, kas attiecas uz jūsu kredītiestādi, vai jums pietiekami savlaicīgi paziņo par ECB plāniem pieņemt uzraudzības lēmumu (lai varētu noorganizēt uzklauššanu)?

Jā	54	78,3 %
Nē	6	8,7 %
Nav attiecināms	9	13 %
KOPĀ	69	100,0 %

11. JAUTĀJUMS. Vai, jūsu prāt, uzklauššanas rezultāts (t. i., sanāksmes laikā pausto galveno komentāru novērtējums) tika pienācīgi ņemts vērā ECB galīgajā uzraudzības lēmumā vai dokumentā, kas pievienots galīgajam lēmumam?

Jā	23	33,3 %
Nē	25	36,2 %
Nav attiecināms	21	30,4 %
KOPĀ	69	100,0 %

12. JAUTĀJUMS. Vai ir bijuši tādi uzraudzības lēmumi par jūsu kredītiestādi, kuru gadījumā ECB, jūsu prāt, jums neatbilstīgi liedza tiesības tikt uzklauštiem?¹

Jā	3	4,3 %
Nē	51	73,9 %
Nav attiecināms	15	21,7 %
KOPĀ	69	100,0 %

13. JAUTĀJUMS. Ko varētu darīt, lai vēl vairāk uzlabotu iepriekš minētajos jautājumos risinātos pārvaldības aspektus? (Skatiet **3. izcēlumu**).

3. izcēlums. Pārvaldība

Attiecībā uz uzlabojumiem atsevišķas bankas ieteica ECB:

- paplašināt uzraudzības dialogu ar bankām;
- uzlabot atsaucību uz banku ierosinātajiem jautājumiem.

1 Divas no bankām, kas sniedza apstiprinošu atbildi, atsaucās uz 2014. gada stresa testiem, kurus pabeidza pirms 2014. gada 4. novembra. Viena banka nesniedza nekādu precīzu informāciju.

4. Proporcionalitātes princips

14. JAUTĀJUMS. Vai, jūsuprāt, iekšējās pārvaldības prasību un atveseļošanas plānu (ja tādi ir) nosacījumi, procesi un mehānismi ir proporcionāli jūsu darbības modelim raksturīgo risku būtībai, šo risku sarežģītībai, kā arī jūsu iestādes darbību lielumam, sistēmiskam nozīmīgumam, apmēram un sarežģītībai?

Jā	35	50,7 %
Nē	32	46,4 %
Nav attiecināms	2	2,9 %
KOPĀ	69	100,0 %

15. JAUTĀJUMS. Ja nē, lūdzu, norādiet, kuri, jūsuprāt, ir neproporcionāli nosacījumi. (Skatiet **4. izcēlumu**).

16. JAUTĀJUMS. Vai, jūsuprāt, dažādās atšķirīgās datu kopas (t. i., pilns *FINREP*, vienkāršoto uzraudzības finanšu ziņojumu, pārmērīgi vienkāršoto uzraudzības finanšu ziņojumu un uzraudzības finanšu ziņojumu datu aspekti uzraudzības finanšu informācijas paziņošanai) adekvāti atspoguļo proporcionalitātes principu?

Jā	26	37,7 %
Nē	39	56,5 %
Nav attiecināms	4	5,8 %
KOPĀ	69	100,0 %

17. JAUTĀJUMS. Vai, jūsuprāt, to ziņojumu tvērums un regularitāte, kurus sniedz par pašu kapitāla prasībām un finanšu informāciju saskaņā ar *CCR 99*. pantu, ir proporcionāli jūsu iestādes raksturam?

Jā	56	81,2 %
Nē	8	11,6 %
Nav attiecināms	5	7,2 %
KOPĀ	69	100,0 %

18. JAUTĀJUMS. Vai, jūsuprāt, to ziņojumu tvērums un regularitāte, kurus sniedz par likviditāti un saistībā ar stabila finansējumu prasību, ir proporcionāli jūsu iestādes raksturam?

Jā	43	62,3 %
Nē	22	31,9 %
Nav attiecināms	4	5,8 %
KOPĀ	69	100,0 %

19. JAUTĀJUMS. Vai, jūsuprāt, to ziņojumu tvērums un regularitāte, kurus sniedz par *COREP*, ir proporcionāli jūsu iestādes raksturam?

Jā	54	78,3 %
Nē	10	14,5 %
Nav attiecināms	5	7,2 %
KOPĀ	69	100,0 %

20. JAUTĀJUMS. Vai, jūsuprāt, citas uzraudzības ziņošanas prasības, piemēram, iepriekšējos jautājumos minētās prasības, rada neproporcionālu administratīvo slogu bankām?

Jā	52	75,4 %
Nē	17	24,6 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	69	100,0 %

21. JAUTĀJUMS. Ja jā, tieši kuras prasības, jūsuprāt, ir apgrūtināošas? Lūdzu, konkrēti norādiet, kuras jomas ir īpaši apgrūtināošas un kādus uzlabojumus varētu ieviest (skatiet **4. izcēlumu**).

22. JAUTĀJUMS. Vai, jūsuprāt, uzraudzības ziņojumu prasību īstenošanas termiņi ir saprātīgi?

Jā	29	42,0 %
Nē	40	58,0 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	69	100,0 %

23. JAUTĀJUMS. Vai, jūsuprāt, ECB piemērotā uzraudzības maksa jūsu iestādei ir proporcionāla jūsu iestādes nozīmīgumam un riska profilam?

Jā	30	43,5 %
Nē	32	46,4 %
Nav attiecināms	7	10,1 %
KOPĀ	69	100,0 %

24. JAUTĀJUMS. Ja nē, ko varētu uzlabot saistībā ar uzraudzības maksām un to aprēķināšanas metodoloģiju (piemēram, tādi faktori kā kopējie aktīvi un riska profili)? (Skatiet **4. izcēlumu**).

4. izcēlums. Proporcionalitāte

Attiecībā uz uzlabojumiem atsevišķas bankas ieteica ECB:

- novērst jebkādu datu ziņošanas pieprasījumu pārklāšanos un uzlabot koordināciju ar citām iestādēm (piemēram, EBI); koordinācijas trūkuma dēļ dažādos formātos un veidnēs, iespējams, tiek pieprasīta viena un tā pati informācija;
- pārskatīt, vai datu ziņošanas pieprasījumos ir piemērots proporcionalitātes princips (piemēram, īslaicīgs pasākums (*STE*), ziņojumu sadrumstalotība);
- pārvērtēt datu ziņošanas prasību būtiskumu, regularitāti un termiņus;
- pārvērtēt VUM uzraudzības maksas aprēķināšanu, piemēram, vai uzraudzības maksa joprojām tiek maksāta valstu kompetentajām iestādēm.

5. Klātienes pārbaudes

25. JAUTĀJUMS. Izmantojot skalu no 1 (= ļoti laba) līdz 5 (= ļoti zema), kā jūs vērtētu VUM ietvaros veikto klātienes pārbauhu kvalitāti, ņemot vērā to, cik vispusīgi tika aptverts revidētais priekšmets?

1	7	10,1 %
2	29	42,0 %
3	14	20,3 %
4	4	5,8 %
5	0	0,0 %
Nav attiecināms	15	21,7 %
KOPĀ	69	100,0 %

26. JAUTĀJUMS. Izmantojot skalu no 1 (= ļoti laba) līdz 5 (= ļoti zema), kā jūs vērtētu VUM ietvaros veikto klātienes pārbauhu kvalitāti, ņemot vērā svarīgāko risku risināšanu saistībā ar formalitātēm?

1	5	7,2 %
2	15	21,7 %
3	24	34,8 %
4	6	8,7 %
5	0	0,0 %
Nav attiecināms	19	27,5 %
KOPĀ	69	100,0 %

27. JAUTĀJUMS. Kam tiek adresēti klātienes pārbauhu ziņojumi pēc VUM izveides? Uzraudzības valdei, Revīzijas komitejai, kredītiestādes valdei vai citam adresātam?

28. JAUTĀJUMS. Kādi uzlabojumi/lielas izmaiņas ir ieviestas salīdzinājumā ar klātienes pārbaudēm pirms VUM ieviešanas un kur, jūsuprāt, vēl būtu iespējami uzlabojumi? (Skatiet **5. izcēlumu**).

29. JAUTĀJUMS. Pārbaudes ziņojuma konstatējumi un ieteikumi nav iedalīti būtiskuma līmeņa kategorijās. Vai, balstoties uz sniegtajiem skaidrojumiem, jūs spējat noteikt, kuriem konstatējumiem ir jāpiešķir prioritāte un cik tie ir būtiski? (Skatiet **5. izcēlumu**)

UZRAUDZĪBAS VALDEI	5
REVĪZIJAS KOMITEJAI	1
VALDEI	33
CITAM ADRESĀTAM	1
VALDEI UN UZRAUDZĪBAS VALDEI	2
VISIEM NOSAUKTAJIEM	2
Nav attiecināms	25
KOPĀ	69

30. JAUTĀJUMS. Vai pārbaudes ziņojuma konstatējumi ir saprotami izskaidroti un vai jums ir skaidrs, kā tos risināt?

Jā	41	59,4 %
Nē	7	10,1 %
Nav attiecināms	21	30,4 %
KOPĀ	69	100,0 %

31. JAUTĀJUMS. Vai jums deva iespēju saprātīgā termiņā iesniegt komentārus par klātienes pārbaudes ziņojuma projektu un to apspriest ar klātienes pārbaudes komandu?

Jā	46	66,7 %
Nē	4	5,8 %
Nav attiecināms	19	22,7 %
KOPĀ	69	100,0 %

5. izcēlums. Klātienes pārbaudes

Attiecībā uz uzlabojumiem atsevišķas bankas ieteica ECB:

- klātienes pārbažu konstatējumus iedalīt būtiskuma līmeņu kategorijās, lai būtu iespējama prioritāšu noteikšana;
- uzlabot klātienes pārbažu nosacījumus, piemēram, ātrāk sagatavojot galīgos ziņojumus un ieteikumus, un *bankām dot vairāk laika, lai sagatavotos pirmslīgšanas sanāksmēm.*

6. Kopējās uzraudzības komandas

32. JAUTĀJUMS. Vai ir iedibināts skaidrs saziņas kanāls starp jūsu iestādi un VUM kopējo uzraudzības komandu, kas atbildīga par jūsu iestādes uzraudzību?

Jā	65	94,2 %
Nē	4	5,8 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	69	100,0 %

33. JAUTĀJUMS. Ja jā, kurš KUK loceklis ir jūsu pirmā kontaktpersona? (Lūdzu, norādiet amatu, nevis personas vārdu un uzvārdu, piemēram, KUK koordinators, valsts kompetentās iestādes darbinieks utt.)

KUK KOORDINATORS	38
VALSTS KOMPETENTĀ IESTĀDE	5
KUK KOORDINATORS UN VALSTS KOMPETENTĀ IESTĀDE	11
KUK KOORDINATORS VAI VALSTS KOMPETENTĀ IESTĀDE	3
ATKARĪBĀ NO JAUTĀJUMA	6
Nav attiecināms	6
KOPĀ	69

34. JAUTĀJUMS. Vai jūsu iestāde var vienmēr sazināties ar KUK locekļiem jūsu iestādes izvēlētajā valodā?

35. JAUTĀJUMS. Ja nē, lūdzu, aprakstiet attiecīgās problēmas un ko varētu uzlabot? (Skatiet **6. izcēlumu**).

Jā	57	82,6 %
Nē	11	15,9 %
Nav attiecināms	1	1,4 %
KOPĀ	69	100,0 %

36. JAUTĀJUMS. Vai kopējā uzraudzības komanda organizē sanāksmes uz vietas ar jūsu iestādes vadību?

Jā	67	97,1 %
Nē	2	2,9 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	69	100,0 %

37. JAUTĀJUMS. Ja šādas sanāksmes notiek, kāda kopumā ir sanāksmju regularitāte un ilgums (lūdzu, norādiet sanāksmju skaitu gadā).

>12	9
10-12	11
8-9	3
6-7	6
4-5	20
2-3	7
1	2
ATKARĪGS NO SITUĀCIJAS	3
Nav attiecināms	8
KOPĀ	69

38. JAUTĀJUMS. Vai šāds sanāksmju biežums ir 1= pārmērīgs; 2= atbilstīgs; 3= nepietiekams?

1	13	18,8 %
2	56	81,2 %
3	0	0,0 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	69	100,0 %

39. JAUTĀJUMS. Vai šāds sanāksmju ilgums ir 1= pārmērīgs; 2= atbilstīgs; 3= nepietiekams?

1	6	8,7 %
2	62	89,9 %
3	1	1,4 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	69	100,0 %

40. JAUTĀJUMS. Vai KUK koordinators vienmēr piedalās šādās sanāksmēs?

Jā	52	75,4 %
Nē	17	24,6 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	69	100,0 %

41. JAUTĀJUMS. Izmantojot skalu no 1 (= ļoti laba) līdz 5 (= ļoti zema), kā jūs vērtētu KUK neklātienes uzraudzības kvalitāti VUM ietvaros? Ja jums nav bijusi pietiekama saskare, lai to novērtētu, lūdzu atzīmējiet „nav attiecināms”.

1	4	5,8 %
2	30	43,5 %
3	23	33,3 %
4	8	11,6 %
5	0	0,0 %
Nav attiecināms	4	5,8 %
KOPĀ	69	100,0 %

42. JAUTĀJUMS. Vai neklātienes uzraudzības kvalitāte ir 1= uzlabojusies; 2= palikusi tāda pati; vai 3= pasliktinājusies salīdzinājumā ar uzraudzības režīmu pirms VUM?

43. JAUTĀJUMS. Ja atbildējāt, ka kvalitāte ir pasliktinājusies vai uzlabojusies, lūdzu, paskaidrojiet, kādā ziņā (skatiet **6. izcēlumu**).

1	23	33,3 %
2	34	49,3 %
3	8	11,6 %
Nav attiecināms	4	5,8 %
KOPĀ	69	100,0 %

44. JAUTĀJUMS. Vai neklātienes uzraudzības efektivitāte ir 1= uzlabojusies; 2= palikusi tāda pati; vai 3= pasliktinājusies salīdzinājumā ar uzraudzības režīmu pirms VUM?

45. JAUTĀJUMS. Ja atbildējāt, ka kvalitāte ir pasliktinājusies vai uzlabojusies, lūdzu, paskaidrojiet, kā (skatiet **6. izcēlumu**).

1	10	14,5 %
2	36	52,2 %
3	17	24,6 %
Nav attiecināms	6	8,7 %
KOPĀ	69	100,0 %

46. JAUTĀJUMS. Vai KUK locekļi ir pietiekami zinoši par jūsu iestādes konkrētajiem riskiem un raksturīgajām pazīmēm (runājot par locekļiem, kurus esat satikuši)?

Jā	57	82,6 %
Nē	12	17,4 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	69	100,0 %

47. JAUTĀJUMS. Vai SREP komandas skaidrojumi (piemēram, skaidrojumi divpusēju diskusiju ietvaros) ļauj jums izprast, kuri kvalitātes un kvantitātes faktori ietekmē jūsu SREP rezultātu?

Jā	36	52,2 %
Nē	32	46,4 %
Nav attiecināms	1	1,4 %
KOPĀ	69	100,0 %

48. JAUTĀJUMS. Ja pie KUK vērsāties ar jautājumiem, vai saņemat atbildes saprātīgā termiņā?

Jā	55	79,7 %
Nē	14	20,3 %
Nav attiecināms	0	0,0 %
KOPĀ	69	100,0 %

49. JAUTĀJUMS. Vai ir atzīmēti gadījumi, kad KUK adresēti jautājumi ir palikuši neatbildēti vai kad sniegtā atbilde ir bijusi nesaprotama?

Jā	18	26,1 %
Nē	50	72,5 %
Nav attiecināms	1	1,4 %
KOPĀ	69	100,0 %

50. JAUTĀJUMS. Vai no KUK saņemtās atbildes ir skaidras un saprātīgi pamatotas?

Jā	59	85,5 %
Nē	8	11,6 %
Nav attiecināms	2	2,9 %
KOPĀ	69	100,0 %

6. izcēlums. KUK

Attiecībā uz uzlabojumiem atsevišķas bankas ieteica ECB:

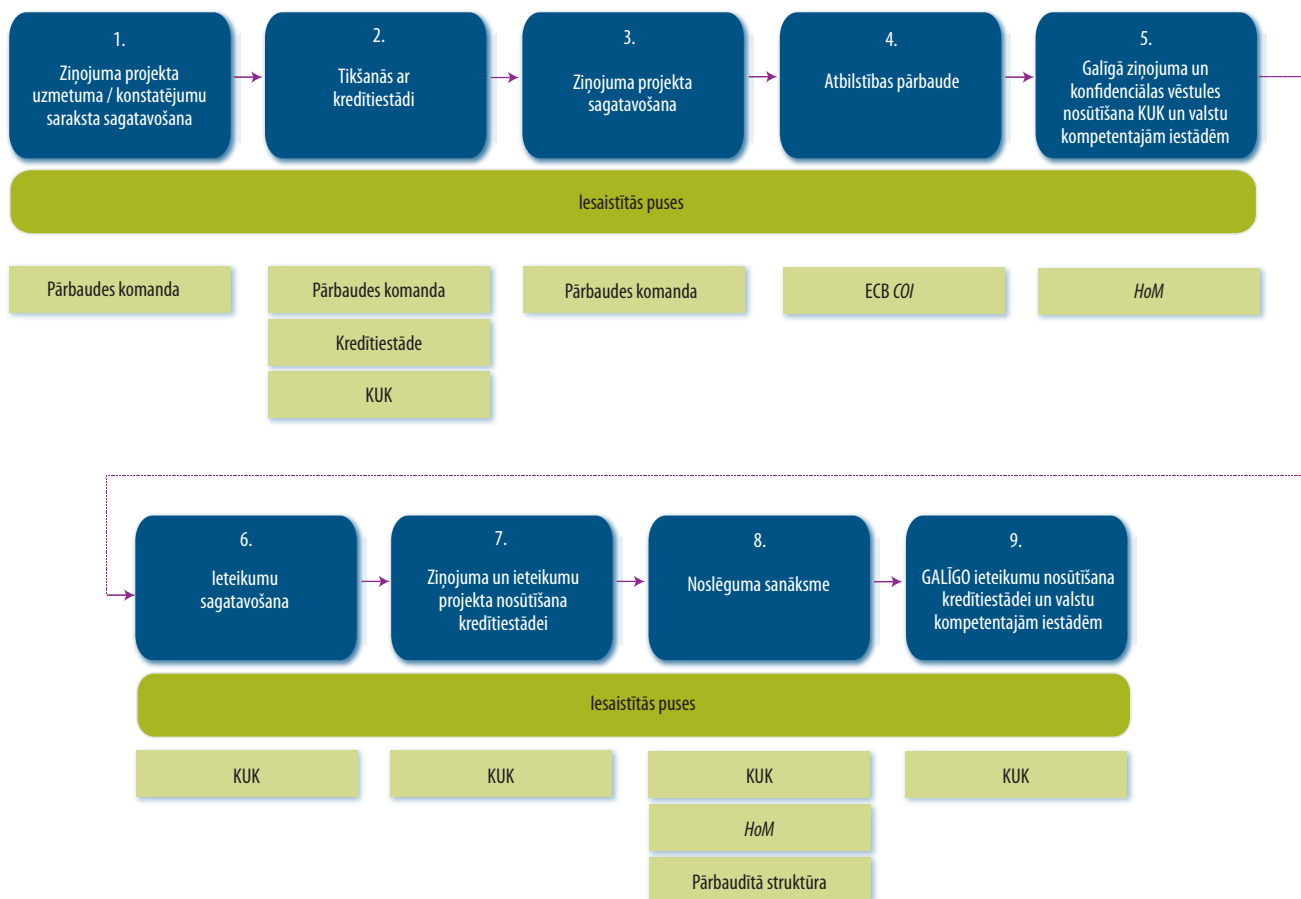
- atvieglot saziņu ar KUK to izvēlētajā (dzimtajā) valodā, piemēram, par tehniskiem jautājumiem; Piemēram, dažreiz dokumenti, kas bija bankas valsts valodā, tika pieprasīti angļu valodā, lai gan dažiem KUK locekļiem bija tāda pati valstspiederība; KUK koordinātoram un KUK locekļiem pietiekami jāpārzina iestādes izvēlētajā valoda, lai viņi spētu izlasīt un saprast informāciju;
- uzlabot koordināciju starp KUK locekļiem no ECB un valstu kompetentajām iestādēm. Piemēram, KUK pastāte ir pieejama tikai ECB locekļiem, bet ne valstu kompetento iestāžu locekļiem.

ECB pārskatatbildības Eiropas Parlamentam galvenie elementi

Regula (ES) Nr. 1024/2013, ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību	20. panta 1. punkts. ECB atbild par šīs regulas īstenošanu Parlamentam un Padomei.
	20. panta 3. punkts. ECB Uzraudzības valdes priekšsēdētājs publiski iesniedz pārskatu Parlamentam par to uzdevumu izpildi, kuri tai uzticēti ar šo regulu.
	20. panta 5. punkts. Pēc Parlamenta lūguma Uzraudzības valdes priekšsēdētājs piedalās noklausīšanās par ECB uzraudzības uzdevumu izpildi.
	20. panta 6. punkts. ECB mutiski vai rakstiski atbild uz jautājumiem, ko tai uzdod Parlaments (...).
	20. panta 8. punkts. Uzraudzības valdes priekšsēdētājs pēc lūguma rīko konfidenciālas slēgtas mutiskas diskusijas ar Parlamenta kompetentās komitejas priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietniekiem par tās uzraudzības uzdevumiem, ja šādas apspriedes ir vajadzīgas, lai īstenotu Parlamenta pilnvaras saskaņā ar LESD.
Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu un Eiropas Centrālo banku	20. panta 9. punkts. Gadījumos, kad Parlaments veic izmeklēšanu, ECB lojāli sadarbojas, ievērojot LESD.
	1. ECB katru gadu iesniedz Parlamentam pārskatu par to uzdevumu izpildi, kuri tai uzticēti ar Regulu (ES) Nr. 1024/2013. Uzraudzības valdes priekšsēdētājs sniedz Parlamentam paredzēto gada pārskatu atklātas uzklaušanās laikā.
	2. Pēc Parlamenta kompetentās komitejas pieprasījuma Uzraudzības valdes priekšsēdētājs piedalās parastajās atklātajās uzklaušanās par uzraudzības uzdevumu izpildi. Parlamenta kompetentā komiteja un ECB vienojas par divām šādām uzklaušanās sanāksmēm, kas jāriko nākamajā gadā, un nosaka to grafiku.
	3. Uzraudzības valdes priekšsēdētāju var arī aicināt piedalīties papildu <i>ad hoc</i> sanāksmēs, kurās notiek viedokļu apmaiņa ar Parlamenta kompetento komiteju par uzraudzības jautājumiem.
	4. Lai Parlaments varētu īstenot savas pilnvaras saskaņā ar LESD un Savienības tiesību aktiem, Parlamenta kompetentās komitejas priekšsēdētājs nepieciešamības gadījumā var pieprasīt rīkot īpašas konfidenciālas sanāksmes ar Uzraudzības valdes priekšsēdētāju, šādus pieprasījumus iesniedzot rakstveidā un norādot pamatojumu.
	5. Pēc Uzraudzības valdes priekšsēdētāja vai Parlamenta kompetentās komitejas priekšsēdētāja pamatota pieprasījuma un savstarpēji vienojoties, parastajās uzklaušanās sanāksmēs, viedokļu apmaiņas <i>ad hoc</i> sanāksmēs un konfidenciālajās sanāksmēs var piedalīties ECB pārstāvji Uzraudzības valdē vai uzraudzības uzdevumu izpildē iesaistītie vadošie darbinieki.
	6. Parastajās sanāksmēs, viedokļu apmaiņas <i>ad-hoc</i> sanāksmēs un konfidenciālajās sanāksmēs var apspriest visus VUM regulā ietvertos VUM darbības un funkciju aspektus.
	7. Konfidenciālajās sanāksmēs var piedalīties tikai Uzraudzības valdes priekšsēdētājs un Parlamenta kompetentās komitejas priekšsēdētājs un viņa vietnieki.
	8. ECB iesniedz Parlamenta kompetentajai komitejai vismaz visaptverošu un saturisku Uzraudzības valdes sanāksmes izklāstu, kas ļauj izprast apspriestos jautājumus un kam pievienots anotēts lēmumu saraksts.

Avots: Eiropas Revīzijas palāta.

Klātienes pārbaūžu ziņošanas procesa struktūra

Avots: ERP, pielāgots no ECB.

Kopsavilkums

ECB novērtē Eiropas Revīzijas palātas veikto darbu, kas palīdzēs turpmāk uzlabot VUM darbību. Taču ECB būtu vēlējusies, lai Eiropas Revīzijas palātas ziņojumā būtu skaidrāk atzīti nozīmīgākie sasniegumi saistībā ar VUM izveidi.

VUM ir nozīmīgs banku savienības elements, un tā izveide bija būtisks pīlārs, kas iezīmēja euro zonas krīzes haotiskākā posma beigas. ECB kopā ar valstu kompetentajām iestādēm (VKI) izveidoja VUM ārkārtīgi sarežģītos apstākļos un ļoti īsā laikā (nepilnos 13 mēnešos). Šo milzu pūļu rezultātā no 2014. gada 4. novembra bija iespējams pārņemt tiešu uzraudzību pār tobrīd 129 nozīmīgo uzraudzīto iestāžu grupām, kurās ietilpa aptuveni 1 200 uzraudzītās iestādes, kā arī veikt pasākumus, kas nepieciešami mazāk nozīmīgu iestāžu uzraudzības kontrolēšanai. Kopš tā laika ECB turpinājusi panākt ievērojamu progresu uzraudzības prakses saskaņošanā Eiropas līmenī, un pašlaik ik gadu tā pieņem vairāk nekā 1 500 uzraudzības lēmumu.

Sabiedrība ir plaši atzinusi šo centienu nozīmi un apmēru, kā arī ar tiem saistītos panākumus, un ECB uzskata, ka būtu bijis lietderīgi to plašāk atspoguļot ziņojumā.

VII

ECB vēlētos precizēt, ka tās ziņā nav lēmuma pieņemšana par to, ka Uzraudzības valdei nav kontroles pār uzraudzības budžetu vai cilvēkresursiem. Vērts atzīmēt, ka Uzraudzības valde nav ECB lēmējinstānce, bet gan papildu struktūrvienība, kura saskaņā ar VUM regulu, kas ir sekundārs tiesību akts, pievienota ECB institucionālajai struktūrai. Padomes un Valdes kompetence cilvēkresursu un finanšu resursu jomā ir jāsaglabā, kā tas noteikts primārajos tiesību aktos. Turklāt ECB vēlētos norādīt, ka ECB reglamenta 15.1. pantā pastāv saistība starp cilvēkresursiem un finanšu resursiem un Uzraudzības valdi, kas paredz, ka *“Uzraudzības uzdevumu izpildes izdevumus [ECB] budžetā norāda atsevišķi, un par tiem apspriežas ar Uzraudzības valdes priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku”*.

ECB uzskata, ka tas, ka Uzraudzības valde nekontrolē uzraudzības budžetu vai cilvēkresursus, nav pretrunā ar nodalīšanas principu un neapdraud ECB monetārās politikas un tās uzraudzības funkcijas neatkarību. Nodalīšanas princips paredz šo abu funkciju nodalījumu, taču neparedz Uzraudzības valdes pilnīgu kontroli pār uzraudzības budžetu un ECB vai VKI cilvēkresursiem. Kā atzīts Eiropas Revīzijas palātas ziņojuma 14. zemsvītras piezīmē, VUM regula neietekmēja Valdes atbildību par ECB vadību un tās iekšējo organizāciju, tostarp ar budžetu un cilvēkresursiem saistītos jautājumus.

Tāpat tā dēvēto kopējo pakalpojumu izveide, t.i. darbības jomas, kuras sniedz atbalstu abām funkcijām, nerada interešu konfliktus un līdz ar to atbilst nošķirtības principam. Šādu kopējo pakalpojumu ieviešana nodrošina, ka netiek veikts divkārtš darbs, veicinot efektīvu un ātru pakalpojumu sniegšanu. Šī pieeja ir atspoguļota ECB lēmuma par nošķirtības īstenošanu (ECB/2014/39) 14. apsvērumā, saskaņā ar kuru *“efektīvai monetārās politikas funkciju un uzraudzības funkciju nodalīšanai nevajadzētu kavēt gūt visas gaidītās priekšrocības, ko sniedz šo abu funkciju apvienošana vienā iestādē, ja tas ir iespējams un vēlams...”*.

Revīzijas pieeja un metodoloģija

19

ECB uzskata, ka ir sniegti visi ar Palātas pilnvarām saistītie revīzijas pierādījumi attiecībā uz “**ECB vadības darbības efektivitātes**” revīziju, kas ietverti ECBS Statūtu 27.2. pantā un VUM regulas 20. panta 7. punktā. Šajā sakarā ECB nepiekrīt Palātas apgalvojumam, ka ECB sniegusi ļoti mazu daļu no pieprasītās informācijas. Saskaņā ar tās pienākumiem, kas izriet no ECBS Statūtiem un VUM regulas, revīzijas atvieglošanas nolūkos ECB pilnībā sadarbojās ar Palātu un ieguldīja ievērojamus resursus un laiku, lai nodrošinātu revidentiem ievērojamu skaitu dokumentu un paskaidrojumu. Daži dokumenti (piemēram, Uzraudzības valdes protokoli, atsevišķi uzraudzības lēmumi) netika sniegti, jo tie neattiecas uz ECB vadības darbības efektivitāti, kā noteikts ECBS Statūtos un atspoguļots VUM regulā.

Pārvaldība

30

Vienā gadījumā Administratīvās pārskatīšanas padomes lēmums aizkavējās — to noteica lietas sarežģītība un nepieciešamība ievērot uzraudzītās iestādes tiesības uz uzklaušīšanu.

39

Koordinācijas komiteja pienācīgi apsvēra ieguvumus un trūkumus un nolēma saglabāt pašreizējo darba kārtību kā labāko variantu.

40

ECB vēlētos atzīmēt, ka pilnīga nošķirtība ir nepieciešama tikai attiecībā uz uzraudzības un monetārās politikas uzdevumu veikšanu, lai izvairītos no interešu konfliktiem. Tā neattiecas uz tādām darbības jomām kā kopējie pakalpojumi, kas nav ietverti attiecīgo politiku definīcijā.

42

ECB vēlētos atzīmēt, ka ECB kopējo pakalpojumu identificēšana ir iespējama tikai gadījumos, ja šāds atbalsts neizraisa interešu konfliktu starp ECB uzraudzības un monetārās politikas mērķiem, kā noteikts Lēmuma ECB/2014/39 11. Apsvērumā. Kopējie pakalpojumi ir darbības jomas, kuras atbalsta ECB politikas funkcijas ar tehniskām zināšanām, kas neietekmē ECB politikas izstrādi.

45

“Ķīnas mūra” koncepcija nav ietverta VUM regulas noteikumos un principos. Tā vietā izmantota cita pieeja, t.i., saziņas un informācijas apmaiņas nodrošināšana tādā mērā, ciktāl tā nerada interešu konfliktus, lai izmantotu no monetārās politikas un uzraudzības funkciju apvienošanas izrietošās pozitīvās mijiedarbības priekšrocības. Šim nolūkam VUM regulas 25. panta 3. punktā noteikts, ka ECB *“pieņem un dara zināmus atklātībai iekšējos noteikumus, tostarp noteikumus par dienesta noslēpumu un par informācijas apmaiņu starp divām funkcionālām jomām”*. Šajā noteikumā ir skaidri atzīta informācijas apmaiņas iespējamība starp šīm divām politikas funkcijām.

51

Sk. ECB atbildi uz VII punkta pirmo daļu.

60

ECB vēlētos piebilst, ka ar darba slodzi saistītu iemeslu dēļ un saskaņā ar vienošanos, kas principā tika noslēgta 2015. gada decembrī, leikšējā audita komiteja 2016. gada jūlijā nolēma VUM/statistikas datu revīzijas darba grupu sadalīt VUM revīzijas darba grupā un Statistikas datu revīzijas darba grupā. Šī pārmaiņa stāsies spēkā 2016. gada beigās.

63

Revīzijas darba grupas locekļiem, kurus nominējušas VCB/VKI, ir plaša pieredze banku uzraudzībā, t.sk. vairāki gadi vadības līmenī.

Kopēja ECB atbilde uz 73. un 74. punktu

ECB uzskata, ka ir aptvertas augsta un vidēja riska jomas un pamatelementi.

ECB uzskata, ka plānošanas pieeja atbilst profesionālajai praksei. Lai gan nepastāv obligāts riska cikls, riska novērtējuma modelī vērā ņemts iepriekš veiktais revīzijas darbs attiecībā uz saistītiem procesiem. Revīzijas izvēle notiek, pamatojoties uz riska novērtējumu, ko aktualizē reizi ceturksnī, un lēmumos par revīzijas tematiem ņem vērā arī pēdējās revīzijas laiku un riska jomu aptvērumu attiecīgajā procesā.

75

Iekšējā audita direktorāta resursi aptver visas ECB operācijas un darbības. ECB uzskata, ka izteiktais rādītājs jāaplūko vispārējā kontekstā. VUM revīzijas priekšmetu nolūkiem Iekšējā audita direktorātā pakāpeniski tika izveidota īpaša darba grupa, kura pilnā apmērā nebija pieejama visu 2015. gadu. Rezultātā 2015. gada kopējais rādītājs pilnībā neatspoguļo pašreizējo situāciju.

76

ECB vēlētos piebilst, ka kalibrēšana novērš, piemēram, neatbilstības riska reitinga modeļa piemērošanā, kas kalpo kā palīgīdzeklis prioritāšu noteikšanai. Profesionālie standarti nosaka, ka iekšējās revīzijas prioritātes atbilst organizācijas mērķiem, un atzīst, ka revīzijas plāni "*līdz ar citiem faktoriem balstās uz riska un riska darijumu novērtējumu*".¹ ECB uzskata, ka šāda pieeja atbilst profesionālajiem standartiem.

77

Prioritāšu noteikšanas apsekojumā ņemts vērā tas, ka atsevišķi procesi joprojām bija izstrādes posmā. ECB uzskata, ka izraudzītās audita tēmas pievienoja lielāku vērtību pašreizējā posmā, salīdzinot ar vidējā termiņā plānotajām SREP procesu vai banku krīzes pārbaudēm.

Pārskatatbildības noteikumi

Kopēja atbilde uz 78. un turpmākiem punktiem

ECB uzskata, ka uz to attiecas spēcīga pārskatatbildības sistēma (kā aprakstīts ziņojuma IX pielikumā) un ka tā pilnībā izpilda attiecīgos ECBS Statūtu, VUM regulas un iestāžu nolīgumu ar Eiropas Parlamentu un Padomi noteikumus. Pašreizējā sistēma paredz sīki izstrādātus pārskatatbildības noteikumus, kas īpaši paredzēti ECB, un tāpēc ir nozīmīgāki par Palātas *ES vispārējā stāvokļa apskatu*.

89

Neraugoties uz to, ka ECB ir vienisprātis, ka oficiālas darbības rezultātu novērtēšanas sistēmas izveidošana būtu noderīgs rīks banku uzraudzības efektivitātes novērtēšanai, šādas sistēmas izstrādei nepieciešams laiks. To nosaka praktiska nepieciešamība balstīties uz atbilstošiem rādītājiem, kuru identificēšanai vajadzīga pieredze. Turklāt šādus rādītājus vajadzētu novērtēt vairāku gadu laikā.

91

ECB atzīmē, ka minēto SVF tehnisko piezīmi sagatavoja SVF darbinieki, un tā nav uzskatāma par oficiālu SVF nostāju. Tāpēc ECB iebilst pret to, ka šādi pētījumi tiek uzskatīti par nozīmīgu atskaites punktu.

ECB vēlētos arī precizēt, ka saskaņā ar ECB reglamenta 23. panta 1. punktu Uzraudzības valdes sanāksmes ir konfidenciālas. Tas nozīmē, ka stingri jāievēro dienesta noslēpuma prasības, kurām ir pakļauta ECB saskaņā ar ECBS Statūtu 37. pantu un VUM regulas 27. pantu. Lai nodrošinātu pilnīgu pārskatatbildību, ECB saskaņā ar iestāžu nolīgumu ar Eiropas Parlamentu sniedz Parlamenta kompetentajai komitejai visaptverošus un nozīmīgus Uzraudzības valdes sanāksmju izklāstus, kas ļauj izprast diskusijas, t.sk. anotētu lēmumu sarakstu.

¹ cf. *International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing; Performance Standard 2010 – Planning*; spēkā no 2013. gada 1. janvāra, un saistītie *Practice Advisory 2010-1*

92

ECB vēlētos uzsvērt, ka tā pilnībā atbalsta Eiropas Komisijas pašlaik veikto VUM regulas pārskatīšanu, un pēc konfidencialitātes un informācijas neizpaušanas līguma parakstīšanas ir sniegusi Eiropas Komisijai nepieciešamo dokumentāciju.

Turklāt ECB vēlētos precizēt, ka VUM regulas pārskatīšana neietilpst pārskatatbildības sistēmā, kā noteikts VUM regulā.

94

ECB vēlētos piebilst, ka atbilstoši 93. punkta noteikumiem tā savā banku uzraudzības interneta vietnē publicējusi "vispusīgu informāciju" par to, kā tiek īstenoti uzraudzības uzdevumi. Papildus vispārējiem norādījumiem par banku uzraudzību tā publicējusi ievērojamu skaitu dokumentu, kuros tā izklāstījusi savas uzraudzības politikas nostāju un praksi (piemēram, "Norādījumi par Savienības tiesību aktos noteiktajām izvēles iespējām un rīcības brīvību"). ECB pastāvīgi cenšas uzlabot tās uzraudzības metožu pārredzamību, un tuvākajos mēnešos publicēs turpmākas politikas nostājas, tiklīdz būs noslēgušās nepieciešamās sabiedriskās apspriešanās. Attiecībā uz SREP ECB 2016. gada februārī publicēja "VUM SREP metodoloģijas brošūru", kurā aplūkots SREP procesa juridiskais pamats un metodoloģija. Šie dokumenti, kuros izklāstīta ECB politikas nostāja un prakse, kredītiestādēm ir daudz nozīmīgāki nekā iekšējā uzraudzības rokasgrāmata.

Turklāt ECB izmanto citus saziņas līdzekļus (darbseminārus ar bankām, runas, uzraudzības dialogu ar kopējās uzraudzības komandām (KUK), paziņojumus presei, konferences, apspriedes ar izpilddirektoriem), lai informētu uzraudzītās iestādes par ECB uzraudzības metodēm.

Nobeigumā jāatzīmē, ka ECB uzskata, ka uzraudzītajām iestādēm sniegtā informācija ir pietiekama, lai pilnībā izprastu VUM uzraudzību.

Kopēja atbilde uz 95. un 96. punktu

ECB uzskata, ka ECB sniegtā informācija ir pietiekama. Attiecībā uz banku priekšstatiem par informācijas atklāšanu saistībā uz SREP ECB pozitīvi vērtē to, ka puse no 69 bankām, kas atbildēja uz Palātas anketu, uzskatīja, ka ECB sniegtā informācija par SREP procesu un SREP rezultātiem bija ļoti visaptveroša vai vismaz sabalansēta.

Saistībā ar informācijas kvalitāti par uzraudzības procedūrām ECB atzīmē, ka 68% respondentu uzskatīja, ka informācijas kvalitāte bija pietiekama.

103

ECB vēlētos precizēt, ka, izveidojot VUM, 25% ECB darbinieku un 75% VKI darbinieku attiecība bija plaši pieņemts kritērijs, nevis oficiāli noteikts mērķis.

Kopējās uzraudzības komandas — organizācija un resursu sadale

110

ECB vēlētos atzīmēt, ka, neraugoties uz to, ka pastāv zināmas līdzības starpsistēmiski nozīmīgu pasaules mēroga banku (*G-SIB*) nozīmīguma novērtējumu un ECB kopu veidošanas metodoloģiju, nav pamatotas saiknes ar EBI metodoloģiju. Piemēram, ECB metodoloģija neiedala bankas kategorijās atbilstoši EBI pieejai, kā arī neparedz *G-SIB* vai nozīmīguma novērtējumu. ECB kopu veidošanas mērķis ir nozīmīgu iestāžu apakškategoriju izveidošana, lai īstenotu proporcionalitātes principu, tādējādi nosakot atskaites punktu darbinieku skaita sadalē starp nozīmīgu iestāžu kategorijām.

115

ECB vēlētos atzīmēt, ka, neraugoties uz to, ka pastāv zināmas līdzības starpsistēmiski nozīmīgu pasaules mēroga banku (*G-SIB*) nozīmīguma novērtējumu un ECB kopu veidošanas metodoloģiju, nav pamatotas saiknes ar EBI metodoloģiju. Piemēram, ECB metodoloģija neiedala bankas kategorijās atbilstoši EBI pieejai, kā arī neparedz *G-SIB* vai nozīmīguma novērtējumu. ECB kopu veidošanas mērķis ir nozīmīgu iestāžu apakškategoriju izveidošana, lai īstenotu proporcionalitātes principu, tādējādi nosakot atskaites punktu darbinieku skaita sadalē starp nozīmīgu iestāžu kategorijām.

119

Sk. ECB atbildi uz 115. punktu.

...bet pretrunīga pakļautības kārtība...

Sk. ECB atbildi uz 147. punktu.

141 (c)

ECB atzīmē, ka šis tehniskais ierobežojums tika novērsts 2016. gada 6. septembrī.

147

ECB uzskata, ka formulējums "pretrunīga pakļautības kārtība" nav atbilstošs. ECB uzskata, ka ir izveidota paralēla, bet ne pretrunīga pakļautības kārtība. Ņemot vērā VUM organizatorisko struktūru, VKI vadība ir pilnībā atbildīga par visiem uzdevumiem, kas neattiecas uz VUM, kā arī par visiem ar hierarhiju un cilvēkresursiem saistītajiem jautājumiem.

149

ECB uzskata, ka ir par agru pievērsties neklātienas uzraudzības sertifikācijas programmai. Uzraudzības apmācību koordinācijas grupa pašlaik izstrādā un ievieš visu iesaistīto VUM darbinieku kopēju apmācības programmu, bet būtu pārāgri ieviest sertificēšanas programmu. Veidojot apmācības programmu tikai saistībā ar neklātienas uzraudzību, vērā netiktu ņemta darbinieku rotācija laika gaitā, tāpēc mācību programmai jābūt vispārīgākai.

Klātienes uzraudzība

159

Šī dalīšana kategorijās mainīsies, tiklīdz būs pārskatīts VUM rokasgrāmatā minētais "noteikto iesaistes līmeņu" jēdziens atbilstoši skaidrojumam 163. punktā.

178

ECB vēlētos precizēt, ka oficiālie norādījumi attiecībā uz atbilstošu konstatējumu iedalījumu kategorijās oficiāli tiks ietverti 2016. gadā aktualizētajā VUM rokasgrāmatas 6. nodaļas formulējumā.

182

ECB vēlētos precizēt, ka informācija par to, kurš no kredītiestādes puses apmeklēs slēgšanas sanāksmi, tiks sniegta klātienes pārbaūžu rokasgrāmatā, kuru izdos 2016. gadā.

Secinājumi un ieteikumi

184

ECB nepiekrīt apgalvojumam, ka revīzijā gūtā pieredze apstiprinājusi revīzijas tvēruma pārrāvumu, kas radies kopš VUM izveides. ECB uzskata, ka Palāta saņēmusi visu informāciju un dokumentāciju, kas nepieciešama, lai novērtētu ECB vadības darbības efektivitāti saskaņā ar ECBS Statūtu 27.2. pantu un VUM regulas 20. panta 7. punktu.

Sk. mūsu komentāru par 80. punktu, kurā aprakstīti dažādi ieviestie kontroles līmeņi un pārskatabildības kārtība.

186

Sk. ECB atbildi uz 40. un 45. punktu.

187

Sk. ECB atbildi uz 73. un 74. punktu.

1. ieteikums

ECB akceptē ieteikuma pirmo daļu un plānoto īstenošanas termiņu, kurš jāapstiprina Padomei.

ECB vēlētos atzīmēt, ka tā centīsies vēl vairāk racionalizēt lēmumu pieņemšanas procesu. Patiesībā tā jau ir īstenojusi vairākus pasākumus šajā jomā, jo īpaši attiecībā uz uzraudzības lēmumu pieņemšanu, galvenokārt izmantojot rakstveida procedūru, un lēmumu pieņemšanas struktūrām iesniegtās dokumentācijas standartizāciju. Turklāt ECB strādā pie uzraudzības lēmumu deleģēšanas sistēmas izstrādes, kas ļaus deleģēt kārtējo uzraudzības lēmumu pieņemšanu zemākā līmenī.

ECB akceptē ieteikuma otro daļu. Uzraudzības valdes sekretariāts jau ir izstrādājis kontrolosarakstus, veidnes un grafikus un ar 2016. gada septembri tie būs pieejami darbiniekiem, kuri iesaistīti ar banku uzraudzību saistītās darbības jomās. Sekretariāts turpinās šā rīku kopuma izstrādāšanu un piedāvās apmācību par to izmantošanu.

2. ieteikums

ECB piekrīt ieteikuma (i) daļai.

ECB nepiekrīt ieteikuma (ii) daļai.

66. apsvēruma attiecas tikai uz vienu atsevišķu pārskatu sniegšanas līniju, proti, darbiniekiem, kuri veic uzraudzības uzdevumus, kas ECB uzticēti saskaņā ar šo regulu, un tā neattiecas uz darbiniekiem kopējo pakalpojumu jomā. Šā principa stingra ievērošana būtiski palielinātu kopējo pakalpojumu izmaksas un samazinātu ECB darbības pārvaldības efektivitāti.

ECB nepiekrīt ieteikuma (iii) daļai.

ECB uzskata, ka tiesiskā regulējuma robežās priekšsēdētāja un priekšsēdētājas vietniece jau ir aktīvi iesaistītas budžeta izstrādes procesā. Atbilstoši reglamentam notiek konsultācijas ar priekšsēdētāju un priekšsēdētājas vietnieci. VUM regula paredz, ka priekšsēdētāja vietnieks ir ECB Valdes un Padomes, kura ir augstākā lēmumu pieņemšanas struktūra, loceklis. Tādējādi tiek panākts, ka atbilstoši tiek sniegta informācija par uzraudzības funkcijas viedokļiem, kā arī tiek nodrošināts augsts ietekmes un pārredzamības līmenis.

3. ieteikums

ECB akceptē ieteikumu, ja tiks pieņemts lēmums par papildu resursu piešķiršanu iekšējā audita funkcijai.

188

ECB vēlētos precizēt, ka tā nav ierobežojusi piekļuvi dokumentiem. Eiropas Revīzijas palātas piekļuvei dokumentiem jānotiek saskaņā ar tās pilnvarām, kā noteikts ECBS Statūtu 27.2 pantā un VUM regulas 20. panta 7. punktā. Tāpēc nevar runāt par sadarbības trūkumu, bet gan par citādu revīzijas pilnvaru interpretāciju.

4. ieteikums

ECB ņem vērā ieteikumu un turpinās pilnībā sadarboties ar Palātu, lai ļautu tai īstenot savas pilnvaras, kā tas noteikts ECBS Statūtos un VUM regulā.

5. ieteikums

ECB akceptē ieteikumu ar šādu piebildi:

ECB atbalsta pārredzamības nepieciešamību attiecībā uz tās uzraudzības pasākumiem. Šajā sakarā tā publicējusi VUM prioritātes, kas ir uzraudzības pasākumu centrālā ass un mērķis. "ECB gada pārskatā par uzraudzības pasākumiem", kurš publicēts ECB tīmekļa vietnē, ECB ziņo par pasākumiem, kas veikti šā mērķa sasniegšanai. Visaptveroša statistika publicēta arī gada pārskatā. Tā cita starpā ietver informāciju par autorizācijas procedūru skaitu, ES tiesību aktu pārkāpumiem, izpildes un sankciju pasākumiem, klātienes pārbaūžu skaitu riska kategoriju un kopu dalījumā.

ECB cieši sadarbojas ar banku federācijām, t.sk. ar EBF, kura, apkopojot banku VUM uzraudzības pieredzi 2015. gadā, veica apsekojumu, kas aptvēra 94 no tobrīd 122 nozīmīgām iestādēm. Tas tika darīts sadarbībā ar valstu banku asociācijām. Šo apsekojumu paredzēts atkārtot katru gadu. Priekšsēdētāja sniedza atbildes uz EBF ziņojumā ietvertajiem ieteikumiem, notika arī sanāksmes ar banku pārstāvjiem tehniskā līmenī.

Ņemot vērā to, ka galvenā uzmanība pievērsta pilnvērtīgas VUM darbības nodrošināšanai, ECB var sākt apsvērt iespēju veikt savus apsekojumus ar nosacījumu, ka tam ir skaidra pievienotā vērtība. Konkrētāk, vajadzētu izvairīties no pārklāšanās ar banku federāciju pašlaik jau veiktajiem apsekojumiem, pie kuriem pieder arī iepriekš minētais apsekojums.

ECB turpinās izstrādāt pamatotu un plašu rādītāju kopumu un, balstoties uz šiem rādītājiem, papildināt informāciju, kas publiski pieejama gada pārskatā un citos avotos.

Kopēja atbilde uz 191.–195. punktu

Sk. ECB komentārus par 104.–149. punktu.

ECB vēlētos atzīmēt, ka saskaņā ar ziņojuma 9. punktu VUM veido ECB un VKI. Visi pasākumi darbinieku nodrošināšanai darbam KUK un klātienes pārbaudēs jāveic atbilstoši ES primāro tiesību aktos noteiktajam institucionālajam regulējumam. Tas ietver ECB un VKI atšķirīgo institucionālo režīmu respektēšanu un atbilstību sadarbības un dialoga principiem visaugstākajā pakāpē.

Kopš ar šo revīziju saistīto datu apkopošanas beigām vērojams progress vienotas VUM apmācības programmas izstrādē, kas ietver uzraudzības apmācību koordinācijas grupas izveidi. To atbalsta ekspertu grupa, kuras sastāvā ir ECB un VKI pārstāvji. Taustāmi rezultāti būs vērojami 2016. gada rudenī.

6. ieteikums

ECB akceptē ieteikumu ar šādu piebildi:

ECB uzskata, ka var nebūt nepieciešams grozīt VUM pamatregulu. VUM regulas 6. panta 3. punktā skaidri noteikts, ka VKI ir pienākums palīdzēt ECB tās uzdevumu īstenošanā. Turklāt atbilstoši VUM regulas 6. panta 2. punktam VKI jāievēro godprātīgas sadarbības pienākums. VUM pamatregulas 3. un turpmākajos pantos skaidri noteikts VKI pienākums nodrošināt VKI darbinieku dalību KUK. VUM pamatregulas 4. panta 5. punktā noteikts, ka ECB un VKI savstarpēji apspriežas un vienojas par VKI resursu izmantošanu attiecībā uz KUK.

ECB cieši uzraudzījusi KUK nodrošināšanu ar darbiniekiem (kvalitātes un kvantitātes ziņā) un turpinās to darīt. Turklāt sadarbībā ar VKI tā pētīs, kā panākt, lai KUK pastāvīgi būtu nodrošinātas ar darbiniekiem, neizslēdzot iespēju ierosināt Uzraudzības valdei/Padomei veikt grozījumus pamatregulā, ja tas tiks uzskatīts par nepieciešamu.

7. ieteikums

ECB akceptē ieteikumu un īsteno to kopā ar 10. ieteikumu, nosakot mērķi īstenot to līdz 2018. gada beigām, ar šādu piebildi:

ECB vēlētos precizēt, ka ir ieviesta juridiskā bāze KUK izveidošanai. Pamatregulas 4. pantā jau ir noteikta sistēma dalībnieku iecelšanai KUK sastāvā, kas balstīta uz ECB un VKI dialogu, kā arī ECB iespēju pieprasīt VKI mainīt iecelto darbinieku izvēli. Šajā sakarā jāizstrādā tādi pasākumi, kas nodrošinātu 4. panta pilnīgu īstenošanu, nevis vājināšanu. Līdz ar to ECB atbalsta ieteikuma būtību, taču uzskata, ka būtu nepieciešams uzsvērt sadarbības elementu. Kopš VUM pirmsākumiem KUK veidotas un to darbība nodrošināta ECB/VUM un VKI/VCB kopīgiem spēkiem. ECB paļaujas uz VKI/VCB spējām nodrošināt darbiniekus ar atbilstošu kompetences līmeni un pieredzi, un papildu iemaņām, kuras atbilst KUK profila prasībām.

Turklāt jāuzsver, ka pašlaik ne VKI, ne ECB situācija nav tāda, ka tām būtu darbinieku pārpalikums un tās varētu izvēlēties personas ar iemaņu kopumu, kas ideāli atbilstu konkrētās KUK vajadzībām. Līdz ar to arī ECB uzskata, ka būtu efektīvi īstenot atsevišķu gadījumu aktīvu pārvaldīšanu, kad konstatēta nepieciešamība pēc turpmākas attīstības vai sastāva korigēšanas. Šādai pieejai atbilst VUM atgriezeniskās saites procesa ieviešana pilotprojekta veidā, kā arī VUM apmācības programmas izstrāde. Šo rīku stiprināšana ir saskaņā arī ar šā ziņojuma saturu un citiem Eiropas Revīzijas palātas ieteikumiem.

Visbeidzot, Uzraudzības kvalitātes nodrošināšanas nodaļa ir sniegusi ieteikumus par to, kā pilnveidot metodoloģiju, lai noteiktu KUK apjomu un sastāvu atbilstoši bankas riska profilam un uzraudzības pārbaudes programmai, kas ļautu risināt ar šo riska profilu saistītās problēmas, un nodrošinātu, ka tiek ieviests ikgadējs process KUK dalībnieku atlasei dialogā ar VKI.

8. ieteikums

ECB akceptē šo ieteikumu ar piebildi, ka jānovērš juridiskie (konfidencialitātes) un citi šķēršļi. Tāpēc vispirms tā veiks priekšizpēti.

ECB uzskata, ka pilnīgs priekšstats par uzraudzības resursu kvantitāti un kvalitāti ir obligāts priekšnosacījums šo resursu efektīvai un ātrai izmantošanai. Tomēr mēģinājumi izveidot šādu datubāzi līdz šim tika pakļauti būtiskiem šķēršļiem no juridiskā viedokļa, kas izriet no nepieciešamības ievērot dalībvalstu tiesību aktus, kuri aizsargā personas datu konfidencialitāti. Uz šī ieteikuma pamata ECB turpinās pētīt šādas datubāzes izveides iespēju, proti, tā veiks juridisko un tehnisko priekšizpēti.

9. ieteikums

ECB akceptē šo ieteikumu.

10. ieteikums

ECB akceptē šo ieteikumu.

ECB atzīmē, ka sistēmai nevajadzētu būt pārlietu izvērstai un birokrātiskai attiecībā uz to, cik darbinieku nepieciešami katrā KUK. Tā vietā vajadzētu nodrošināt efektīvāku darbinieku vadību, tostarp zināmu rīcības brīvību vadības līmenī.

11. ieteikums

ECB akceptē šo ieteikumu.

Attiecībā uz kopu veidošanas modeļa periodisko pārbaudi ECB norāda, ka pašlaik notiek regulārā divgadu pārbaude.

12. ieteikums

ECB akceptē šo ieteikumu.

ECB klātienes pārbaūžu nodaļas darbinieku skaits uz vietas stabili palielinājies, nodrošinot lielāku ECB misiju vadītāju skaitu. Šajā gadījumā būtisks ir VKI darbinieku aktīvs un pilnīgs atbalsts. Turklāt KUK koordinatori (dažreiz pēc klātienes pārbaūžu nodaļas ierosinājuma) nolemj, kuras pārbaudes vadīs ECB un kuras nē.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz iepriekšējiem pieprasījumiem, kā arī atsevišķās valstīs pieaugošo stresu, pašreizējā darbinieku nodrošināšanas situācija tik tiešām neļauj ECB piedalīties visās pārbaudēs, kuras tai būtu jāvada: regulārajās klātienes pārbaudēs, tematiskajās pārbaudēs, ārkārtas situācijās, lai gan joprojām notiek darbs pie optimizācijas, piemēram, jauktu komandu popularizēšanas un līdzekļiem. Lai apmierinātu pieprasījumu ir nepieciešams vairāk klātienes pārbaūžu nodaļas darbinieku.

13. ieteikums

ECB akceptē šo ieteikumu.

ECB vēlētos atzīmēt, ka attiecībā uz ieteikuma daļu par IT sistēmu turpmākie IMAS 2.0 izlaidumi daļēji atrisinās šo problēmu. Attiecībā uz VKI inspektoru kvalifikāciju un prasmēm VUM apmācības programmas īstenošanai vajadzētu uzlabot stāvokli attiecībā uz šo konstatējumu.

KĀ PASŪTĪT ES IZDEVUMUS

Bezmaksas izdevumi

- Viens eksemplārs:
ar *EU Bookshop* starpniecību (<http://bookshop.europa.eu>).
- Vairāk nekā viens eksemplārs vai plakāti/kartes:
Eiropas Savienības pārstāvniecībās
(http://ec.europa.eu/represent_lv.htm),
Eiropas Savienības delegācijās valstīs, kas nav ES dalībvalstis
(http://eeas.europa.eu/delegations/index_lv.htm),
ar *Europe Direct* dienesta starpniecību
(http://europa.eu/contact/index_lv.htm)
vai piezvanot uz tālruņa numuru 00 800 6 7 8 9 10 11 (zvanišana bez maksas no jebkuras vietas Eiropas Savienībā) (*).

(*) Informāciju sniedz bez maksas, tāpat arī lielākā daļa zvanu ir bezmaksas (izņemot dažus operatorus, viesnīcas vai taksofonus).

Maksas izdevumi

- Ar *EU Bookshop* starpniecību (<http://bookshop.europa.eu>).

Notikums	Datums
Revīzijas plāna pieņemšana / revīzijas sākums	29.6.2015.
Ziņojuma projekta oficiāla nosūtīšana Komisijai (vai citai revidējamai vienībai)	28.6.2016.
Galīgā ziņojuma pieņemšana pēc pretrunu procedūras	18.10.2016.
Eiropas Centrālās bankas oficiālās atbildes visās valodās saņemtas	19.10.2016.

ES valstu vadītāji 2012. gadā nolēma, ka eurozonas bankas jāuzrauga ar vienotā uzraudzības mehānisma (VUM) starpniecību, un paredzēja, ka galvenā loma tajā būs Eiropas Centrālajai bankai, bet arī valstu kompetentās iestādes pildīs daudzas funkcijas. Šajā ziņojumā ir skatīts, kā ECB izveidoja VUM, kā tā organizēja savu darbu un ar kādām grūtībām saskaras.

Palāta konstatēja, ka samēra ātri tika izveidota sarežģīta uzraudzības struktūra, taču jaunā sistēma ir sarežģīta un rada grūtības, īpaši tāpēc, ka jaunais mehānisms ir pārāk atkarīgs no uzraudzītāju resursiem valstīs. Tādējādi ECB — kaut arī tai ir vispārēja atbildība — nav pietiekamas kontroles pār dažiem svarīgiem banku uzraudzības aspektiem.

Tomēr ECB sniegtā informācija nebija pietiekama, lai Palāta pilnībā novērtētu, vai ECB nodrošina efektīvu VUM vadību pārvaldības, neklātienes uzraudzības un klātienes pārbaūžu jomā.

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Publikāciju birojs